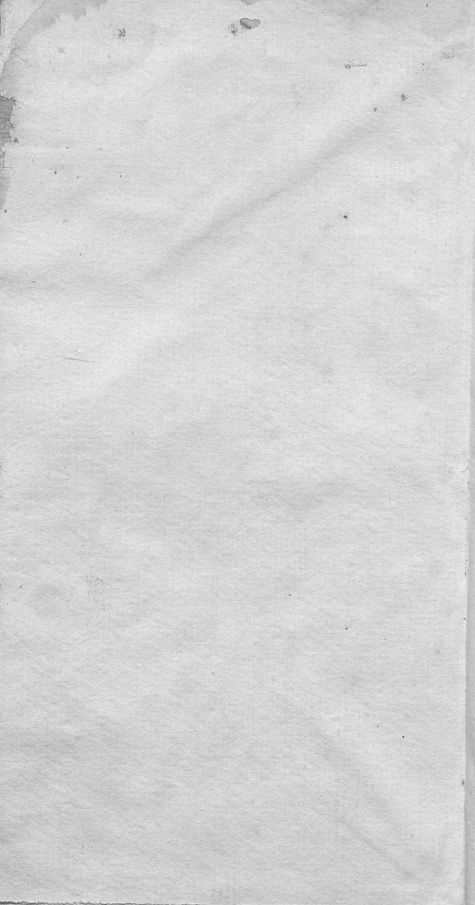

JT 454

t. 1240374

R. 151118

est) idem enim Æsopus, quod Æthiops ventrosus, valgus, & in curvus, fortassè & Homerum Thersiten turpitudine formæ superans. Hoc verò omnium in eo pessimum erat, tardiloquentia, & vox obscura simul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur servitutem Æsopo parasse. Etenim mirum fuisset si, sic indecenti corpore potuisset servientium retia effugere. Sed corpore sanè tali, animo verò solertissimo natura extitit, & ad omne commentum felicissimo. Possessor igitur ipsius, tamquam ad nullum domesticum opus commodum, ad fodiendum agrum emissit. Ille verò digressus, alacriter, operi incumbebat. Profecto verò aliquando, & hero ad agros, ut inspectionem operarum faceret, agricola

quidam ficus egregias decerptas donavit. Ille verò fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi ministro (hoc enim erat nomen puero) servare jussit, ut sibi post balneum apponeret. Cùm verò ita evenisset, atque Æsopus ob quandam necessitatem ingressus esset in domum, occasione capta Agathopus consilium hujusmodi conservo cuidam offert: impleamur, si placet, ficibus heus tu: & si herus noster has requisierit, nos contra Æsopum testificabimur ambo, quod in domum ingresus sit, ficusque clam comederit: & super vero fundamento, videlicet quòd domum ingressus sit, multa mendacia struemus, neque enim quicquam poterit unus contra duos, præsertim cum sine probationibus ne mutire videm audeat. Viso verò hoc, ad opus accesserunt, & ficus devorantes, dicebant in singulis cum risu. Væ tibi, infelix Æsope: cum igitur herus rediisset à lavacro, & ficus petiisset, audivisset autem quòd Æsopus eas comedisset, Æsopum cum ira jubet vocari, & vocato ait: dic mihi, ò execrande, ita me contempsisti, ut in penarium ingrederis, & paratas mihi ficus comederis? Ille audiebat quidem, & intelligebat, loqui autem nullo modo poterat ob linguæ tarditatem.

tem. Cùm jum verberandus esset, & de-
 latores vehementiores instarent, pro-
 cumbens ad heri pedes, ut sustineret se
 parum orabat. Cùm autem cucurrisset, &
 tepidam aquam attullisset, eam bibit; &
 digitis in os demissis, humorem solum
 rejecit; nondùm enim cibum attigerat.
 Orabat igitur, ut idem, & accusantes
 facerent, quò manifestum fieret quisnam
 ficus dissipasset. Herus autem ingenium
 hominis admiratus, sic facere, & alios
 jussit. Illi autem deliberaverant bibere
 quidem aquam, non tamen demittere in
 guttur digitos, sed per obliqua maxilla-
 rum eos circumferre. Vix dum autem bi-
 berant, cùm tepida illa aqua, nausea
 potis inducta, effecit, ut spontè fructus
 redderetur. Tunc igitur ante oculos po-
 sitos, & maleficio ministrorum, & ca-
 lumnia, herus jussit eos nudos flagris
 cædi. Illi verò cognoverunt manifestè
 dictum illud; qui in alterum dolos struit,
 sibi inscius malum fabricat. Sequenti
 verò die herò in urbem revecto Æsopo
 verò fodiente, quemadmodùm jussus fue-
 rat, Sacerdotes Dianæ, sive alii quipiam
 homines, cùm à via aberrassent, Æso-
 pum nacti, per Jovem Hospitalem obse-
 crabant hominem, ut quæ in urbem du-
 ceret, viam ostenderet. Ille cùm sub um-

bra arboris viros adduxisset prius, & frugalem apposuisset coenam, indè, & dux factus ipsis, in quam quærebant viam, induxit. Illi autem tum ob Hospitalitatem, tum quòd dux eorum fuisset, mirum in modum viro devincti, manus in Cœlum elevarunt, & precibus benefactorem remunerati sunt. Æsopus verò reversus, inque somnum lapsus ob assiduum laborem, & æstum, visus est videre fortunam adstantem sibi, & solutionem linguæ, sermonisque cursum, & eam, quæ fabularum est, doctrinam largiri. Statim igitur excitatus, ait: Papæ, ut suaviter dormivi, sed & pulchrum somnium videre visus sum, & ecce expeditè loquor, bos, asinus, rastrum. Per Deos intelligo, undè mihi bonum accesserit hoc? quoniam enim pius fui in hospites propitium Numen consecutus sum. Ergo benefacere bona plenum est spe. Sic igitur Æsopus lætatus factò, rursum cœpit fodere. Sed Præfecto agri (Zenas erat ipsi nomen) ad operarios profecto, & horum unum, quoniam leviter erraverat in opere, virga verberante, Æsopus statim exclamavit: Homo, cujus gratia eum, qui nullam injuriam fecit, sic verberas? Et omnibus temerè plagas ingeris quotidie? Omnino renun-

tia-

pe, reconsiliata est tibi tua hera. Et Æsopus ironicè loquens; magna res, inquit, placare mulierem. Et Xanthus; tace posthàc; emi enim te ad serviendum, non ad contradicendum. Postera die Xanthus, Æsopo sequi jusso, ad hortum quendam ivi empturus olera. Cùm verò olitor fasciculum olerum messisset, accepit Æsopus. Xantho autem sòluturo jam hortulano pecuniam, hortulanus? Sine, inquit, here, unum problema à te desidero. Et Xanthus; quid nam? Tum ille, quid ita, ut quæ à me plantantur olera, quamvis diligenter, & fodiantur, & irrigentur, tardum tamen suscipiunt incrementum, quibus verò spontanea, è terra pullulatio, etsi nullà cura adhibeatur, iis tamen celerior geminatio? Xanthus igitur (licèt Philosophi quæstio foret) cùm nihil aliud sciret dicere; à divina providentia, & hoc inter cætera gubernari inquit; Æsopus verò (aderat enim) risit. Ad quem Philosophus; ridesnè? An derides? Et Æsopus; derideo, inquit, sed non te, verùm, qui te docuit. Quæ enim à divina providentia fiunt, hæc à sapientibus viris solutionem sortiuntur; oppone itaque me, & ego solvam problema. Iterum itaque Xanthus conversus, inquit
oli-

olitori: minimè omnium decens est, ò
amice, me, qui in tantis auditoriis dis-
ceptaverim, nunc in horto solvere so-
phismata: puero autem huic meo, qui
consequentia multorum callet, si pro-
posueris, solutionem consequeris quæ-
siti. Et olitor: Hic turpis literas novit?
O infelicitatem. Sed narra, ò optime: si
quæsi declarationem nosti. Et Æsopus:
Mulier, inquit, cum ad secundas nuptias
iverit, liberis ex priore viro susceptis,
si virum quoque invenerit filios ex
priore uxore genuisset, quos ipsa filios
adduxit, horum mater est: quos inve-
nit penes virum, horum est noverca:
multam igitur in utrisque ostendit di-
fferentiam; nam quos ex se genuit aman-
ter, & accuratè nutriti perseverat, alie-
nos verò partus odit, & invidia utens,
illorum cibos diminuens, suis addit fi-
liis. Illos enim natura quasi proprios
amat; odio autem habet, qui viri sunt,
quasi alienos. Eodem modo, & terra,
eorum, quæ ipsa ex se genuit, mater est;
quæ autem tu plantas, horum est nover-
ca; hujus rei gratia, quæ sua sunt, ut le-
gitima magis nutrit, ac fovet; à te au-
tem plantatis, ut spuriiis non tantum
alimenti tribuit. His delectatus olitor;
credideris mihi, inquit, quòd me gra-

vi solitudine hac garrulitate levaris. Abi gratis ferens olera, & quoties tibi his opus est, tanquàm in proprium hortum vadens, accipe. Post dies aliquot rursus in balneum proficiscitur Xanthus. Quibusdem autem amicis ibi inventis, ad Æsopum loquitur, ut in domum currat, & lentem in ollam injectam coquat. Ille abiens, granum unum lentis in ollam jactum coquit. Xanthus ergò unà cum amicis lotus vocavit hos compransuros, præfatus tamen, & quòd tenuis esse futura cœna, utpotè ex lente quoque non oporteret varietate ferculorum amicos judicare, sed probare voluntatem. His verò profectis, & in domum ingressis. Xanthus inquit, da nobis à balneo bibere, Æsope. Illo verò ex defluxu balnei accipiente, & tradente, Xanthus foetore repletus: hem quid hoc, inquit, Æsope? Et ille: A balneo, ut jussisti. Xanthus autem præsentia amicorum iram compescente, & pelvim sibi apponi jubente, Æsopus pelvi apposita stabat. Tunc, & Xanthus: non lavas? Tum ille: Justum est mihi ea facere, quæ jusseris: tu nunc non dixisti: injice aquam in pelvim, & lava pedes meos, & pone soleas, & quæcumque deinceps. Ad hæc igitur amicis
Xan-

Xanthus ait; Num enim servum emic
 Nullo modo, sed magistrum. Discumen
 bentibus itaque ipsis, & Xantho Æso-
 pum rogante, an cocta fit lens, cocleaps
 ri acceptum ille lentis granum tradidit.
 Xanthus accipiens, ac ratus gratia fa-
 ciendi periculum coctionis lentem ac-
 cepisse, digitis conterens ait. Benè cocta
 est; affer. Illo solùm aquam vacuantem
 in scutellas, & apponente, Xanthus; ubi
 est lens? inquit. Et is, accepisti ipsam?
 Et Xanthus, unum granum coxisti? Tum
 Æsopus maximè; lentem enim singula-
 riter dixisti, non lentes, quod plurative
 dicitur; Xanthus ergò prorsus consili-
 inops, viri socii, ait, hic ad insaniam
 me rediget. Deindè conversus ad Æso-
 pum ait: sed nè videar, improve serve,
 amicis injurias, abiens eme pedes por-
 cinos quatuor, & perceleriter coctos
 appone. Festinus hoc peragit: ac dum
 pedes coquerentur. Xanthus jure volens
 verberare Æsopum, cùm esset in re ali-
 qua ad usum occupatus, unum ex pedi-
 bus ex olla clanculùm auferens, occu-
 luit. Paulo post autem, & Æsopus ve-
 niens, & olla perscrutatus, ut tres solos
 pedes vidit, cognovit insidias sibi ali-
 quas factas: & acurrens in stabulum, sa-
 ginati porci unum ex quatuor cultro
 am-

imputans, & pilis nudans in ollam jecit,
hic coxit cum cæteris. Xanthus verò
meritus, ne Æsopus sobreptum pedem
non inveniens, fugeret: rursus in ollam
rapsum injecit. Æsopo autem in patinam
pedes evacuante, ac quinque his appa-
rentibus, Xanthus: Quid hoc inquit,
Æsope? Quomodò quinque? Et ille:
Duo porci quot habent pedes? Et Xan-
thus: Octo. Tum Æsopus: Sunt ergò
hic quinque, & saginatus porcus infe-
rius tripes pascitur. Xanthus admodum
molestè ferens, amicis inquit: nonnè
paulo antè dixit, quòd celerrimè hic me
ad insaniam rediget? Et Æsopus: Here,
nosti id, quod ex additione, & sub duc-
tione in quantitatem secundum rationa-
lem summam colligitur, non esse erro-
rem. Xanthus igitur nullam causam ho-
nestam inveniens, verberandi Æsopum,
quievit. Postridiè autem ex scholasticis
quidam sumptuosam apparens coenam,
cum aliis discipulis, & Xanthum incita-
vit. Coenantibus igitur, Xanthus partes
ex apposis accepit electas, & Æsopo,
pone stanti dedit. Abi, inquit ei, benevo-
læque meæ hæc trade. Ille verò decedens
secum cogitabat: nunc occasio est ulcisci
meam dominam, propterea quòd me,
cùm novitius veni, cavillata est; videbit
igi-

igitur an hero meo bene velit. Profectus itaque in domum, sedit in vestibulo: & hera accita, sportulam partium coram ipsa posuit, ac inquit: hera hæc omnia herus misit, non tibi, sed benevolæ. Cùmque canem vocasset, atque divisset: veni Lycæna, comede tibi enim herus hæc jussit dari: particulatim cani omnia projecit. At post hoc ad herum regressus, & rogatus an benevolæ dederit omnia; omnia, inquit, & coram me omnia comedit. Illo si verò iterum rogante; & quidnam edens ait? Et is; mihi quidem nihil quidquam dixit, sed secum tibi gratias habebat. Uxor tamen Xanthi eam rem calamitosam esse arbitrata, tanquam secunda cani redarguta erga virum benevolentia, ac subdens esse non amplius in posterum cohabitaturam cum eò, ingressa cubiculum plorabat. Potu autem procedente, & quæstionibus alternis propositis, ac uno ex ipsis ambigente, quando futura esset ingens inter hominis turdembatio, Æsopus pone stans, ait; cùm res surrexerint mortui, repetentes, quæ postea sederint. Et cholastici ridentes dixerunt: ingeniosus est novitius hic. Alio verò rusticus proponente, quamobrem ovis ad cædem tracta, non exclamet, sus autem quam

quàm maximè vociferetur, Æsopus rur-
 sùs ait. Quoniam ovis assueta mulgeri,
 aut etiam velleris onus deponere, tacitè
 sequitur, ideò etiam pedibus arrepta, &
 ferrum videns, nihil grave suspicatur,
 sed illa usitata, & solita videtur passura:
 sed sus, ut qui neque mulgetur; neque
 tondetur, neque novit ad horum ali-
 quid trahi, sed carnes suas tantum usui
 esse, meritò vociferatur. His sic dictis
 discipuli rursùs laudaverunt ipsum ver-
 si in risum. Finito convivio, & Xantho
 in domum reverso, & uxorem pro mo-
 re aggresso alioqui, illa ipsum adversata,
 inquit; ne mihi propinquus fias, da
 mihi dotem meam, & abibo, non
 enim manserim tecum posthàc; tu au-
 tem abiens cani adulare, cui misisti
 partes. Et Xanthus stupefactus ait. Om-
 ninò mali mihi aliquid rursùm attulit
 Æsopus. Et uxori inquit. Domina, num,
 me poto, tu ebria es? Cui partes mis-
 ste Nonne tibi? Non per Jovem, mihi qui-
 dem minimè, inquit illa, sed cani.
 Xanthus, Æsopo accito, inquit; cui
 dedisti partes? Et ille; benevolæ tuæ.
 Et uxori Xanthus; nihil accepisti; &
 illa; nihil. Et Æsopus; cui enim jus-
 sisti, here, partes dari? Et ille, benevo-
 læ meæ. Et Æsopus, cane vocata. Hæc

tibi, inquit, benè vult, nam mulier, & es
 si benè velle dicatur, tamen minima quæ
 quaque recula offensa contradicit, con-
 viciatur, abit: canem tamen verberato, ti-
 expellito, non tamen discedet, sed obli-
 ti omnium, statim benignè blanditur, & Pl-
 cum gratia, hero. Oportebat igitur di-
 cere, here: Uxori has partes ferto, & X-
 non benevolæ. Et Xanthus: Vides, do-
 mina, non eam esse culpam, sed ejus, lic-
 qui talit? Tolera itaque, nec deerit mi-
 hi occasio, qua eum verberem. Illa veròte,
 non credente, verùm clam ad suos pa-ter-
 rentes regressa, Æsopus inquit: Non pu-
 rectè dixi, ò here, canem tibi magis be-ces-
 nè velle, quam meam, heram? Diebus
 autem aliquot preteritis, & uxore ir-
 conciliata manente, & Xantho affineque
 quosdam ad ipsam, ut reverteretur dolo-
 rum, mittente: illa cùm cedere nollet, or-
 ac proinde Xanthus in mœrore esset,
 Æsopus audiens eum, inquit: Ne te me-
 flictes, here, ego enim eam cras v-
 re spontè, citissimè faciam ad re. Ac-
 cepta pecunia, Æsopus in forum profic-
 scitur: ac, emptis anseribus, & galli-
 nis, & aliis quibusdam ad convivium
 idoneis, ambulans, domos circuibat.
 Transibat igitur, & dante domum paren-
 tum heræ suæ, ignorare simulans illorum sc-

, & esse, & in ea heram manere. Cumque in
ima quedam ex domo illa incidisset, roga-
on- bat, an aliquid ad nuptias utile domes-
to, tici possent sibi vendere. Ille autem ro-
bli- gitat; cui est opus his? Xantho inquit,
, & Philosopho; cras enim uxori copulan-
di- dus est. Eo verò ascendente, & uxori
, & Xanthi, hæc, ut audivit, renuntiante,
do- illa cursim, & prosperè ad Xanthum il-
jus, licò pergit, contra ipsum clamat, di-
mi- cens inter alia, & hæc: Non me viven-
eròte, ò Xanthe, alteri uxori conjungi po-
pa- terit. Sicque mansit in domo per Æso-
Jonpum, quemadmodum propter illum dis-
be- cesserat. Rursus post dies aliquot invi-
bugans Xanthus discipulos ad prandium,
re- p- xopo inquit; I, eme optimum quod-
ineque, & præstantissimum. Ille intereun-
dolum secum dicebat; ego docebo herum
lletion stulta mandare. Cum linguas igitur
is- ælum suillas emisset, & apparasset; dis-
que- bentibus linguam assatam singulis
in- Nor- salsamento apposuit. Discipulis
Ac- udantibus, ut Philosophicum primum
cofircutum, propter linguæ ad locutio-
alliem ministerium, rursus elixas Æsopus
iumguas apposuit; atque iterum etiam
birculo alio, atque alio petito, ille ni-
rent aliud, quàm linguas proponebat.
ruiscipuli autem eodem subindè cibo

repetito indignati? Quosque linguas? Inquiunt; quippè nos per diem linguas edendo, nostras dolumus. Xanthus intus, inquit iratus; nihil aliud tibi est, Æsopi? Et is; non certè. Tum ille. Nonnè mandavi tibi, sordidissime homine, optimum quodque, & præstantissimum obsonari? Et Æsopus: multas habeo tibi gratias, quòd me Philosophis & præsentibus increpaveris. Quid igitur fuerit lingua melius, & præstantius in vita? omnis enim doctrina, & philosophia per ipsam monstratur, ac traditur: per ipsam dationes, acceptiones, fora, salutationes, benedictiones, musa omnis: per ipsam celebrantur nuptiæ. Civitates eriguntur, homines servantur. Et, ut breviter dicam, per ipsam tota vita nostra consistit; nihil ergò lingua melius. Ob hæc discipuli Æsopum rectè loqui dicentes, aberrasse verò magistrum, abierunt singuli in domum. Postridiè rursus accusantibus ipsis Xanthum, ille respondit, non secundum voluntatem suam hæc facta fuisse, sed inutilis servi nequitia: hodiè autem permutavit coenam & ipse, præsentibus vobis, cum eo colloquar. Ac, vocato eo, vilissimum quodque, & pessimum obsonari jubet: quòd discipuli secum forent coenaturi.

Ille autem nihil mutatus, rursus linguas emit, & apparatus discumbentibus apposit. Hi inter se submurmurabant: perstinae rursus linguæ. Et mox iterum linguas apposuit. Et valde iterum, atque iterum. Xanthus autem iniquo animo ferens: Quid hoc, inquit, Æsopè? Num rursus mandavi tibi optimum quodque, & præstantissimum obsonari, ac non potius vilissimum quodque, & pessimum? Ille autem, & quid unquam perijus lingua, ò here? Nonne urbes per ipsam corrunt? Non homines per ipsam interficiuntur? Non mendacia omnia, & maledicta, & perjuria per ipsam perficiuntur? Non nuptiæ, & principatus, & regna per ipsam evertuntur? Non, ut summam dicam, vita omnis per ipsam infinitorum errorum referta est? Hæc Æsopo dicente, quidam ex discumbentibus unà Xantho inquit: Hic, nisi valde te ipsum munieris, non dubia erit infamiæ causa tibi: qualis enim forma, talis, & anima. Et Æsopus ad eum: Tu mihi videris, & homo, pravus quidem, & curiosus esse, herum irritans contra servum. Xanthus autem ad hæc, causam incapiens verberandi hominem. Fugitivè, inquit, quoniam curiosum dixisti amicū, ostende mihi incuriosum homi-

nem adductum. Egressus igitur postridie in plateam Æsopus, & eos, qui præteribant, circumspiciens, videt quendam in loco quodam diu sedentem, quem judicans secum otiosum, & simplicem esse, accedens inquit; herus te invita secum pransurum. Rusticus ille nihil sciscitatus, neque quis esset, à quo invitaretur, ingressus est in domum; & culpis calceis, ut erant viles discubuit. Rogante autem Xantho; quis hic? Æsopus

ait; incuriosus homo. Ex Xanthus uxor in aurem dicit, ut sibi obsequeretur, & quod ipse jusserit faceret, ut plagas Æsopo honesta ratione inferret. Deindè coram omnibus inquit; domina, aquam in pelvim injice, & pedes hospitis lava. Cogitabat enim secum omninò hospi-

tem recusaturum; Æsopum verò, quòd ille curiosus esset, verberibus cæcum iri. Illa igitur jacta aqua in pelvim, ibat, pedes hospitis lotura. At ille cognoscens hanc esse domus dominam, secum loquebatur; honorare me omninò vult, atque hujus rei gratia suis manibus pedes meos vult lavare, cùm ancillis queat hoc mandare. Extensis igitur pedibus; Lava, inquit, heras; ac lotus discubuit. Xantho autem juvente vinum hospiti dari, quod biberet, rursus ille considerabat secum ipsos antè oportere bibere; sed quia sic ipsis visum est, non opus mihi hæc inquirere. Accipiens igitur bibit. prandentibus verò, & ferculo quodam hospiti appposito, atque illo suaviter comedente, Xanthus coquum, quòd malè hoc condidisset, criminabatur, atque etiam nudum verberibus afficiebat. Rusticus autem secum dicebat; ferculum quidem optimè coctum est, & nihil ei deest, quominus rectè paratum sit; si autem absque causa vult suum servum flagellare pater familias, quid ad me? Xantho autem ægre ferente, neque jucundè affecto, quoniam nihil hospes curiosè inquirebat, tandem placentæ allatæ sunt. Hospes verò, tanquam nunquam placentam gustasset, convolvens, & accipiens,

ipsas ut panes comedevat. Xanthus autem pistorem accusavit, dixitque ei: Cum nam, ò execrande, absque melle ac pipere placentas præparasti? Ille inquit: Si cruda est, ò here, placenta, me verbera si verò non, ut oportebat, præparata est non me, sed heram accusa. Ex Xanthus Si à mea hoc factum est uxore, vivam ipsam nunc comburam. Atque iterùm uxori innuit, ut sibi obsequeretur propter Æsopum. Cùm igitur jussisset sarmentum in medium afferri pyram succendit, & arreptam uxorem propè pyram egit, ita ut crederetur ipsam in ignem esse immisurus: differebat autem aliquo modo & circumspiciebat rusticum, si quo modo assurgens, à tali audacia prohibere ipsum aggrediretur. Sed is secum rursus considerabat: cùm nulla adsit causa quidnam sic irascitur? Deindè inquit: paterfamilias, si hoc judicas oportere fieri, expecta me parumper, dum digressus abducam, & ipse meam ex agro uxorem, ut ambas simul comburas: hæc viro Xanthus audiens, & hujus sinceritatem, ac generositatem admiratus, Æsopo inquit: ecce verè homo incuriosus habes accepta præmia victoriæ, ò Alcepe: satis est tibi de cætero, dein verò libertatem tuam assequeris. Postridiè autem

tem Xanthus jussit Æsopo in balnea ire, & scrutari; an multa adesset turba velle enim lavari. Abeunti autem Prætor occurrens, & Xanthi ipsum esse cognoscens, interrogavit, quoniam irer. Quòd cum se is negasset scire: existimans Prætor, interrogationem suam floccipendi, in carcerem ipsum abduci jubet. Cum igitur abduceretur Æsopus: clamavit: Vides, ò Prætor, quemadmodum rectè respondeam? Quæ enim non expectavi, & occurri tibi, & in carcerem jam trahor. Tum Prætor stupefactus responsi promptitudine, sinit abire. Æsopus autem profectus in balneas, multam turbam in ipsis intuitus est; sed & lapidem videt in medio ingressu positum, in quem singuli ingredientiæ, & egredientes offendeabant; hunc autem unus quispiam ingredientiæ, ut lavaretur, sublatum transposuit; reversus igitur ad herum; si vis, inquit, here, lavari, unum hominem in balneis vidi. Xanthus profectus, ac multitudinem lavantium videns, dixit; quid hoc, ò Æsope? Nonnè unum hominem dixisti te vidisse? Æsopus; certè, inquit; nam lapidem illum (manu ostendens) ante ingresum positum reperi, in quem ingredientiæ omnes, & exeuntes offende-

bant : unus verò quidam antequàm illideret, elevatum transposuit. Illum igitur unum hominem dixi vidisse, plures faciens, quàm alios. Tum Xanthus Nihil apud Æsopum tardum est ad responsionem. Cùm aliquando Xanthus ex latrina rediret, interrogavit Æsopum: quid ita homines post cacationem, ventris excremata ascipiunt? Ille ait: antiquis temporibus vir quidam delicatius vivens multo tempore præ deliciis in latrina sedebat, ut & sua, illic immorans, cacaveris præcordia: Et illo tempore igitur timentes cæteri homines, ventris inspiciunt sordes, ne quo modo, & ipsi hoc patiantur. Sed tu, here, ne timeas: non enim sunt tibi præcordia. Die autem quodam, celebrato convivio, Xanthus cum aliis philosophis discumbebatur, & potu jam invalescente, crebræ quæstiones inter hos versabantur: atque Xantho incipiente turbari, Æsopus adstant, ait: here, Bacchus tria possidet temperamenta, primum voluptatis, secundum ebrietatis, tertium contumeliæ. Vos igitur poti jam, & lætati, quæ reliqua sunt, omittite. Tum Xanthus jam ebrius ait: tace; inferis consule. Et Æsopus; igitur & in infernum distrahere. Ex discipulis autem quidam subebrium

ebrium jam Xanthum videns, &, ut universum dicam: temulentum: ò præceptor, inquit, potestne homo aliquis ebibere mare: Et ille: Admodum quidem: ego enim ipse hoc ebibam: Discipulus: At si non poteris, quamnam tibi mulctam irrogavo? Tum Xanthus: Domum meam depono totam. Atque interim depositis annulis, pacta firmaverunt, tum discesserunt. Postridiè diluculò, excitato Xantho, ac faciem lavante, annulum inter lavandum non vidit. Æsopum de eo interrogat. Ille nescio, inquit, quidnam factum fuerit: sed unum scio tantum, quòd à domo decideris tua. Tum Xanthus; Quamobrem? Æsopus; quoniam heri ebrius pepigisti mare ebibere, atque in pactis deposuisti & annulum; et is; Tum quomodò majus fide opus potero? Verum te nunc rogo, si quia cognito, si quia prudentia, si qua experientia, præsto sis, ac opem porrige, ut vincam, aut pacta dissolvam. Æsopus autem; vincere quidem haud licet, sed ut solvas pacta, efficiam. Cum hodiè rursus in unum conveneritis, nullo modo videaris timere; verum quæ pactus es ebrius, eadem sobrius quoque dic. Jube itaque stramenta, & mensam in litore poni, & pueros paratos cum po-

culis porrigere tibi marinam aquam. Cùm autem omnem videris turbam concurrisse ad spectaculum, ipse discumbens jube ex mari impleri poculum: atque, hoc accepto, omnibus audientibus, dic pactis præfecto: Quænam apud nos fœdera inivimus? Atque is respondebit tibi quòd pepigeris mare ebibere. Conversus igitur tu ad omnes, sic dicito: Viri Samii, scitis & vos penitus quam plurimos fluvios prorumpere in mare; ego autem pepigi mare solum ebibere, non etiam exeuntia in ipsum flumina. Hic itaque scholasticus prius coerceat flumina omnia, deindè statim mare solum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti solutionem cognoscens, vehementer lætatus est. Populus igitur ad litus confluit ad spectaculum ejus, quod faciendum erat; cùmque Xanthus, quæ doctus fuerat ab Æsopo, fecisset, ac dixisset; Samii admirati, acclamaverunt, ac ipsum laudarunt; Scholasticus autem Xanthi pedibus obvolutus, & victum se confitebatur, & pacta rogabat dissolvere; quod & fecit Xanthus, exorante populo. Profectis autem ipsis in domum, Æsopus adiens Xanthum, inquit; per omnem vitam tibi gratificatus sum, nonne dignus sum, o here, consequi liber-

tatem? At Xanthus objurgando ipsum, repulit, dicens; an nullo ipse hoc facere? sed exi ante vestibulum, & specuiare; & si videris duas cornices, renuncia mihi; bonum enim augurium hoc; quod si unam videas, hoc malum. Accedens igitur Æsopus, cum duas fortè ita cornices super quadam vidisset arbore sedentes, accedens, Xantho, renuntiavit. Exeunte autem Xantho, altera harum avolavit: & Xanthus alteram solam videns, ait: nonnè dixisti mihi, execrandè, duas vidisse te? Et is: Ita, sed altera avolavit. Tum Xanthus: deerat tibi fugitivè, me ut deluderet? Jubet igitur eum denudatum verberari. At dum Æsopus verberabatur, perfectus quidam invitavit ad cœnam Xanthum, Æsopo inter verbera exclamante: hei mihi misero; ego enim, qui duas vidi cornices, verberor: tu vero, qui unam tantum, in convivium abis: vanum itaque fuit augurium. Tum Xanthus solertiam ejus admiratus, cessare jubet verbera: non multis autem post diebus philosophos, & rethores cùm invitasset Xanthus, jussit Æsopo ante vestibulum stare, & nullum indoctum ingredi sinire, sed doctos solos. Hora autem prandii, clauso vestibulo, Æsopus intus sedebat:

Ex invitatis autem quodam profecto, & januam pulsante: Æsopus intus ait: Quid movet canis? Ille putans canis vocari, iratus discessit: sic ego unusquisque veniens revertebatur iratus, putans injuria affici, Æsopo eadem omnes interrogante. Cum autem unus ex ipsis ostium pulsasset, interrogatus quid moveret canis, respondit: Caudam, & aures. Æsopus ipsum rectè judicans respondisse, aperta janua, ad herum duxit, ac inquit: nullus philosophus ad convivium tuum venit, ò here, præter hunc solum. Xanthus igitur valdè tristatur est, deceptum se existimans ab invitatis. Postridiè cum venissent invitati ad literarium ludum, accusabant Xanthum, dicentes: ut videris, ò præceptor, cupiebas quidem ipse contemnere nos: sed veritus, putridum in vestibulo constituisti Æsopum, ut nos injuria afficeret, & canes vocaret. Et Xanthus: insomniurnè id res, an vera est? Tum illi: Nisi stertimus, vera res. Confestim accersitus Æsopus, & rogatus cum ira cujus rei gratia amicos ignominiosè amolitus esset, ait: non tu mihi, here, mandasti ne quem vulgarem, ac indoctum hominem permitterem in tuum convivium, sed solos doctos? Tum

Xanthus: & quales hi, nonnè docti?
Et Æsopus: nullo pacto: ipsis etenim
pulsantibus januam, & me intus rogi-
tante quidnam moveret canis, nullus
eorum intellexit sermonem. Ego igitur,
cùm indocti omnes viderentur, nullum
ipsorum introduxi, nisi hunc, qui doctè
respondet mihi. Sic igitur cùm Æsopus
respondisset, rectè omnes dicere ipsum
confirmarunt. Ac post dies rursus aliquot
Xanthus, sequente Æsopo, ad monu-
menta accessit, &, quæ in arcis erant,
epigrammata, legens, seipsum delecta-
bat. At Æsopo in quadam ex ipsis in-
suptas literas vidente ostendenteque
Xantho, atque rogante, an hasce no-
visset: diligenter ille scrutatus, non
potis fuit harum invenire declaratio-
nem: ac fassus est dubitare omnino.
Tum Æsopus: si per hanc columnulam,
ò here, thesaurum ostendam tibi, qua-
re me remunerabis? Et is: confide, ac-
cipies enim libertatem tuam, atque di-
midium auri, tunc Æsopus distans à cip-
po passus quator, & fodiens, accepit
thesaurum, & tulit hero, dicens: da mihi
promissum, cujus gratia invenisti the-
saurum. Et Xanthus; non, si & ego sa-
piam, nisi & sensum literarum mihi di-
xeris; nam scire hoc multo te inventa
mi-

mihi pretiosiùs. Et Æsopus : literæ istæ inquit : Recedens passus quatuor, for- diens inveniens thesaurum aureum. Xan- thus autem : quia ita solers es , & astu- tus , non accipies tuam libertatem. Et Æsopus : Renuntiabo dandum aurum, ò domine , regi Byzantinorum : illi enim reconditum est. Et Xanthus : undè hoc nosti? Et ille: ex litteris, quæ inquit. Redde Regi Dionysio , quem invenisti thesaurum aureum. Xanthus audiens re- gis esse aurum , Æsopo ait : accepto dimidio lucri , taceto. Et ille : non tu mihi nunc hoc præbes , sed qui aurum hic infodit : ac quemadmodum , audi: hoc enim dicunt literæ aliæ : Accep- tum euntes , dividite , quem invenistis, thesaurum aureum. At Xanthus: Venias, inquit , in domum , ut & thesaurum di- vidamus , & tu libertatem accipias. Pro- fectis ergò , Xanthus timens Æsopi lo- quacitatem, in carcerem ipsum jussit injici. Cùm abduceretur Æsopus, in- quit hujusmodi sunt promissa philoso- phorum ? Non solùm enim non accipio meam libertatem , sed in carcerem ju- bes injici me. Xanthus igitur jussit ip- sum solvi , & ait ei. Nimirum rectè in- quis, ut parta libertate, vehementior sis contra me accusator. Tum Æsopus di-
xit:

xir: Quodcumque mihi potes facere, fac
malum: omninò vel invitus liberabis
me. Ea verò tempestate hujusmodi res
Sami obtigit. Cùm publicè festum cele-
braretur, repente aquila devolans, &
publicum rapiens annulum, in servi si-
num demisit. Itaque Samii perterriti, cùm
ob hoc prodigium incidissent in mul-
tum mœrorem, in unum coacti cœpe-
runt rogare Xanthum, quòd primus ci-
vium esset, & philosophus, ut sibi judi-
cium prodigii manifestaret. At ille om-
ninò ambigens, tempus petiit. Profec-
tus igitur domum, tristis erat admodum,
& solitudinibus immersus, ut qui ni-
hil judicare potest. Æsopus verò, mœ-
rore Xanthi cognito, adiens, ait; qua
causa, ò here, sic perseverat tristari?
Mihi committe, vale dicto mœrori.
Cras in forum profectus dic Samiis; ego
neque prodigia solvere didici, neque an-
gurari; sed puer mihi est multarum re-
rum peritus, ipse vovis quæsitum solvet.
Et si ipse consecutus fuero solutionem,
here, tu gloriam reportabis, tali utens
servo; sin minùs fuero consecutus, mihi
soli erit deducus. Persuasus igitur Xan-
thus, postero die in theatrum profectus,
& astans in medio juxta monita Æsopi
concionatus est iis, qui convenerant. Illi

verò statim rogabant Æsopum accisi. Qui, cum venisset, staretque in medio. Samii, facie ipsius considerata, deridentes clamabant; hæc facies prodigium solvet? Ex deformi hoc quid unquam boni audiemus? Ita ridere coeperunt. At Æsopus extenta manu silentio petito, inquit; viri Samii, quid faciem meam cavillamini? non faciem, sed animum respicere oportet; sæpè enim in turpi forma bonum animum natura imposuit. An vos exteriorem testarum forma consideratis, ac non potius interiorem vini gustum? Hæc ab Æsopo cum audissent omnes, dixerunt; Æsope, siquid potes, dic civitati. Ille igitur audacter ait; viri Samii, quoniam fortuna, quæ contentionis studiosa est, gloriæ certamen proposuit domino, & servo: si servus inferior videatur domino, verberibus cæsus abibit: sin autem præstator, nihilominus & sic verberibus lacerabitur. Si vos per meam libertatem, loquendi mihi fiduciam indulseritis, ego nunc volis intrepidè quæsitum narrabo. Tunc populus uno ore clamabat ad Xanthum; libertate dona Æsopum, obtempera Samiis, largire libertatem ejus civitati. Ad Xantho non annuente, prætor ait Xantho; si tibi non placet auscultare populo, ego

hac

hac hora Æsopum libertate donabo , & tunc tibi æqualis fuerit. Tunc igitur Xanthus necessario libertatem reddidit, & præco clamavit; Xanthus philosophus liberum Samiis largitur Æsopum , atque interim fidem sermo Æsopi accepit dicenti: Xantho; vel invitus me libertate donabis. Æsopus itaque libertatem consecutus, stans in medio, ait; viri Samiis; aquila, ut scitis, regina avium est. Quoniam autem imperatorium annulum hæc raptum demisit in servi sinum, hoc significare vult, quendam ex iis, qui nunc sunt, regem, velle vestram libertatem in servitutem redigere, atque sancitas leges irritas facere. His auditis, Samii mœrore repleti sunt; sed non multo post tempore, & literæ à Cræso Lydorum rege venerunt ad Samios, jubentes eis, ut imposterum tributa sibi penderent; sinminùs obtemperassent, ut ad pugnam se pararent. Consultabant igitur universi. Timuerunt enim subditi fieri Cræso, conducibile tamen esse, & Æsopum consulere. Et ille consultus, ait; cùm principes vestri sententiam dixerint de tributo dando obtemperandum esse regi; consilium jam minimè, sed narrationem vobis afferam, & scitis quid conducat. Fortuna duas vias ostendit in vita, alte-
ram

ram libertatis, cujus principium accessu
difficile, sed finis planus; alteram servi-
tutis, cujus principium facile, & acces-
sibile, finis autem laboribus. His au-
ditis, Samii exclamaverunt; nos cum
simus liberi, servi esse gratis nolumus:
& oratorem infecta pace remiserunt. His
ergò cognitis, Croesus decrevit bellum
in Samios movere. Sed legatus retulit;
non poterit Samios debellare, quandiu
est apud eos Æsopus, & consilia su-
gerit. Potes autem magis, ait, ò rex,
legatis missis petere ab ipsis Æsopum,
pollicitus eis, & gratias alias relaturum,
& remissionem jussorum tributorum. Et
tunc fortè poteris eos superare. Croesus
his persuasus, legato misso, dedi sibi pe-
tebat Æsopum. Samii autem hunc tra-
dere decreverunt. Quo cognito, Æso-
pus in media concione stetit, ac inquit;
viri Samii, & ego permulti facio ad re-
gis pedes proficisci; volo autem vobis
fabulam dicere. Quo tempore animalia
inter se loquebantur, lupi bellum ovi-
bus intulerunt. Unà verò cum ovibus
canibus præliantibus, ac, lupos arcenti-
bus, lupi, legato misso dixerunt ovi-
bus, si voluerint vivere in pace, & nul-
lum suspicari bellum, ut canes sibi tra-
derent. Ovibus ob stultitiam persuasis,

& canibus traditis, lupi, & canes dilacerarunt, & oves facillimè occiderunt. Samii igitur, fabulæ sensu cognito, decreverunt apud se detinere Æsopum. Ille verò non tulit; sed cum legato unà solvit, & ad Croesum se contulit. Profectis autem ipsis in Lydiam, Rex ante se stantem Æsopum videns, indignatus est dicens. Vide qualis homuncio impedimento mihi ad tantam insulam subigendam fuit. Tum Æsopus; maximè rex, non vi, neque necessitate coactus ad te veni, sed sponte adsum; sustine autem me parumper audire. Vir quidam cùm locustas caperet, occideretque cepit, & cicadam. Cùm & illam vellet occidere, inquit cicada; ò homo, nè me frustra occidas: ego enim neque spicam lædo, neque alia in re quapiam injuria te afficio; motu verò, quæ in me sunt, membranularum, suaviter canto delectans viatores; præter igitur vocem in me ampliùs nihil inveniens, ille his auditis, permisit abire. Et ego itaque, ò Rex, tuos pedes attingo, nè me sine causa occidas, non enim possum injuria quemquam afficere, sed in vili corpore generosum loquor sermonem. Rex autem miratus simul, & miseratus, ipsum ait. Æsope, non ego tibi lar-

gior vitam, sed fatum; ergò, quod
 vis, pete, & accipies. Et ille? rogo te
 rex, reconciliare Samiis. Cumque regi
 dixisset, reconciliatus sum; procidentem
 ille in terram, gratias ei agebat. Et post
 hæc suas conscripsit fabulas, quas ipse
 hunc usque diem extantes apud reges
 reliquit. Acceptis autem ab ipso litteris
 ad Samios, quod Æsopi gratia eis recon-
 ciliatus fuerit, atque muneribus multibus
 navigavit in Samum. Samii igitur hunc
 videntes, & coronas ei intulerunt, ab-
 choreas ejus gratia constituerunt. Ille
 autem, & regis litteras legit, & ostendit
 quod sibi donatam à populo libertatem
 libertate rursus remuneratus fuerit. Per
 hæc verò ab insulsa decedens, circum-
 Orbem; ubique cum Philosophis disputa-
 tando. Profectus, & in Babylonem, ubi
 suam ipsius doctrinam demonstrando
 magnus apud regem Lycerum evasit. Ille
 enim temporibus Reges invicem pacti-
 cem habentes, atque delectationis gratia
 quæstiones vicissim sophisticas scribendæ
 mittebant; quas qui solverent, tributa
 pactu à mittentibus accipiebant; quæ
 verò non, æqualia præbebant. Æsopus
 igitur, quæ mittebantur problemata Lym-
 cero, intelligens dissolvebat, & clarum
 reddebat regem, & ipse Lyceri nomine

altera itidem regibus remittebat; quæ
tecum remanerent insoluta, tributa Rex
requam plurima exigebat. Æsopus autem
cum non genuisset filios, nobilem quen-
dam, Ennum nomine, adoptavit, at-
que ut legitimum filium Regi allatum,
commendavit. Non multo autem post
tempore Ennus cum adoptantis concubi-
nam habuit; hoc sciens Æsopus, ex-
iturus erat domo Ennum, qui in il-
lum ira correptus, epistolamque fictam
ab Æsopo scilicet ad eos, qui sophis-
tatis cum Lycero certabant, quod ipsis
paratus esset adhærere magis, quam Ly-
cero, regi dedit, Æsopi signatam annu-
o. Rex, & sigillo credens, atque in-
exorabili ira percitus, statim Hermippo
ubet, ut nulla examinatione facta, tan-
quam proditorem occideret Æsopum. At
Hermippus, & amicus fuerat Æsopo,
& tunc se amicum ostendit; in sepul-
chro enim quodam, nemine sciente, oc-
cultavit hominem, & secreto nutrit.
Ennus autem regis jussu omnem Æsopi
administrationem suscepit. Sed quodam
post tempore Nectenabo Rex Ægyptio-
rum audiens Æsopum mortuum esset
mittit Lycero statim epistolam architec-
tos sibi mittere jubentem, qui turritu
edificent, quæ neque cœlum, neque ter-
ram

ram attigat, & aliquem, qui semper
respondeat ad omnia quæcumque roga-
verint; quod si fecisset, tributa exigere in-
sin minùs solveret. His lectis, Lycer-
moerore affectus est cum nullus ex ami-
cis posset quæstionem de turri intellige-
re: Rex verò, & columnam sui regni
dicebat interrisset Æsopum. Hermippus
autem, dolore regis ob Æsopum cogni-
to, adiit Regem, & vivere illum renun-
tiavit, addiditque ipsius causa Æsopus
non peremisse, sciens, quòd poenitere
aliquando Regem sententiæ. Rege autem
vehementer his lætato, Æsopus sordens
ac squalens totus, adductus est. Cumque
Rex, ut eum vidit, illacrimasset, atque
ut lavaretur, & aliqua cura afficeretur
jussisset; Æsopus post hoc, & de quibus
accusatus fuerat, causas confutavit, ob
quæ eum Rex Ennum esset occissurus.
Æsopus ei veniam petit. Post hæc autem
Rex Ægyptii epistolam Æsopo dedit le-
gendam. At ille statim solutione cognita
quæstionis, risit; ac rescribere jussit, cum
hyems præteriisset, missum iri, & qui cur-
rim essent ædificaturi, & aliquem, qui
responderet ad rogata. Rex igitur Ægypti
legatos remisit; Æsopo autem pris-
tinam administrationem tradidit omnem
deditum ei tradens, & Ennum. At Æso-

pus acceptum Ennum nulla in re tristitia affecit, sed ut filium rursus receptum, inter cætera his admonuit verbis: Fili, ante omnia cole Deum: Regem honora. Inimicis tuis terribilem te ipsum præbe, nè te contemnant: amicis facilem, & communicabilem, quò longè benevolentiores tibi sint. Item inimicos malè habere precare, & esse pauperes, nè te possint offendere: at amicos in omnibus benè valere velis. Semper uxori tuæ benè adhære, nè alterius viri periculum facere velit: leve enim mulierum est genus, ac delinitum adulatione, minùs mala cogitat. Velocem ad sermonem nè possid auditum: Lingux continens esto. Bonis agentibus nè invidere, sed congratulare: invidens enim, te ipsum magis offendens. Domesticorum tuorum satage, ut te non solum, ut dominum timeant, sed etiam ut benefactorem venerentur. Nè pudeat discere semper meliora. Mulieri non unquam credas secreta: nam semper armatur, quomodo tibi dominetur. Quotidiè in diem crastinum reconde: melius enim mortuum inimicis relinquere, quàm viventem, amicorum indigere. Salutato facile, qui tibi occurrunt, sciens, & catulo caudam panem comparare. Bonum esse nè poeniteat. Susurronem virum ejice

domo tua, nam quæ à te dicuntur, ac sunt aliis communicabit. Fac, quæ te non infirment. Contingentibus nè tristere. Neque prava in eas unquam consilia, neque mores malorum imiteris. His ab Æsopo Ennus admonitus, tum sermone, tum sua conscientia, ut sagitta quadam, percussus animum, paucis post diebus è vita discessisset. Æsopus autem aucupes omnes accersivit, atqui aquilarum pullos quatuor ut caperent, jubet. Sic itaque captos nutrit, ut dicitur, ac instruxit, (cui rei non magnam fidem adhibemus) ut pueros in sporteis ipsis appensis gestando in altum volarent, atque ita obedientes pueris essent, ut quocumque illi vellent, volarent, sive in altum, sive in terram deorsum. Præterito verò hyemali tempore, ac vere aridente, cum ad iter omnia parasset Æsopus, & pueros accepisset, & aquilas, decessit in Ægyptum, multa imaginatione, & opinione ad stupefactionem illorum hominum usus. Sed Nectenabo auditoadesse. Æsopum: insidiis circumventus sum, inquit amicis, quia intellexeram Æsopum mortuum esse. Postridiè autem iussit Rex, ut omnes Magistratus candidis circundarentur vestibus: ipse lanam induit, & coronam, ac gemmatam citarim. Cumque, sedens in alto solio, Æsopum

introduci jussisset: cui me assimilas (ingredienti inquit) *Æsopem*, & eos, qui meum sunt? Et ille: te quidem *Soli* verno, qui verò te circumstant maturis aristis: & rex admiratus ipsum, & donis eum prosecutus est. Postero autem die rursus rex candidissimam rogam indutus, amicis purpureas jussis accipere, ingredientem *Æsopum* iterum eadem rogavit. Et *Æsopus*: te inquit, comparo *Soli*: hos autem, qui stant circum, radiis solaribus. Et *Nectenabo*: puto nihil esse *Lycerum* præ meo Regno. Et *Æsopus* subridens: ne facile de illo sic loquere, ò rex: nam genti vestræ vestrum Regnum collatum instar *Solis* lucet: at si *Lycero* comparetur, nihil aberit, quin splendor hic, tenebræ appareant: & *Nectenabo* apposita verborum responsione stupefactus: attulisti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille: parati sunt, si modò ostendas locum. Postea egressus extra urbem rex in planitiem, ostendit dimensum locum. Adductis igitur *Æsopus* ad ostensos loci angulos quatuor aquilis unà cum pueris per saculos appensis, ac puerorum manibus datis fabrorum instrumentis, jussit evolare. Illi verò sublimes, date nobis, clamabant, lapides, date calcem, date ligna, & alia, quæ ad ædificationem apta

C 2 sunt.

sunt. Sed Nectenabo visis pueris ab aquilis in altum sublatis, ait: Undè mihi volucres homines? Et Æsopus: Sed Lycerus habet: tu autem homo cum sis, vis cum æquo Diis rege contendere? Et Nectenabo: Æsope, victus sum: percontabor autem te, tu responde. Et ait: Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cum audiverint eos, qui in Babylone sunt, equos hinc nientes, statim concipiunt. Si tibi ad hoc est doctrina, ostende. Et Æsopus: Respondebo tibi cras, ò rex. Profectus verò ubi hospitabatur, felem jubet pueris comprehendi, & captum publicè circumduci verberando. Ægyptii autem illum animal colentes, cum sic ipsum malè tractari viderent, concurrerunt, & felem è manu verberantium eripuerunt, ac rem celeritè renunciarunt regi. Qui vocato Æsopo: nesciebas inquit, Æsope, tanquam Deum à nobis coli felem? Quarè igitur hoc fecisti? At ille, Lycerum regem injuria affecit, ò rex, præterita nocte hic felis. Gallum enim ejus occidit pugnacem, & generosum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Cur rex: non pudet te mentiri, Æsope? Quoniam modo una nocte felis ab Ægypto ivit in Babylonem? Tum ille subridendo, inquit: et quomodò, ò rex, Baby-

ione equis hinnientibus, hinc equæ foeminae concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Æsopi felicem esse dixit. Post hæc autem cum accivisset ex Heliopoli viros quæstionum sophisticarum peritos, atque de Æsopo cum eis disputasset, invitavit unà cum Æsopo ad convivium. Discumbentibus igitur ipsis, quidam Heliopolita inquit Æsopo: misus sum à Deo meo quæstionem quandam rogaturus te, ut ipsam solveres. Cui Æsopus: mentiris: Deo enim ab homine nihil opus est discere: tu autem non solum te ipsum accusas, sed & Deum tuum. Alius rursus ait. Est templum ingens, & in eo columna duodecim urbes continens, quarum singulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circumcurrunt duæ mulieres. Tum Æsopus ait: hanc quæstionem apud nos solvent, & pueri. Templum enim est hic mundus, columna annus, urbes menses, & trabes horum dies, dies autem, & nox duæ mulieres, quæ vicissim sibi succedunt. Postridiè, convocatis amicis omnibus, Nectavo inquit: propter Æsopum hunc debemus tributa regi Lycero. At ex his unus ait: Jubeamus ei quæstiones dicere nobis ex iis, quæ neque scimus, neque audivimus. Et ille: Cras hac de re vobis respondebo. Dece-

dens igitur, & composito scripto, in quo continebatur: Nectenabo confitens mille talenta Licero debere, manè reversus Regi scriptum reddidit. Regis autem amici, priusquam apperiretur scriptum omnes dixerunt: & scimus hæc, & audivimus, & verè scimus. Et Æsopus. Habeo vobis gratiam restitutionis causa, ait Nectenabo, confessione debiti lecta, ait me nihil Lycero debente, omnes vos testificamini? Illi mutati dixerunt: neque scimus, neque audivimus. Et Æsopus: si hæc ita se habent, solum est quæsitum. Ad hæc Nectenabo: felix est Licerus, talem in regno suo doctrinam habens. Ergo pacta tributa tradidit Æsopo, atque in pace remisit. At Æsopus in Babilonem profectus, narravit Licero acta in Ægypto omnia, & tributa reddidit. Licerus autem iussit statuam auream Æsopo erigi. Non multò autem post tempore Æsopus in Græciam decrevit navigare, compositioneque cum rege facta, discesit: iuratus ei prius proculdubio rediturum in Babylonem, atque illic reliquum vitæ victurum. Peragratis autem Græcis urbibus, & sua doctrina patefacta, pervenit & Delphos: verùm Delphi disserentem quidem audierunt libenter, sed honore, & observantia eum affecerunt nulla. Is

autem ad eos suspiciens ait: Viri Delphi, succurrit mihi ligno vos comparare, quod in mari fertur: illud enim procul videntes dum fluctibus agitur, magni pretii esse existimamus, postquam autem proximè advenit, vilissimum apparet. Et ego itaque cùm procul essem ab urbe vestra, ut eos, qui examinatione digni sunt vos admirabar: nunc autem ad vos profectus, omnibus (ut ita dixerim) inveni inutiliores, & sic deceptus sum. Hæc cùm audivissent Delphi, & timerent, nè aliquo modo Æsopus ad alias urbes accedens malè de se diceret, decreverunt dolo hominem occidere. Auream igitur phialam ex eo quod apud se erat sacello Apollinis accipientes, clàm in Æsopi absconderunt stragulis. Cum Æsopus verò ignoraret, quæ ab ipsis dolo facta fuerant, egressus ibat in Phocidem. At Delphi aggressi, & detinentes ipsum percontabantur, ut sacrilegum. Illo autem negante aliquid fecisse ejusmodi, illi vi stragulis evolutis, auream invenerunt phialam, quam etiam acceptam omnibus civibus ostenderunt, non cum parvo tumultu. Igitur Æsopus, cognitis illorum insidiis, rogabat eos, ut solveretur. Hi autem non solum non solverunt: sed ut sacrilegum in carcerem quoque injece-

C 4

runt,

runt, morte ejus suffragiis decreta. Æsopus autem cum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, se ipsum in carcere lugebat, sedens. Ex familiaribus autem ipsius quidam, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & videns eum sic lamentari, causam rei rogavit. Ille ait: mulier quædam cum recenter suum virum sepelivisset, quotidie profecta ad tumulum, plorabat. Arans autem quidam non procul à sepulchro, amore captus est mulieris, &, derelictis bobus, ivit, & ipse ad tumulum, ac sedens unà cum muliere plorabat. Cum illa rogaret, cur nam & ipse sic lugeret: quoniam & ego, inquit, decentem mulierem sepelivi, & postea quàm ploravero, mæstitia levor. Illa autem, mihi idipsum similiter accidit. Et ille: si igitur in eadem incidimus mala, cur nam invicem non conjungimur? ego etenim amabo te, ut illam: & tu me rursus, ut tuum virum. His persuasit mulieri, & convenerunt interim autem fur profectus, & bobes solvens, abegit. Ille autem reversus, non inventis bobus, & plangere, & lugere vehementer instituit. Profecta est & mulier: & lamentantem inveniens, inquit iterum ploras? Cui ille: Nunc, ait verè ploro. Et ego itaque multis evitatur

periculis, nunc verè fleo, solutionem
mali nec unde inveniens. Post hæc affue-

runt & Delphi, extractum ipsum è
carcere trahebant in præcipitium. Ille
autem eis dicebat. Quando colloque-
bantur animalia bruta, mus ranæ amicus
factus ad coenam eam invitavit, & ab-
ducta in penarium divitis, ubi multa
edulia erant: comede, inquit, amica
rana. Post epulationem & rana murem
in suam invitavit cænationem. Sed nè
defatigare, inquit, natando, filo tenui
uum pedem meo alligabo. Atque hoc
facto saltavit in paludem. Ea autem uri-
nata in profundum, mus suffocabatur, &
moriens ait: ego quidem per te morior,

sed me vindicabit major. Supernatant
igitur mortuo mure in palude, devolat
aquila hunc arripuit, & unâ cum eo
etiam appensam ranam: sicque ambo
devoravit. Et ego igitur, qui vi per vo
mior, habebo ultorem. Babylon enim
& Græcia omnis meam à vobis exigen
mortem. Delphi tamen nè sic quidem
pepercerunt Æsopo: ille autem in Apol
linis confugit sacellum: sed ii, & illin
extraxerunt irati, & in præcipitium rus
sus traxerunt. Æsopus cum abduceretur
dicebat: audite me, Delphi: lepore
aquila insectante, in lustrum scarabeus
confugit, rogans, ut ab eo servaretur.
Scarabeus autem rogabat aquilam, ne
occideret supplicem, obtestans ipsam
per maximum Jovem, saltem nè despice
ret parvitatem suam. Illa verò irata, al
percutiens scarabeum, leporem raptum
depasta est. Scarabeus autem cum aquila
volavit, ut nidum ejus disceret, ac jam
perfectus ova ejus devoluta diripuit. Il
cum grave existimaret, siquis hoc ausu
fuisset, & in altiore loco secundo nidifi
casset, & ille rursus scarabeus iisdem
hanc affecit. Aquila autem inops consi
lii penitus, ascendit ad Jovem (in ejus
enim tutela esse dicitur) & in ipsius ge
nibus tertiam foeturam ovorum posuit.

Deo ipsa commendans, & supplicans, ut custodiret. At scarabeus, è stercore pilula facta, ascendit, & in sinum Jovis eam demisit. Jupiter assurgens, ut firmum excuteret, & ova abiecit, oblitus, quæ & contrivit dejecta. Sed cum didicisset à scarabeo, quòd hæc fecisset, ut aquilam ulcisceretur (non enim scarabeum tantum illa affecit injuria, sed & in Jovem ipsum impia fuit) aquilæ reversæ ait, scarabeum esse, qui affecit mœrore, & certè jure affecissæ. Nolens igitur aquilarum genus deficere, consuluit scarabeo, ut aquilæ reconciliaretur. Cum hic non paruisset, ille in aliud tempus transposuit aquilarum partum, cum non appareant scarabei. Et vos igitur, o viri Delphi, nè despiciate hunc Deum, ad quem perfugi, & si parvum sortitus est delubrum, neque enim impios negliget. Delphi, verò hæc parum curantes, recta ad mortem itidem ducebant. Æsopus nullarie à se dicta videns eos flecti, rursus ait: viri crudeles, & interfectores, audite. Agricola quidam in agro consenuit; cum nunquam ingressus esset in urbem, precabatur domesticos, ut eam videret. At illi junctis asellis, atque in currum eo imposito, solum jusserant agere. Eunti autem, procella, & turbine aerem occu-

pantibus, & tenebris factis, aselli à via aberrantes, in quoddam præcipitium deduxerunt senem. At ille jam præcipitandus, ò Jupiter, ait, qua in re te injuria affeci, quod sic iniquè occidor, presertim cum neque ab equis generosis, neque à mulis bonis, sed ab assellis vilissimis? Et ego itaque eodem modo nunc tristor, quoniam non ab honoratis viris, & elegantibus, verum ab inutilibus, & pessimis interficior. Jamque præcipitandus, ejusmodi dixit rursus fabulam, Vir quidam suam deamans filiam, rus misit uxorem, solam autem filiam receptam vio-

Javit. Illa autem, Pater, ait, scelestam facis: optarem tamen à multis potius viris de-

dedecore hoc atfci, quàm à te, qui genuisti. Hoc nunc & in vos, ò iniqui Delphi, dico, quòd eligerem in Scyllam, & Carybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis, quàm per vos injustè, atque indignè mori: execror igitur vestram patriam, & Deos testor me præter omnem justitiam interire, qui me ulciscuntur exauditum. Præcipitem igitur ipsum dederunt de rupe, & mortuus est. Non multò post autem pestilentia laborantes, oraculum acceperunt expiandam esse Æsopi mortem. Cui quòd & conscii sibi essent, injustè eum interfecisse, etiam cippum erexerunt. Sed primates Græciæ, ac doctissimi quique, cum & ipsi, quæ in Æsopum facta fuissent, intellexissent, Delphos profecti sunt, & cum illis habita inquisitione, ultores, & ipsi Æsopi mortis fuerunt.

*Æsopi Vitæ à Maximo Planude
conscriptæ.*

F I N I S.

EX APHTONII

SOPHISTÆ

EXERCITAMENTIS.

Fabula profecta quidem est à Poetis, sed & Rhetoribus communis facta est, admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam repræsentans veritatem. Atque alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inventoribus nomine: verum quoniam Æsopus egregiè præter cæteros conscripisit fabulas, evicit ut potius Æsopia diceretur. Ea verò est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab hominibus geri confingitur: Moralis, quæ eorum imitatur mores, quæ sunt rationis expertia: Mista verò, quæ rationale, irrationaleque complectitur. Eam autem admonitionem, cujus causa fabulam constituis, Antefabulationem præpositam: postpositam verò, Adfabulationem dices.

*Qua formicarum, & cicadarum exemplo
hortantur juvenes ad laborem.*

Cicadæ olim æstate, assiduis cantibus indulgebant: formicæ verò hyemis memores, laboribus, fructibusque colligendis operam dabant. verum cum hyems advenisset, Formicæ iis, quæ collegerant, pascebantur. Cicadas autem delectatio illa, & canendi voluptas, eò indigentia, miseriaque perduxit, ut esurient omnes, & fame conficerentur. Sic juvenus laborem fugitans, malè se habet in senectute.

Ex Philostrati imaginibus fabulæ.

Fabulæ se ad Æsopum sua in eum benevolentia conferunt, quod satagat sui. Fabula quippè, & Homero, & Hesiodo, necnon, & Archilocho in Lycamben curæ fuit. Sed ab Æsopo humana omnia ab fabellas redacta sunt, sermone brutis non temerè impertito: nam & cupiditatem tollit, & libidinem insecratur, & fraudem. Atque hæc ei leo, quispiam agit, & vulpes, & per Jovem equus, nec testudo muta: ex quibus pueri discunt, quæ in vita gerantur. Habentur igitur in pretio fabulæ propter
Æso-

Æsopum. Accedunt ad januam docti huius, vittis eum devicturæ, coronaque oleagina coronaturæ: hic ut puto, fabulam aliquam textit: risus enim faciei, & oculi in terram defixi id præseferunt. Pictorem fabularum curas remissiore animo indigere, non lauit. Philosophatur autem picturæ, & fabularum corpora, Bruta enim cum hominibus conferens, coetum circa Æsopum statuit ex illis scena confictum. Chori dux vulpes depicta est. Utitur enim ea Æsopus ministra argumentorum plurium, ceu Davo Comœdia.

EX HERMOGENIS EXERCITAMENTIS.

PRISCIANO INTERPRETE.

FABULA, est oratio ficta, verisimili dispositione imaginem exhibens veritatis. Ideò autem hanc primam tradere pueris solent oratores quia animos eorum adhuc molles ad meliores facile veritate instituunt. Usi sunt ea tamen vetustissimi quoque auctores, ut Hesiodus, Archilochus, Horatius. Hesiodus quidem luscinia, Archilochus autem vulpis, Ho

ratijs muris. Nominantur autem ab inventoribus fabularum, aliæ *Æsopiæ*, aliæ *Cypriæ*, aliæ *Lybicæ*, aliæ *Sibariticæ*, omnes autem communiter *Æsopiæ* dicuntur, quoniam in conventibus frequenter solebat *Æsopus* fabulis⁹ uti. Mendacem quidem esse volunt fabulam, sed ad vitam utilem, necnon & verisimilem. Est autem verisimilis, si res, quæ subjectis accidunt personis, aptè reddantur: ut puta de pulchritudine aliquis certat, pavo supponatur hic. Oportet alicui astutiam tribuere, vulpecula est subijcienda. Imitatores aliquos hominum volumus ostendere, hic *Simiis* est locus. Oportet igitur modò brevius, modò latius eas disserere. Quomodò autem hoc fiet? Si nunc narratione simplici proferantur, nunc etiam sermo inductis fingatur personis. Exempli causa: *Simiæ* conveniunt, & consilium habuerunt de urbe condenda: & quia placuit illis, paratæ erant incipere ædificationem: sed vetus *Simia* prohibuit ab incepto, eas docens, quòd facilè capientur, si intrà muros concludantur: sic breviter dices: Si velis producere sic. *Simiæ* convenerunt, & consultabant de urbe condenda, quarum una in medium veniens concionata est, quia oportet ipsas quoque civitatem ha-
 be-

bere. Videtis enim, agebat, quod civitatem habendo felices homines sint, domos etiam singuli, & in contionem universi, & in theatrum ascendentes, delectant animos expectationibus, & auditionibus variis. Et sic proferes orationem in orando, dicens, quod & plebiscitum scriptum est, & finges etiam orationem veteris Simiæ. Expositio autem fabularum vult circuituionibus carere, & jucundior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ tegitur, quam nos Adfabulationem vocamus, à quibusdam prima, à plerisque rationabilius postrema ponitur. Sciendum verò, quod etiam Oratores inter exempla solent fabulis uti.

LAURENTIUS

VALLENSIS

INSIGNI VIRO

ARNOLDO FOVELLEDÆ

salutem.

Promisseram nuper me tibi coturnices, quas ipse venatus essem missurum. Eas capere (ut homo venandi in

sue-

uetus) cū non possem, ad venationem
 neam, id est ad literas me converti. Ut
 fortè ad manus venit libellus Græcus, ex
 præda navali tres & triginta Æsopi fabu-
 las continens, has omnes bidui labore ve-
 natus sum. Mitto igitur ad te, sivè fabel-
 las, sive mavis coturnices, quibus oblec-
 tare te possis, ac ludere. Etenim si Octa-
 vianum, Marcumque Antonium, orbis
 terrarum Principes, ludo coturnicum de-
 lectatos accepimus: profectò tu, vir lite-
 rarum amantissimus, literato hoc gene-
 re ludendi delectaveris. Et siquis Octa-
 viano, aut Antonio pugnacem aliquam
 harum avium domo dedisset, jucundam
 illis rem, gratamque fecisset: ego quoque
 tibi jucundus, gratusque ero, qui plures
 triginta ejus generis aves dono mitto,
 pugnaces, victrices, & (si fortè magis hoc
 te juvat) etiam pingues. Oblectant enim
 hæ fabellæ, & alunt, nec minùs fructus
 habent, quàm floris. Sed ne donum suum
 laudare insolentis sit, finem faciam. Tu
 si coturnices veras, quàm has fabellas,
 malis, rescribe. Mittam namque non
 modò coturnices, sed etiam perdices.

Ex urbe Cajeta Calendis

Maii 1438.

DE VULPE ET CAPRO,

Vulpes, & Caper sitibundi in puteo
quendam descenderunt, in quo
cùm perbibissent, circumspicienti Caper
reditum, Vulpes ait: bono animo esto
Caper: excogitavi namque quo pacto
uterque reducens simus. Siquidem
eriges te rectum primoribus pedibus
parietem admotis, cornuaque ad
ad pectus mento, reclinabis: & ego

terga cornuaque tua transiliens, & extraputeum evadens, te istinc postea educam. Cujus consilio fidem habente Capro, atque, ut illa dicebat, obtemperante, ipsa è puteo resiliit, ac deindè præ gaudio in margine putei gestiebat, exultabatque nihil de Hirco curæ habens. Cæterùm, cùm ab Hirco ut foedifraga incusaretur, respondit: enim verò, Hirce, si tantum tibi esset sensus in mente, quantum est setarum in mento, non priùs in puteum descendisses, quàm de reditu exploratum habuisses.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, virum prudentem debere finem explorare, antequàm ad rem agendam veniat.

De Vulpe, & Pardo. 2.

Vulpes, & Pardus de pulchritudine altercabantur; & Pardo suam pellem versicolorem estollenti, Vulpes suam cùm non posset præponere, inquit: At quanto ego speciosior, quæ non corpus, sed animum versicolorem sortita sum.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, pulchritudinem animi antecelere pulchritudinem corporis.

Cata quædam delitium erat cujus-
 formosi adolescentis. Hanc ille,
 in foeminam mutaret, Venerem precat
 est. Dea miserta cupiditatis adolesce
 tuli, convertit bestiam in speciosam p
 lam. Cujus formam inardescens adol
 centulus, adducit illam secum dom
 Quibus considentibus in cubiculo,
 nus volens periculum facere, nunc
 illa cum corpore mutasset & mores,
 rem in medio dimisit. At illa, eor
 qui a derant, & cubiculi nuptialis int
 mor, à cubili consurgens, murem in
 quebatur, illum comedere cupiens:
 Dea indignata, eam iterum in suam
 tituit naturam.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, scelestos homin
 etiamsi conditionem, statumque muta
 tamen mores nequaquam mutare.

De Agricola & filiis ejus. 4.

Agricola filios suos videns quot
 digladiantes, neque in gratiam
 ducere potuisset, jussit fasciculum
 garum sibi afferri, (aderant autem
 illic sedentes) quæ cum allatæ essent,
 ligavit omnes in unum fasciculum,
 sitque singulos eorum fasciculum cap

, atque confrigere. Illis verò confringere non valentibus, solvens postea fasciculum, tradidit singulas virgas eis frangendas, atque illis statim frangentibus, contulit. Ita quidem & vos, ò filioli mei; unanimis invicem perstiteritis, inexugnabiles vos hostibus, invictosque crebebitis: sin minus vestra ipsa amunatio, atque seditio, opportunam vos praeliam inimicis faciet.

Alfabulatio.

Hec fabula innuit, æquè res humanas capere, vel à concordia incrementum, vel à discordia jacturam.

De Muliere, & Gallina. 5.

Mulier quædam vidua habebat gallinam quotidie singula ova ponentem.

tem. Sperans autem mulier pro singula bina ova posituram, si plus escarum tribuisset, opiparè educabat. Gallina verò pinguior effecta, ne unum quidem ovum ampliùs facere poterat.

Adfabulatio

Hæc fabula innuit, quòd homines per luxum rerum, & copiam marcescentes ab instituta industria retardantur.

De duobus Adolescentibus. 6.

DUO Adolescentes obsonium à coquo communiter mercati sunt. Cæterum cum coqus quibusdam negotiis domesticis intenderet, vacaretque alter adolescentum partem obsonii in al-

terius manus immisit. Convertente autem se coquo, & partem carnis, quæ aberat, requirente: qui carnem sustulerat, jurat se non habere: qui verò habebat, se non sustulisse. Quibus coquus (intellecta adolescentum argutia) inquit: etsi me latet fur, tamen eum, quem jurastis, non latebit.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, quòd, siquid homines celamus, Deum tamen nequaquam celare poterimus, qui solus omnia prospicit, & omnia videt.

De duobus Amicis, & Urso. 7.

DUobus Amicis una iter facientibus fit Ursus obviam, quorum unus perterritus, in arborem scandens, latuit; alter verò, cum se imparem Urso fore, & si pugnaret, superatum iri, intelligeret, procidens simulabat se mortuum esse. Ursus verò adveniens, & aures, & occiput ejus olfaciebat: illo, quis tratus jacebat, usquequaque continente respirationem. Ita mortuum esse credens Ursus, abiit (ajunt enim non sævire in cadavera.) Mox alter, qui inter frondes arboris latuerat, descendens, interrogat amicum, quidnam ad aurem Ursus esset secum locutus? Cui amicus inquit: admonuit me.

nè pósthàc cum hujusmodi amicis in
faciam.

Adfabulatio.

Fabula hæc innuit devitandos esse amicos, qui periculoso in tempore auxilium præstando revocant pedem.

De Arundine, & Olea. 8.

Disceptabant aliquandò arundo, & olea de constantia, & fortitudine & de firmitate. Et olea quidem arundinis probra ingerebat, ut fragili, & ad omnem ventum vacillanti. Arundo autem obtimebat, non longum tempus spectans. Nam cum ventus vehemens ingruisset, arundo reflectebatur, agitabaturque. Olea vero cum violentiæ ventorum reluctari vellet, confracta est.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit eos, qui fortioribus ad tempus cedunt, potiores esse iis, qui non cedunt.

De Tubicine. 9.

ERat Tubicen quidam, qui in malitiam signum caneret: is interceptus a hostibus, ad eos, qui circumsistebant, proclamabat: Nolite me, viri, innocentem innocum, insontemque perimere, nullus enim unquam occidi: quippè nihil aliud quam hanc buccinam habeo. Ad quem illi vicissim cum clamore responderunt: T

verò hoc ipso magis trucidaberis, quòd cum ipse dimicare nequeas, cæteros ad pugnam excitas.

Adfabulatio.

Fabula hæc innuit, quòd præter ceteros pecant, qui malos, & importunos principes persuadent ad iniquè agendum.

De Cane, & Lanio. 10.

CANIS quidam insiliit in macellum, lanio in aliqua re occupato, & arrepto pecoris corde fugiebat: ad quem lanius conversus, fugientemque aspiciens, inquit: O canis, abi: ubicumque fueris, te observabo: non enim mihi cor sustulisti, sed cor dedisti.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit jacturam frequenteresse hominibus doctrinam.

De Ægroto, & Medico. 11.

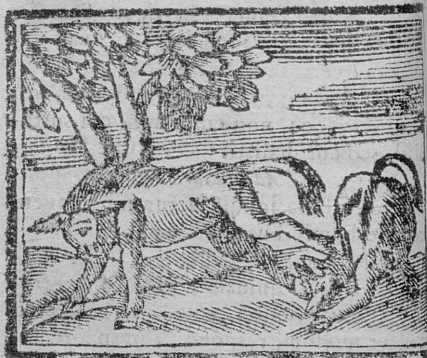
ÆGROTUS quidam à Medico interrogatus, quonammodò se habuisset: præter modum, respondit, in sudorem si fuisse resolutum. Cui Medicus: Istud (inquit) bonum est. Altero autem die interrogatus quomodò se haberet? respondit: Algoribus correptus, diù vexatus sum. Et istud (inquit Medicus) bonum est. Tertiò cum ab eodem interrogaretur, respondit: Profluvio corporis debilitatus sum. Istud (inquit) etiam bonum est.

Posteà autem à familiari interrogatus:
quomodò habes, ò amice? respondit:
Ego etiam atque etiam benè habeo, sed
mорий.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, coarguendos asser-
uator es.

De Asino, & Lupo. 12.

A Sinus calcato ligni aculeo claudi-
cabat, conspectoque lupo, ait: ò
lupe, en præ cruciatu morior, futurus
esca, aut tua, aut vulturum, aut corvo-
rum. Unum modò manus abs te flagito:
educ priùs ex pede aculeum, ut moriar
saltèm sine cruciatu. Tunc lupo summis
dentibus aculeum mordicus deprehen-
dens,

dens, eduxit. Asinus verò doloris oblitus, ferratos calces in faciem lupi impexit: fractisque illius fronte, naribus, & dentibus, aufugit. Lupo seipsum accusante, ac meritò sibi id evenisse dicente: quòd, qui didicerat esse Ianius jumentorum, nunc eorum volebat esse chirurgus.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, quòd, qui sua artificia deserunt, transferentes se ad aliena ipsis non apta, & in derisum veniunt, & in discrimen.

De Pastore, & Mari. 13.

PAstor in loco maritimo gregem pascebat: qui cùm videret mare tranquillum, incessit cupido navigationem faciendis itaque venundatis ovibus, emptisque palmarum fructibus, navigabat. Orta autem vehementi tempestate, & navi mergi periclitante, omne pondus navis in mare eiecit, vixquè evasit exonerata navi. Paucis post diebus, veniente quodam, & tranquillitatem maris admirante (erat enim id sanè tranquillum) respondens, inquit: palmas iterùm vult, quantum intelligo: ideòque immotum sese ostendit.

Hæc fabula innuit, eruditiores fieri homines damno, atque periculo.

De Vulpe, & Leone. 14.

Vulpes nullum antea Leonem conspicata, cum illi aliquando obviasset, ita conspectum ejus expavit, ut parum abfuerit, quin extingueretur. Quod cum postea iterum accidisset: ad conspectum quidem Leonis exterrita est, sed non ita, ut prius. Tertiò cum Leonem eundem vidisset in civitate, non modò non exterrita, sed confidenter adiens, secum collocuta est, & confabulata.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, quòd consuetudo & conversatio facit, ut quæ maxime horribilia, & formidolosa sunt, neque horrida, neque formidolosa videantur.

De Gallinis, & Perdice. 15.

Gallos quidam domi suæ cum haberet, mercatus est Perdicem: eamque in societatem gallorum dedit unà cum illis faginandam. Eam verò statim galli pro se quisque, mordebant, abigebantque. Perdix autem apud se afflictabatur, existimans, idèò talia sibi à gallis inferri, quòd suum ab illorum genere alienum esset. Ubi verò non multò post aspexit & illos inter se pugnantes, mutuo

que

que percutientes, recreata à moerere, & tristitia, inquit: Equidem verò post hac ego non afflictabor ampliùs videns eos etiam inter se dimicantes.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, virum prudentem debere æquo animo ferre contumelias ab alienigenis illatas, quos videt ne à domesticorum quidem injuriis abstinere.

De Vulpe, & capite quodam. 16.

Vulpes aliquando in domum citharædis ingressa, dum omnia instrumenta musica, omnem supellectilem scrutaretur, reperit è marmore caput lupinum, scienter, fabreque factum. Quod cùm in manus sumpsisset, inquit: O caput cum magno sensu factum! nullum sensum obtines.

Adfabulatio.

Hæc fabula ad eos spectat, qui corporis dignitatem habent, animi industriam non habent.

De Carbonario, & Fullone. 17.

Carbonarius conducta in domo habitans invitavit Fullonem, qui eò loci proximè venisset, ut eisdem in ædibus unà habitarent. Ad quem Fullo: ò homo, non est mihi istud flactu conducibile: vereor enim, nè quicquid ipse candefacerem, id omne tu carbonaria aspergine fuscasses.

Adfabulatio.

Fabula hæc innuit, nullum cum flagitiosis habendum esse commercium.

De Homine glorioso. 18.

Vir quidam aliquandò perigrinatus, cum iterum domum redisset: cum multa ardua in diversis regionibus à se viriliter gesta jactabundus prædicabat, tum verò illud maximè, quod Rhodi omnes certamine saliendo superasset: ejusque rei Rhodios, qui affuerunt, testes esse. Ad quem unus assistentium respondens, inquit: ò homo, si verum est, quod loqueris, quid tibi opus est testibus? Ecce Rhodus, ecce hic certamen saliendo.

Adfabulatio.

Hæc fabula inquit, quòd ubi rerum testimonia adsunt, nihil opus est verbis.

De Homine, & Apolline. 19.

Quidam facinerosus Delphos se consultit, Apollinem tentaturus, habensque passerulum sub pallio, quem pugno tenebat. Accedensque ad tripodas, interrogabat Deum, dicens: Quod habeo in dextera, vivitne an mortuum est? Prolaturus passerulum vivum, si mortuum respondisset; rursus prolaturus mortuum, si vivum respondisset. Occidisset enim statim sub pallio, priusquam proferret. At Deus subdolan calliditatem hominis intelligens, dixit: O consultor, utrum mavis facere (penes te namque arbitrium est) facito, & sive vivum, sive mortuum, quod in manu habes, proferto.

Adfabulatio.

Fabula hæc innuit, mentem divinam nihil neque latere, neque fallere.

De Piscatore, & Cinaride. 20.

Piscator quidam, demissis in mare retibus, detullit Cinaridem pusilli corporis, quæ piscatorem sic obsecrabat: Noli me in præsentiarum capere pussillam, & minutam, sine abire, & crescere: ut postea jam adulta commodo cum majore potiaris. Cui Piscator: Ego verò amens sim, si lucrum, quod inter manus habeo (licet exiguum) prætermittam spe futuri boni quantumlibet magni.

Adfabulario.

Hæc fabula innuit, stolidum esse, qui propter spem majoris, rem & presentem & certam (licet parvam) non amplectitur.

De Asino, & Equo. 21.

Vir quidam habebat Equum, & Asinum. In itinere faciendo, inquit Asinus Equo: Si me salvum vis, leva me parte oneris mei. Equo illius verbis non obsequente, Asinus sub onere cadens, moritur. Tunc dominus jumentorum omnes, quas portabat Asinus, sarcinas, simulque corium, quod à mortuo exue-
rat, Equo imponit. Quo onere depressus Equus cum clamore inquit: Væ mihi jumentorum infelicissimo, quid mihi mi-

sero evenit! Nam recusans partem, nunc
totum onus porto, & illius corium.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, majores debere in
laboribus participes esse minoribus, ut
utriusque incolumes sint.

De Homine, & Satyro.

VIR quidam cum Satyro amicitiam
inierat. Qui cùm edendi gratia se-
derent, exorta cœli tempestate, vir manus
ad os admovens, anhelitu refocillabat.
Quod intuens Satyrus, interrogat, quam-
obrem id faceret: Ille inquit, calore oris
algentes manus refocillo. Paulòque post,
validiore edulio allato, cùm Vir iterùm

manus ad os admovens, calorem cibi tenui inspiratione refrigeraret, interrogat Satyrus, quamobrem & illud faciat. Respondente autem viro, ut refrigeraret edulium. Atqui ego, inquit Satyrus, tecum posthac amicitiam non exercebo, qui ex uno ore & calidum promis, & frigidum.

etc.

Adfabulatio.

Fabula innuit, devitandam ejus amicitiam esse, cujus anceps vita est, & non simplex sermo.

De Agricola, & Canibus. 23.

A Gricola quidam hyberno sydere in agro deprehensus, deficientibus cibariis, primum interfectis singulis ovibus.

bus, illarum carnibus vescebatur, mox & caprarum: postremò operariis bobus interemptis alebatur: Quod canes dum animadvertissent, inter se collocuti sunt, dicentes: At nos hinc faciamus fugam. Si enim operariis bobus dominus non percipit, nec nobis quidem parcat.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, fugiendos, cavendosque, qui à familiaribus manus non abstant.

De quodam admorso à Cane. 24.

ADmorsus quidam à cane, circuibat singulos, corrogans curationem: nactusque quemdam est, qui cognita mali qualitate, inquit: Si tu quidem, ò homo, convalescere vis, crustam panis madefactam in sanguine vulneris, prorrige cani, qui te momordit, comedendam: Cui ille deridenter, inquit: Ego mehercle, si illud fecero dignus sum, qui ab omnibus hujus urbis canibus præmordear.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, improbos homines, cum maximè beneficia acceperint, tum maximè ad maleficia animari.

De Thyanno, & Delphino. 25.

THyannus, cum Delphinum insequentem præcipiti cursu fugeret, & jam capiendus esset, in anfractum quendam

se intorsit. Delphinus quoque ad alterum similem impetu ipso allisus est. Ad quem Tynnus respiciens, eumque expirantem videns, inquit: Jam mihi mors non erit molesta: videnti eum, qui mihi causa mortis est, mecum morientem.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, æquo animo ferre homines calamitates, cum eos, per quos in calamitate sunt, calamitosos aspiciunt.

De Aucupe. 26.

AUceps quidam, sumptis aucupatoriis retibus, ad venandum processit, visoque palumbo in cacumine arboris sedente, compositas artificiosè arundines cum retibus ad avem clanculum admovebat, sperans illam se venari posse. Quod cum agit, in altum intuens, jacentem viperam pedibus præssit: quæ exasperata dolore hominem momordit. At ille jam deficiens, me miserum, inquit, qui cum alterum venari volo, ipse ab altero captus pereor.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, quod nonnulli alios arte sua nitentes decipere, sæpè in laqueos, quos tendunt, incidunt.

De Castore. 27.

CASTOR præter ceteros quadrupedes in aqua durare fertur, suaque genitalia ad

ad artem medicam sanè utilia esse. Hic ubi videt se ab indagantibus hominibus captum iri (novit enim quamobrem indagetur) ipse sibi genitalia præcidit, atque in sequentes projiciens, hoc modo incolumis evadit.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, hujus exemplo prudentes debere pro adipiscenda salute nullam rationem habere fortunarum.

De Vaticinatore. 28.

VAticinator quidam in foro sedens sermocinabatur, cum sibi quidam denuntiat fores domus ejus effratas esse, omniaque direpta, quæ in domo fuissent. Ad quem nuntium vaticinator gemens, properansque cursu se domum recipiebat. Quem currentem intuens quidam: ô tu, inquit, qui aliena negotia te divinaturum promittis, certè tua ipse non divinasti.

Adfabulatio.

Fabula hæc ad eos spectat, qui res suas non rectè administrantes, alienis, quæ nihil ad eos pertinent, providere, ac consulere conantur.

De Aucupe, & Merula. 29.

Auceps tetenderat volucris retia.
 Quod eminùs intuens merula, per-
 contabatur hominem, quid negotiù ag-
 ret. Ille respondi, se condere urbem.
 Abiitque longius, & sese abdedit. Meru-
 la verò verbis illius fidem habens, acce-
 dens ad escam juxta retia positam, capta
 est. Accurrente que aucupe, inquit: ò
 homo, si tu quidem talem condis urbem,
 haud multos invenies incolas.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, eo maximè modo
 rem privatam, & publicam destrui, cum
 præsidēs sævitiam exercent.

De

De Viatore, & Jove. 30.

Viator longum ingressurus iter, si quid invenisset, ejus dimidium Jovi se oblaturum promissit. Invento autem in ipso itinere vase palmarum, & amygdalarum pleno, comedit omnes palmulas, amygdalasque: sed harum nucleos, illarum putamina ad aram quamdam obtulit, inquiens: Jupiter, habes, quod tibi voveram: quod enim inveni, ejus & interiora, & exteriora tibi offero.

Adfabulatio

Fabula hæc innuit, avarum hominem cupiditate pecuniæ etiam Diis moliri fallacias.

De Filio, & Matre. 31.

Puer quidam in schola condiscipuli furatus tabellam alphabeticam attulit matri suæ: à qua non castigatus, quotidie magis furabatur. Procedente autem tempore majora coepit furari. Tandem à magistratu deprehensus ducebatur ad supplicium. Matre verò sequente, ac vociferante rogavit satellites, ut paulisper cum ea ad aurem loqui permitterent. Quibus annuentibus, & Matre festinabunda aurem ad os filii admovente: ille auriculam maternam dentibus amorsam evulsit. Et cum Mater, cæterique increparent, non modò, ut furem, sed etiam, ut in parentem suam impium, inquit: Hæc mihi, ut perderet, exitit causa: si enim me ob tabellam alphabetariam castigasset, nequaquam, ad ulteriora progressus, ad supplicium nunc duceret.

Adfabulatio.

Fabula hæc innuit, quòd, qui inter initia peccandi non coercentur, ad graviora flagitia evadunt.

De Filio, & Patre. 32.

Filium quidam senior habebat generosi animi, & venaticorum canum amatorem. Hunc per quietem viderat à leone trucidari. Territus igitur, ne fortè somnium hoc aliquando sequeretur even-

eventus, extruxit domum quæ iamdam politissimam, laquearibus, ac fenestris amoenissimam, illucque inducens filium, illi custos inhærebat. Depinxerat etiam in ea domo ad oblectationem filii omne genus animalium, in quibus & leonem. Adolescentens hæc inspiciens, eò amplius molestiæ contabescebat. Quadam autem vicini leoni proprius stans inquit; ò truculentissima fera, te propter, & propter inane somnium patris in hac domo aservor, velut in carcere. Quid igitur faciam? Et hæc dicens, manum parieti incussit, oculum leoni eruere volens, & clavo, qui illic latebat, offendit: qua ex percussione manus emarcuit, succevitque sanies, ac febris subsecuta est: brevi adolescens est mortuus. Ita leo adolescentem occidit, nihil adjuvante patris sophismate.

Ad fabulationem.

Hæc fabula innuit, quæ ventura sunt, devitare posse neminem.

De Calvo quodam. 33.

CALVUS quidam mentitos crines gerens, dum equo vehebatur, ecce ut binis ventus illos de capite sustulit. Risus statim magni præsentibus excitantur. Et ille mutuo risu ad eos inquit: quid mirum, si crines, qui non erant mei,

mei, à me recesserunt? Illi quoque recesserunt, qui mecum fuerant nati.

Adfabulatio.

Hæc fabula innuit, non debere nos mœrore ob amissas opes. Quod enim nascentes à natura non accepimus, non potest nobiscum perpetuò permanere.

ALIÆ ITEM

ALIQUOT ÆSOPI

FABULÆ,

EX GRÆCO IN LATINUM VERSÆ,
incerto Interprete.

Impossibilia promittens. 1.

VIR pauper ægrotans, & malè affectus, cum à medicis desperatus esset, Deos rogabat, pollicens, si sanitatem sibi rursus restituisent, centum boves ipsis oblaturum esse in sacrificium. Uxor autem ejus audiens: & ubi tibi hæc, si convalueris? Ille ait putas enim surgere me hinc, ut Dei hæc à me repetant?

Ad-

Adfabulatio.

Fabula significat, multos facillè pol-
 ri, quæ re comprobare non sperant.

Rana. 2.

Ranae duæ in palude pascebantur. In-
 tate autem siccata palude, illa mi-
 relicta quærebant aliam: cæterùm p-
 fundum invenerunt puteum: Quo vi-
 altera alteri inquit: Descendamus h-
 tu in hunc puteum. Illa respondens I-
 Si igitur & hîc aqua aruerit, quomo-
 ascendemus?

Adfabulatio.

Fabula declarat, non oportere inco-
 sideratè res aggredi.

Canis, & Gallus, 3.

CANIS, & Gallus, inita societate, iter faciebant. Vespera autem superveniente, Gallus conscensa arbore dormiebat: at Canis radicem arboris excavatæ. Cùm Gallus, ut assolet, noctu cantasset vulpes ut audivit, accurrit: & stans inferius, ut ad se descenderet, rogabat, quòd cuperet commendabile adeò cantum animal complecti. Cùm autem is dixisset, ut janitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cùm ille aperuisset, descenderet: & illa quærente, ut ipsum vocaret, Canis statim prosiliens eam dilaceravit.

Adfabulatio.

Fabula significat, prudentes homines inimicos insultantes ad fortiores astu mittere.

Leo, & Ursus. 4.

LEO, & Ursus simul magnum nacti hinnulum, de eo pugnabant. Graviter igitur à seipsis affecti, ut ex multa pugna etiam vertigine corriperentur, defatigati jacebant. Vulpes autem circumcircuità eundo, ubi prostratos eos vidit, & hinnulum in medio jacentem, hunc, per utrosque percurrento, rapuit, fu-

fugiensque abivit: at illi videbant e-
dem ipsam, sed quia non poterant sur-
re, nos miseros, dicebant, quia vi-
laboravimus.

Adfabulatio.

Fabula significat, aliis laboranti-
alios lucrari.

Vespertilio, & Rubus, & Mergus.

VEspertilio, & Rubus, & Merg-
inita societate, mercatoriam dec-
verunt vitam agere. Itaque Vespertilio
argentum mutuata, projecit in medium.
Rubus vestem secum accepit: Mergus
tertius æs: & navigaverunt. Tempesta
autem vehementi oborta, & navi even-
sa, omnibus perditis, ipsi in terram eve-
serunt. Ex illo igitur Mergus litoribus
semper assidet, num quopiam æs ejici-
mare. Vespertilio verò creditores timens
interdiu non apparet, noctu ad pabulum
exit. Rubus prætereuntium vesti inhære-
sicubi suam cognoscat, quærendo.

Adfabulatio.

Fabula significat, in ea, quibus incu-
bimus, in posterum incidere.

Pavo, & Monedula. 6.

A Vibus creaturis regem, pavo orabat, ut se ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus autem eum omnibus, monedula suscepto sermone ait: sed si, te regnante, aquila nos persequi aggressa fuerit, quomodò nobis opem feres?

Adfabulatio.

Fabula significat, principes non modò propter pulchritudinem, sed & fortitudinem, & prudentiam eligi oportere.

Singularis, & Vulpes. 7.

Singularis agrestis super quadam arbore dentes acuebat. Vulpe rogante causam quare nullus

dentes acueret, ait: non abs re hoc facio: nam si me periculum invaserit, nequaquam me tunc acuendis dentibus occupatum esse oportebit, sed potius paratum uti.

Ad fabulationem.

Fabula significat, adversus periculum præparatum esse oportere.

Cassita. 8.

CASSITA laqueo capta, plorans dicebat: hei mihi miseræ, & infellicius volucris! Non aurum surripui cujusquam, non argentum, non aliud quidquam pretiosum; granum autem tritici parvum mortis mihi causa fuit.

Adfabulatio.

Fabula in eos iuuuit , qui ob inutile
lucrum magnum subeunt periculum.

Hinnulus. 9.

Hinnulus aliquando cervo ait: pater,
tu & major, & celerior canibus, &
cornua prætereà ingentia gestas ad vin-
dictam; cur igitur sic eos times? Et ille ri-
dens ait: vera quidem hæc inquis, fili;
unum verò scio, quòd, cùm canis latra-
tum audivero, statim ad fugam, nescio
quemodò efferor.

Adfabulatio.

Fabula significat, natura timidos nulla
admonitione fortificari.

Avarus. 10.

AVarus quidam cùm omnia sua bona
vendidisset, & auream gleban fe-
cisset, in loco quodam infodit, unà de-
fosso illic & animo suo, & mente; atque
quotidiè eundo, ipsam videbat. Id autem
ex operariis quidam observando cognovit,
& refossam glebam abstulit. Post hæc &
ille profectus, & vacuum locum videns,
lugere coepit, & capillos evellere. Hunc
cùm quidam vidisset sic plorantem, &
causam audivisset: nè sic, ait, ò tu,
tristare; neque enim habens aurum, ha-
bebas. Lapidem igitur pro auro acceptum
reconde, & puta ibi aurum esse; eundem

enim tibi usum præstabit: nam, ut video, neque, cùm auum erat, utebare.

Adfabulatio.

Fabula significat, nihil esse possessionem, nisi usus adfuerit.

Anseres, & Grues. 11.

ANseres, & Grues in eodem prato pascebantur. Venatoribus autem visis, Grues, quòd essent leves, statim, evolaverunt. Anseres verò ob onus corporum cùm mansissent, capti fuerunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, & in expugnatione urbis isopes facilè fugere, divites autem servire captos.

Testudo, & Aquila. 12.

Testudo orabat Aquilam, ut se volare doceret. Ea autem admonente procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precibus instabat. Accepit igitur ipsam unguibus, & in altum sustulit: inde demisit: hæc autem in petras cecidit, & contrita est.

Adfabulatio.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiōres non audiverint, seipsos læsisse.

Cerva. 13.

Cerva altero obcæcata oculo, in litore pascebatur, sanum oculum ad cer-

ram propter venatores habens, alterum verò ad mare, undè nihil suspicabatur. Præter navigantes autem quidam, & hoc conjectantes, ipsam sagittarunt. Hæc autem seipsam lugebat, quòd, undè timebat, nihil passa foret, quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Adfabulatio.

Fabula significat, sæpè, quæ nobis noxia videntur, utilia fieri: quæ verò utilia, noxia.

Cerva, & Leo. 14.

Cerva venatores fugiens, in speluncam ingressa est. In leonem autem ibi cum incidisset, ab eo comprehensa est. Moriens autem dicebat: hei mihi homines fugiens, in ferarum immitissimam incidi.

Fabula significat, multos homines, dum parva fugiunt pericula, in magna incurre-re.

Cerba, & Vitis. 15.

CErva venatores fugiens sub vite deli-tuit. Cùm præteriissent autem pa-rumper illi; cerva prorsus jam latere arbi-trata, vitis folia pasci incoëpit. Illis verò agitatibus venatores conversi, & quod erat verum, arbitrati, animal aliquod ibi fo-liis occultari, sagitis confecerunt cervam. Hæc autem moriens talia dicebat: Justa passa sum: non enim offendere oportebat, quæ me servarat.

Adfabulatio.

Fabula significat, qui injuria benefac-tores afficiunt, à Deo puniri.

Asinus, & Leo. 16.

CUM Asino gallus aliquando pasceba-tur. Leone autem aggresso Asinum, gallus exclamavit, & Leo (ajunt enim hunc galli vocem timere) fugit. At Asinus ratus propter se fugere, aggressus est statim Leonem. Ut verò procùl hunc persecutus est, quò non ampliùs galli perveniebat vox, conversus Leo devoravit. Hic verò moriens clamabat: me miserum, & de-me. m; ex pugnacibus enim non natus parentibus, cujus gratia in aciem irruil

Ad-

Adfabulatio.

Fabula significat, plerosque homines inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Olitor, & Canis. 17.

Olitoris Canis in puteum decidit. Olitor autem ipsum illinc extracturus descendit & ipse in puteum: ratus autem Canis accessisse, ut se inferius magis obrueret, conversus olitorem momordit. Hic autem cum dolore reversus, justa, inquit, patior: nam cur unquam sui interfectorem servare studui?

Adfabulatio.

Fabula in injustos, & ingratos.

Sus, & Canis. 18.

SUS, & Canis mutuò conviciabantur
Et Sus jurabat per venerem

dubio dentibus discissurum canem. Canis verò ad hæc dissimulanter dixit: benè per Venerem nobis juras: significas enim ad ipsa vehementer te amari, quæ impuras tuas carnes degustantem nullo pacto in sacellum admittit. Et sus: propter hoc igitur magis præsefert Dea amare me: nam occidentem, aut alio quovis modo lædentem omninò aversatur, tu tamen malè oles, & viva, & mortua.

Adfabulatio.

Fabula significat, prudentes oratores, quæ ab inimicis objiciuntur artificiosè in laudem convertere.

Sus, & Canis. 19.

SUS, & Canis de fœcunditate certabant. Dixit autem canis fœcundam esse maximè pedestrium omnium. Et sus accurrens, ad hæc inquit: sed, cum hæc dicis, scito, & cæcos tuos te catulos parere.

Adfabulatio.

Fabula significat, non celeritate res, sed perfectione judicari.

Serpens, & Cancer. 20.

Serpens unà cum Cancro vivebat, inita cum eo societate. Itaque cancer simplex moribus, ut & ille astutiam mu-

taret admonebat: hic autem minimè obediebat. Cùm observasset igitur cancer ipsum dormientem, & pro viribus compressisset, occidit. At serpente post mortem extenso, ille ait; sic oportebat ante hanc rectum, & simplicem esse; nequè enim hanc poenam dedisses.

Adfabulatio.

Fabula significat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos offendi potiùs.

Pastor, & Lupus 21.

PAstor nuper natum Lupi catulum reperit, ac sustulit, unàque cum canibus nutrit. At cùm adolevisset, siquandò lupo ovem rapuisset cum canibus, & ipse persequabatur. Cùm canes verò aliquandò non possent assequi lupo, atque ideò reverterentur, ille sequebatur, ut cùm ipsum assecutus esset, particeps foret venationis, ut lupo; inde redibat. Sin autem, lupo extra non rapuisset ovem, ipse clam occidens, unà cum canibus comedebat; donec Pastor, cùm conjectasset, & intellexisset rem, de arbore ipsum suspendit, & occidit.

Adfabulatio.

Fabula significat, naturam pravam bonos mores non nutrire.

Leo, & Lupus. 22.

LEO cū consenuisset, ægrotabat jacens in antro. Accesserant autem visitatura regem præter vulpem cætera animalia. Lupus igitur, capta occasione, accusabat apud Leonem vulpem, quasi nihil facientem suum omnium dominum, & propterea nequē ad visitationem profectam. Interim affuit & vulpes, & ultima audivit Lupi verba. Leo igitur contra eam infremuit. Sed, defensionis tempore petito: & quis, inquit, eorum, qui conveniunt, tantum profuit, quantum ego, quam omnem partem circumivi, & medicamentum pro te à medico quæsi, & didici

Cū

Cùm autem Leo statim, ut medicamentum diceret, imperasset; illa inquit: si Lupo vivente excoriato, ipsius calidam pellem indueris. Et Lupo jacente, vulpes ridens ait. Si non oportet dominum ad malevolentiam movere, se ab benevolentiam.

Adfabulatio.

Fabula significat, eum, qui quotidie machinatur, in se ipsum laqueum vertere.

Mulier, & Vir ebrius. 23.

Mulier quædam virum ebrium habebat; ipsum autem à morbo liberatura, tale quid commenta est. Aggravatum enim ipsum ab ebrietate cùm observasset, & mortui instar insensatum in humeros elevatum, in sepulcretum allatum deposuit, & abivit. Cum verò ipsum jam sobrium esse conjectata est; profecta januam pulsavit sepulcreti. Ille autem cùm diceret, qui est, qui pulsat januam? Uxor respondit: mortuis cibaria ferens ego adsum. Et ille, non mihi comesse, sed bibere optimè potiùs affer; tristem enim me reddis, cum cibi, non potus meministi. Hæc autem pectus plagendo, hei mihi miseræ, inquit; nam neque astu profui; tu enim vir non solum non emendatus es, sed peior quoque te ipso evasisti; in habitum tibi deductus est morbus.

Adfabulatio.

Fabula significat, non oportere in malis actibus immorari; nam & nolentem quandoque hominem consuetudo invadit.

Cycnus. 24.

VIR dives Anserem simul, & Cycnum utriebat: non ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterum mensæ gratia. Cum autem oporteret anserem pati ea, quorum causa nutriebatur (nox erat, ac discernere tempus non permisit utrūque) cycnus autem pro ansere adductus, cantat cantum quemdam mortis exordium; & cantu exprimit naturam, mortem verò effugit suavitate canendi.

Adfabulatio.

Fabula significat, sæpè musicam differre mortem.

Ætiops. 25.

ÆTiopem quidam emit, talem ei colorem innesse ratus negligentia ejus, qui prius habuit: ac assumpto in donum, omnes ei adhibuit abstersiones, omnibus lavacris tentavit mundare; & colorem quidem transmutare non potuit, sed morbum dolor paravit.

Adfabulatio.

Fabula significat, manere naturas, ut à principio provenerunt.

Hirundo, & Cornix. 26.

Hirundo, & Cornix de pulchritudine contendebant. Respondens autem cornix ei, dixit: sed tua pulchritudo verno tempore floret, meum verò corpus etiam hyeme durat.

Adfabulatio.

Fabula significat, durationem corporis decore meliorem esse.

Butalis. 27.

Butalis à fenestra quadam pendebat. Vespertilio autem profecta rogavit causam, quare die sileret, nocte caneret. Cùm autem id ea non incassum hoc facere dixisset (nam die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens evasit) vespertilio ait: sed non nunc te canere oportet, cùm nulla utilitas, sed antequàm capereris.

Adfabulatio.

Fabula significat, in infortuniis inutilem esse poenitentiam.

Cochleæ. 28.

Rustici filius assabat Cochleas. Cùm autem audiret eas stridentes, ait: ò pessimæ animantes, domibus vestris incensis vos canitis!

Adfabulatio.

Fabula significat, omne intempestivè factum vituperabile.

Mulier, & Ancilla. 29.

Mulier vidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera ad gallorum cantus. His verò assidue defatigatis labore visum est oportere domesticum occidere gallum, tanquam illum, qui noctu excitaret heram. Evenit autem ipsis hoc factò, ut in graviora inciderent mala: nam hera ignorans gallorum horam, temporius eas excitabat.

Adfabulatio.

Fabula significat, plerisque hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier venefica. 30.

Mulier venefica divinarum irarum propulsiones promittens, multa facere perseverabat, & lucrum indè facere. Quidam igitur accusaverunt eam impietatis, & convicerunt, & damnatam ducebant ad mortem. Videns autem quidam eam duci, ait: tu quæ Deorum iras avertere promittebas, quomodò neque hominum consilium mutare potuisti?

Adfabulatio.

Fabula significat, multos magna promittentes, ne parva quidem facere posse.

Agricola. 31.

Agricola quidam fodiendo aurum reperit; quotidie igitur terram, ut

ab ea beneficio affectus, coronabat. Huic autem fortuna adstans, inquit; heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi, ditatura te? Nam si tempus mutetur & in alias manus hoc tuum aurum eat, scio te nunc me fortunam accusaturum.

Adfabulatio.

Fabula significat, oportere benefactorem cognoscere, atque huic gratiam referre.

Viatores. 32.

Duo quidam unà iter faciebant; & cum alter securim reperisset: alter qui non invenit, admonebat ipsum ne diceret inveni, sed invenimus. Paulò post autem cum

cùm aggrederentur ipsos, qui securim per-
diderant, qui eam habebat, persequentibus
illis, ei, qui una interfaciebat, dixit:
perimus: hic autem ait: perii dic, non
perimus: etenim & tunc, cùm securim
invenisti, inveni dixisti, non invenimus.

Adfabulatio.

Fabula significat, qui non fuerunt par-
ticipes felicitatum, neque in calamitati-
bus firmos esse amicos.

Ranæ duæ. 33.

DUÆ Ranæ vicinæ sibi erant: pasce-
bantur autem altera in profundo
stagno, & procul à via: altera in via pa-
rum aquæ habens. Verùm, cùm quæ in
stagno alteram admoneret, ut ad se mi-
graret, ut tutiore cibo frueretur, illa non
paruit, dicens, firmissima teneri hujusce
loci consuetudine: quousque obtigit cur-
rum prætereuntem ipsam confringere.

Adfabulatio.

Fabula significat, homines quoque pra-
va aggredientes citiùs mori, quàm mu-
tentur in melius.

Apiarius. 34.

IN mellarium ingressus quidam, domi-
no absente, favum abstulit. Hic au-
tem reversus, ut alveolos vidit inanes,
stans, quod in his erat, perscrutabatur.

Apes

Apes autem è pastu redeuntes, ut deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebant, pessimèque tractabant. Hic autem ad eas: ò pessimæ animantes, furatum vestros favos illæsum dimisistis, me verò satagentem vestri, percutitis!

Adfabulatio.

Fabula significat, sic homines quosdam ob ignorantiam inimicos non cavere, amicos autem, ut insidiatores, repellere.

Alcedo. 35.

Alcedo avis est solitaria, semper in mari vitam degens. Hanc dicitur hominum venationes caventem, in scopulis maritimis nidificare. Cæterùm aliquando paritura, pullos fecit. Egressa autem ea ad pabulum, accidit mare à vehementi concitatum vento, elevari supra nidum; atque hoc submerso, pullos perdere. Hæc verò reversa, re cognita, ait: me miseram, quæ terram, ut infidiatricem, cavens, ad hoc confugit, quod mihi longè est infidius.

Adfabulatio.

Fabula significat, homines etiam quosdam, ab inimicis cavendo, ignaros in multò graviores inimicis amicos incidere.

Piscator. 36.

Piscator in fluvio quodam piscabatur. Extensis autem retibus, & fluxu

comprehenso utrinque, funi alligato lapide, aquam verberabat, ut pisces fugientes incautè in retia inciderent. Cùm quidam verò ex iis, qui circa locum habitabant, illud facere videret, increpabat, quòd fluvium turbaret, & claram aquam non sineret bibere. Et is respondit : sed nisi sic fluvius perturbetur, me oportebit esurientem mori.

Ad fabulationem.

Fabula significat, civitatum etiam rectiores tunc maximè operari, cùm patrias in seditionem induxerit.

Simius, & Delphis. 37.

Moris cùm esset navigantibus Melitenses caculos, & Simios adducere in solamen navigationis : quidam ha-

bebat secum & Simium. Cùm autem pervenissent ad Simium Articæ promontorium, tempestatem vehementem fieri contigit: navi autem eversa, & omnibus natantibus, natabat & Simius. Delphis quispiam ipsum conspicatus, & hominem esse ratus, digressus levabat, ad terram perferens. Ut verò in Piræo fuit Atheniensium navali, rogavit Simium an genere esset Atheniensis. Cùm autem is diceret, & claris hìc esse parentibus, rogavit, an & Piræum sciret. Ratus autem Simius de homine eum dicere, ait: & valdè amicum esse ei, & familiarem. At Delphis tanto mendatio indignatus, sudmergens ipsum occidit.

Adfabulatio.

Fabula in viros, qui veritatem ignorantes, existimant se decipere.

Musæ. 38.

IN cella quadam melle effuso, Musæ advolantes comedebant. Implicitis autem earum pedibus evolare non poterant: cùm verò suffocarentur, dicebant: miseræ nos, quia ob modicum cibum perimus!

Adfabulatio.

Fabula significat, multis gulam multorum malorum esse causam.

Mercurius, & Statuarius.

Mercurius scire volens, quanti apud homines esset, ivit in statuam domum transformatus in hominem, & visa statua Jovis, rogabat quanti quæ ipsam emere posset. Hic autem cum dixisset, drachma: risit. Et quanti Junonis? ait. Cum dixisset pluris: visa & sua ipsius statua, ac opinatus, cum nuntius sit Deorum, & lucrosus, maximam de se apud homines haberi rationem, rogavit de se. Statuarius verò ait: si hasce emeris, & hanc additamentum do.

Adfabulatio.

Fabula in virum gloriosum, qui nullius apud alios est pretii

Mercurius, & Tiresias. 40.

Mercurius volens Tiresiæ vaticinium an verum esset, cognoscere, furatus ipsius boves, ex rure venit ad ipsum in urbem, similis factus homini, & ad ipsum divertit. Boum autem amissione renuntiata Tiresiæ, ille assumptus Mercurio exivit, augurium aliquod de fure consideraturus. Et huic jubet dicere sibi quamnam avem viderit. Mercurius autem primùm vidisse aquilam à sinistris ad dexteram volantem, dixit. Hic non ad se id attinere cum dixisset: secundò cornicem super arbore quadam

dam sedentem vidit; & modò superius aspicientem, modò ad terram declinatam, vati refert. Et is, re cognita ait: sed hæc cornix jurat, & coelum, & terram, si tu velis, meas me recepturum boves.

Adfabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit adversus virum furacem.

Canes. 41.

HAbens quidam duos canes alterum venari docuit, alterum domum servare. Cæterum siquandò venaticus caperet aliquid, qui domum custodiebat, particeps unà cum eo erit cœnæ. Aegre ferente autem venatico, & illi obiciente, quòd ipse quotidie laboraret, ille nihil faciens suis nutriretur laboribus, respondens, ipse ait: non me, sed herum reprehende, qui non laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Adfabulatio.

Fabula significat, adolescentes, qui nihil sciunt, haud esse reprehendendos, cum eos parentes sic educaverint.

Maritus, & Uxor. 42.

HAbens quidam uxorem, quæ domesticis omnibus inimica erat, voluit

luit scire, an etiam erga paternos domesticos ita afficeretur. Quapropter cum rationabili prætextu ad suum patrem ipsam misit. Paucis verò post diebus reversa, rogavit quomodo adversus illos habuisset. Hæc verò cum dixisset: bubulci, & pastores me suspectabant; ad eam ait: sed, ò uxor, si eos odisti, qui manè greges agunt, serò autem redeunt, quid sperare oportet in iis, quibus cum tota conversaris die?

Adfabulatio.

Fabula significat, sic sæpè ex parvis magna, & ex manifestis incerta cognosci.

Hædus, & Lupus. 43.

HŒdus derelictus à grege, persequente Lupo, conversus ad eum dixit: ò Lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum, ne injucundè moriar, cane tibia primùm, ut saltem. Lupo autem canente tibia, atque hœdo saltante; canes cum audivissent Lupum, persecuti sunt. Hic conversus, hœdo inquit: meritò hæc mihi fiunt; oprtebat enim me, cocus cum sim, tibicinem non agere.

Adfabulatio.

Fabula significat, qui ea, quibus natura apti sunt, negligunt; quæ verò aliorum

rum sunt, exercere conentur, in infortunia incidere.

Cancer, & Vulpes. 44.

CAncer è mari cùm ascendisset, in loco quodam pascebatur. Vulpesi esuriens ut vidit, accessit, ac eum rapuit. Ille devorandus ait: sed ego condigna patior, qui marinus cùm sim, terrestris esse volui.

Adfabulatio.

Fabula significat, homines etiam, qui propriis derelictis exercitiis, ea, quæ nihil conveniunt, aggrediuntur, meritò infortunatos esse.

Citharædus. 45.

Citharædus rudis in domo calce in crustata familiariter, ut solebat, canens, & contrà resonante in se voce, existimabat valdè canorum esse. Verùm elatus super hoc, cogitavit & in theatro sese committere oportere. Profectum verò ad se ostendendum, cùm malè admodum caneret, lapidibus ipsum explosum abegerunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, sic ex rethoribus quosdam, qui in scholis putant esse aliquid, cùm ad res publicas se conferunt, nullius pretii esse.

Fures in domum quamdam ingressi nihil invenerunt nisi gallum, atque hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut se dimitterent, dicens utilem esse hominibus, noctu eos ad operam excitando. Hi verò dixerunt, sed propter hoc tantò magis occidimus illos enim excitando, furari nos non sinis.

Adfabulatio.

Fabula significat, ea maximè pravis esse adversa, quæ bonis sunt beneficio.

Cornix & Corvus. 47.

Cornix Corvo invidens, quòd is per auguria hominibus vaticinaretur, ob idque crederetur, uti futura prædicens, conspicata viatores quosdam prætereuntes, ivit super arborem quamdam, stansque valdè crocitavit. Illis verò ad vocem conversis, & admiratis, re cognita, quidam inquit: abeamus heus nos, cornix enim est, quæ crocitavit, & augurium non habet.

Adfabulatio.

Fabula significat, eodem modo, & homines præstantioribus certantes, præterquamquòd non ad æqua perveniunt, risum quoque movere.

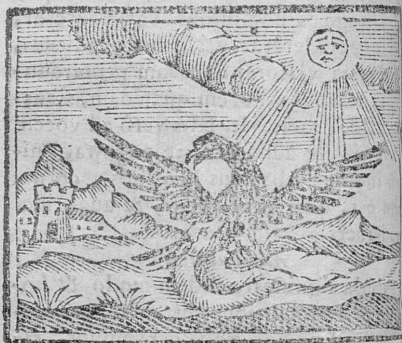
Cornix, & Canis. 48.

Cornix Minervæ sacrificans Canem, invitavit ad epulas. Ille verò ad eam dixit: quid frustrà sacrificia absumis? Dea enim adeò te odit, ut ex peculiaribus quoque tibi auguriis fidem sustulerit. Cui cornix: ob id magis ei sacrifico, ut reconcilietur mihi.

Adfabulatio.

¶ Fabula significat, plerosque ob lucrum non vereri inimicos beneficiis prosequi.

Corvus , & Serpens. 49.

COrvus cibi indigens, ut Serpentem in aprico quodam loco dormientem vidit, hunc devolando rapuit. Hic cum convertisset, atque momordisset ipsum, corvus moriturus dixit: me miserum! qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo.

Ad fabulatio.

Fabula in virum, qui ob thesaurorum inventionem, de salute periclitatur.

Monedula, & Columba. 50.

Monedula, in columbario quodam Columbæ visis benè nutritis, dealbavit sese, iovitque, ut & ipsa eodem cibo imperiretur. Hæ verò donec tacebat, ra-

tæ eam esse columbam, admiserunt; sed cum aliquando oblita vocem emisisset, tunc ejus cognita natura, expulerunt percutiendo; eaque privata eo cibo, rediit ad monedulas rursum: & illæ ob colorem, cum ipsam non nosset, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens, neutro potiretur.

Adfabulatio.

Fabula significat, oportere, & nos nostris contentos esse, considerantes avaritiam præterquamquod nihil juvat, auferre sapè, & quæ adsunt, bona.

Monedula. 51.

Monedulam cum quis coepisset, & pedem alligasset filo, suo tradidit filio. Hæc non ferendo victum inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumque nidum se contulit. Circumvoluto verò ramis vinculo, evolare haud valens, cum moritura esset, secum loquebatur: me miseram! quæ apud homines non ferendo servitutem, incautè mea me vita privavi.

Adfabulatio.

Fabula significat, nonnunquam quosdam, dum se à mediocribus student periculis liberare, in majora incidere.

Mercurius. 52.

Jupiter Mercurio jussit, ut artificibus omnibus mendacii medicamentum

misceret. Hic, eo trito, & ad mensuram facto, ex æquo singulis miscet. Cùm verò solo relicto sutore, multum superesset medicamento, totum acceptum mortarium ei miscuit: atque hinc contingit artifices omnes mentiri: maximè verò omnium sutores.

Adfabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Jupiter. 53.

Jupiter formatis hominibus omneis illis affectus indidit, solùm indire pudorem oblitus est. Qua propter non habens audenam ipsum introduceret, per turbam ingredi eum jussit. Hic verò primùm indignè ferens contradicebat. Vehementius verò eo instante, ait: sed ego sanè his ingredior pactis, si amor non ingrediatur: sin ingrediatur, ipse exhibo quamprimùm. Ex hoc sanè evenit omnia scorta invercunda esse.

Adfabulatio.

Fabula significat, captos amore invercundos esse.

Jupiter. 54.

Jupiter nuptias celebrans, omnia animalia accipiebat: sola verò testudine tardè profecta, admirans causam tarditatis, rogavit eam, quamobrem ipsa ad coenam non accederat. Cùm hæc dix-

xisset: domus chara, domus optima, iratus ipse, damnavit, ut domum bajulans circumferret.

Adfabulatio.

Fabula significat, plerosque homines eligere parcè potius apud se vivere, quam apud alios lautè.

Lupus, & Ovis, 55.

L Upus à canibus morsus, & malè affectus abjectus jacebat. Cibi verò indigens, visa ove, rogabat, ut potum ex præterfluente flumine sibi afferret: si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipsi inveniam. Illa, re cognita, ait: sed si ego potum do tibi, tu & cibo me uteris.

Adfabulatio.

Fabula in virum maleficum per simulationem insidiantem.

Lepores. 56.

L Epores olim belligerantes cum Aquilis invocarunt in auxilium Vulpes. Hæ autem dixerunt: vovis auxiliaremur, nisi sciremus, qui vos estis, & cum quibus præliamini.

Adfabulatio.

Fabula significat, eos, qui cum præstantioribus certant, suam salutem contemnere.

Formica. 57.

QUÆ nunc Formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ assiduè incumbens, non erat propriis laboribus contentus, sed, & vicinorum fructus surripiebat. Jupiter autem indignatus hujus avaritia, transmutavit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. ~~verum cum mutasset formam, non & affectum mutavit; nam usque nunc arva circumeundo, aliorum labores surripit, & sibi recondit.~~

Adfabulatio.

Fabula significat, natura pravos, et maximè speciem transmutaverint, mores non mutare.

Vespertilio, & Mustela. 58.

Vespertilio in terram cùm cecidisset, à mustela capta est; & cùm occidenda foret, pro salute rogabat. Hac verò dicente non posse ipsam dimittere, quòd natura volucris omnibus inimica foret, ait, non avem, sed murem esse, & sic dimissa est. Postremò autem cùm iterùm cecidisset, & ab alia capta mustela, nè voraretur, orabat. Hac autem dicente, cunctis inimicam esse muribus; hæc, non mus, sed vespertilio sum, dicebat; & rursus dimissa est; atque ita evenit, bis mutato nomine, salutem consecutam fuisse.

Ad.

Adfabulatio.:

Fabula significat, neque nos in eisdem semper esse oportere, considerantes eos, qui ad tempus mutantur, plerumque pericula effugere.

Viatores. 59.

Viatores secundum litus quoddam iter facientes, iverunt in speculam quamdam, & illic conspicati sarmenta procùl natantia, navim esse magnam existimarunt; quamobrem expectarunt, tanquàm appulsura ea esset. Cùm verò à vento lata sarmenta propriùs forent, non navim ampliùs, sed scapham videre videbantur. Advectis autem illis, cum sarmenta esse vidissent, inter se dixerunt: ut nos igitur frustrà, quod nihil est, expectabamus?

Adfabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines, qui ex improvviso terribiles esse videntur, cùm periculum feceris, nulliùs esse pretii inveniri.

Asinus sylvestris. 60.

Asinus sylvestris Asino viso domestico in loco quodam aprico, profectus ad ipsum, beatum dicebat, & corporis habitudine, & cibi preceptione.

Deindè verò cum vidisset eum ferentem onera, & agasonem retrò sequentem, & baculis ipsum percutientem, ait: ast ego non ampliùs beatum te existimabo: video enim non sine magnis malis habere te felicitatem.

Adfabulatio.

Fabula significat, non esse æmulanda lucra in quibus insunt pericula, & miseria.

Asini. 61.

ASini olim, proptereaquòd assidue onera ferrent, & fatigarentur, legatos miserunt ad Jovem, solutionem laborum petentes. Hic autem ostendere ipsis volens id non posse fieri, ait: tunc eos liberatum iri laboribus, cum mingendo fluvium fecerint. Ac illi eum verum dicere existimantes, ex illo, & nunc usque ubi aliorum urinam viderint Asinorum, illic & ipsi circumstando min-
gunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, unicuique, quod fitale est, incurabile esse.

A Sinus indutus pelle Leonis vagabatur, reliqua bruta perterrendo. Cæterum visa vulpe tentavit & hanc perterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius voce audiverat) ad ipsum ait: comper- tum habeto, quòd & ego te timuissem, nisi rudentem audivissem.

Adfabulatio.

Fabula significat, nonnullos indoctos, qui, iis qui extrà sunt, aliquid esse videntur, ex sua linguacitate redargui.

Asinus, & Rana. 63.

A Sinus ligna ferens, pertransibat paludem quamdam. Lapsus autem, ut decidit, nec surgere posset, lamentabatur,

ac suspirabat. Ranae autem, quæ erant in palude, auditis suspiriis, heus tu dixerunt, & quid faceres, si tanto hic tempore, quanto nos fuisses, cum, quia paululum cecidisti, sic lamentaris?

Adfabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit in virum segnem, qui ob minimos quosque labores tristatur, cum ipse majoribus facile resistat.

Asinus, & Corvus. 64.

A Sinus, ulcerato dorso, in prato quadam pascebatur. Corvo autem insidente sibi, & ulcus percutiente, Asinus rubebat, ac saltabat. Sed agasone procul stante, ac ridente, Lupus præteriens ipsam

vidit, & dixit: Miseri nos! quos si tantum viderit, persequitur, huic autem, & arridet.

Adfabulatio.

Fabula significat, maleficos homines, si tantum apareant dignosci.

Asinus & Vulpes. 65.

Asinus, & Vulpes, inita inter se societate, exiverunt ad venationem. Leo verò cum occurrisset ipsis, Vulpes imminens periculum videns, profecta ad Leonem, tradituram ei Asinum pollicita est, si sibi impunitatem promiserit. Quam cum dimissurum eam dixisset; illa, adducto Asino in casses quosdam, ut incidere, fecit; sed Leo videns illum fugere minime posse, primam Vulpem comprehendit; deinde sic ad Asinum versus est.

Adfabulatio.

Fabula significat, eos, qui sociis insidiantur, sæpè & seipsos nescios perdere.

Gallina, & Hirundo. 16.

Gallina, Serpentis ovis inventis, diligenter calefacta, excludit. Hirundo autem cum eam vidisset, ait: o demens, quid hæc nutris? quæ cum excreverint, à te prima injuriam auspiciantur?

Adfabulatio.

Fabula significat, implacabilem esse pravitatem, licet afficiatur maximis beneficiis.

Camelus. 67.

CUm primum visa est Camelus, homines perterriti, & magnitudinem admirati, fugiebant. Ubi vero procedente tempore cognoverunt ipsius mansuetudinem, confisi sunt eousque, ut ad eam accederent. At intellecto paulò post belluæ non inesse vilem, eò contemptus dierē, ut fræna ei imponerent, & pueris agendam traderent.

Adfabulatio.

Fabula significat, terribiles res consuetudine contemptibiles fieri.

Serpens. 68.

Serpens à multis hominibus pessundatus, Jovem postulavit. Jupiter autem ad eum dixit: si, qui prior conculcavit, pupugisses, nequaquam id facere secundus aggressus fuisset.

Adfabulatio.

Fabula significat, eos, qui prius invadentibus resistunt, aliis formidolosos fieri.

Columba. 69.

Columba siti correpta, ut vidit quodam in loco poculum aquæ depictum verum rata, atque multo elata impetu, inscia in tabulam offendit, usque adeo, ut & pennis ipsius perfractis in terram deciderit, atque à quodam ocurrentium capitur.

Ad fabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines, ob vehementes alacritates inconsultò res aggredientes, injicere sese in perniciem.

Columba, & Cornix. 70.

Columba in columbario quodam nutrita, foecunditate superbiebat. Cor-

nix verò ea audita, ait: heus tu desin
hac re gloriari, nam quò plures paris, &
plus moerores accumulas.

Adfabulatio.

Fabula significat, ex famulis quoque
eos esse infelicissimos, qui in servitute
multos filios faciunt.

Dives. 71.

DIves duas habens filias, altera mor-
tua, præficas conduxit. Cùm verò
altera filia dixisset: ut nos miseræ! ipsæ
ad quas pertinet luctus, lamentari des-
cimus: hæ verò non necessariæ, sic vehe-
menter plangunt; mater ait: nè mirari
filia, si hæ ita lamentantur, nam num-
morum gratia id agunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines
ob avaritiam non vereri alienis calamita-
tibus quæstum facere.

Pastor. 72.

PAstor, actis in quercetum quoddam
ovibus, strata sub quercu veste, as-
cendit, & fructum decutiebat, Oves ve-
rò inter edendum glandes, nesciæ, &
vestes una devorarunt. At cùm Pastor
descendisset, ut quod erat actum, vidisset
ò pessima, ait, animalia, vos cæteris
velleræ, ac vestes præbetis, à me verò,
qui vos nutrio, & vestem surripitis.

Adfabulatio.

Fabula significat, plerosque homines ob
dementia[m] eos, qui nihil attinent, bene-
ficio afficere, in domesticos mala operari.

Bubulcus.

72.

Bubulcus armentum taurorum pas-
cens, amisit vitulum: lustrando
omnem solitudinem, indagando moram
traxit. Ubi invenire nihil potuit, pre-
catus est Jovem, si furem, qui vitu-
lum coepit, ostenderit, hædum in sa-
crificium oblaturum. Cæterùm proficis-
cens in quercetum quodam, invenit à Leo-
ne devorari vitulum. Trepidus igitur,
& perterrefactus, elevatis manibus suis
in

in coelum, ait; ò domine Jupiter, promiseram tibi hœdum me daturum esse, si furem invenirem; nunc taurum tibi recipere sacrificaturum, si hujus manus effugerem.

Adfabulatio.

Fabula in homines infortunatos, quidum quidpiam amiserint, precantur, ut inveniant, cum invenerint, quærunt eludere.

Aquila. 74.

Super petram Aquila sedebat, leporem captura. Hanc autem quidam persusit sagitta, quæ intra ipsam ingressa est, sed crena cum pennis ante oculos stabat. Quam cum vidisset: & hoc mihi altera moestitia, quòd propriis pennis inteream.

Adfabulatio.

Fabula significat, durum esse, cum quis à suis pericula patiat.

Vermis, & Vulpes. 75.

QUI sub cœno cælatur Vermis, super terram egressus, dicebat omnibus animalibus; medicus sum medicaminum doctus, qualis est Pæon Deorum Medicus. Et quomodo, ait Vulpes, alios curans, te ipsum claudum non curas?

Adfabulatio.

Fabula significat, nisi præstò experientia fuerint, omne verbum inane esse.

Galli-

G Allinam quis habens ova aurea parientem, ratus intra ipsam auri massam inesse, occisam, aliis gallinis similem reperit. Hic multum sperans invenire divitiarum, & exiguis illis privatus est.

Ad fabulatio.

Fabula significat, oportere contentum esse præsentibus, & fugere inexplebilitatem.

Lupo, & Vetula 77.

L Upus esuriens circuibat quærendo cibum. Profectus autem ad locum quemdam, audivit lugentem puerulum, eique dicentem anum; desine plorare, sin minus, hac hora tradam te lupo. Ratus

rus igitur Lupus seriò loqui aniculum
expetabat ad multam horam. Sed cùm
advenisset vespera, audiit rursùs anum
blandientem puerulo, ac dicentem; si
venerit Lupus hùc, interficiemus eum, fi-
li. His auditis Lupus eundo dicebat: in
hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Adfabulatio.

Fabula in homines, quorum facta ver-
bis non respondent.

De Culice, & Leone. 78.

CULEX ad Leonem accedens, ait, ne-
que timeo te, neque fortior me es
minus mihi adesse virium ideò existimas,
quòd laceres unguibus, & dentibus mor-
deas? hoc & foemina cum viro pugna-
facit. Ego verò longè sum te fortior. Si
verò vis, veniamus ad pugnam. Et cùm
tuba cecinisset, culex inhæsit mordens
circa nares ipsius leonis genas. Leo au-
tem propriis unguibus dilaniavit se ip-
sum, donec indignatus est. Culex autem
victo Leone, cùm sonuisset tuba, & epi-
nium cecinisset, evolavit; araneæ ve-
rò vinculo implicitus, cùm devoraretur,
lamentabatur, quòd cùm maximis pug-
nans, à vili animali aranea occideretur.

Adfabulatio.

Fabula in eos, qui prosternunt mag-
nos, & à parvis prosternuntur.

GUILIELMUS

CANONICUS,

*D. Aurelii Augustini Florentino suo, Illustri
Baroni Iselstino. S. D.*

FAbulas Æsopi cùm ex oratione ligata
in solutam vertissem, tibi florentis-
sime Florenti dicare placuit: quàm enim
sis amans literarum ex meo Antonio viro
litteratissimo facilè intelligo. Nam eum
tu quidem, quòd eruditum scires, accivisti,
& is tui amantissimus est, cùm ob alia
quædam, tùm ob amorem tuum erga lite-
ratos. Neque illud præterire debeo, me
quoque à te vehementer amari, & te com-
mendante, magistro Antonio succensum
desiderio nostri. Apprimè sanè dicere so-
let, qui genere sit illustris, eum esse ami-
cum, & familiarem literarum, quæ, ut
cætera commoda earum sileam, vel solæ
adeò faciunt immortalem. Erit autem ha-
rum fabularum lectio tibi ut opinor, uti-
lis: quippè ubi multa ad benè vivendum
apposita invenies; grata certè earum lec-
tio, & jucunda non esse non potest. Hac-
tenus autem eas illis qui alias complures
scrip-

scripserint, fuisse neglectui, satis miror
 nec equidem tamen scripturus fuisset, n
 & Titus Livius harum in historia memo
 nisset, & Flaccum nostrum in epistol
 usum viderem, & Quintilianum Instit
 tionum libris utendum suadere cernerem
 Sed satis jam exordii. Illud te admoni
 tum velim, nè sis inscius, animantes, qu
 jam mutæ sunt, olim fuisse loquaces
 Vale, & me, ut facis, ama.

De Gallo Gallinaceo. I.

Gallus gallinaceus dum vertit st
 corarium, offendit gemmam. Qu
 inquires, rem sic nitidam reperio? S
 gemmarius reperisset, nihil esset eo la
 tius

tius, ut qui pretium sciret. Mihi quidem nulli est usui, nec magni æstimo: imò equidem omnibus gemmis granum hordei malim.

Adfabulatio.

Per gemmam artem, sapientiamque intellige; per Gallum hominem stolidum, & voluptuarium. Nec stolidi artes liberales amant, cum usum earum nesciant, nec voluptuarius, quippè, cui una placeat voluptas.

De Lupo, & Agno. 2.

L Upus ad caput fontis bibens, videt agnum procul infra bibentem: accurrit, agnum increpitat, quòd turbarit fontem. Tripidare agnus, supplicare, ut parcat innocenti: se quandò longè infra biberit, potum lupi ne potuisse quidem turbare, nedùm volluisse: lupo contrà intonat: nihil agis sacrilege, semper obes: pater, mater, omne tuum invisum genus sedulò mihi adversatur. Tu mihi dabis hodiè pœnas.

Adfabulatio.

Vetus dictum est: ut canem cædas, facile inveniri baculum. Potens, si libet nocere, facile capit nocendi causam: satis pecavit, qui resistere non potuit.

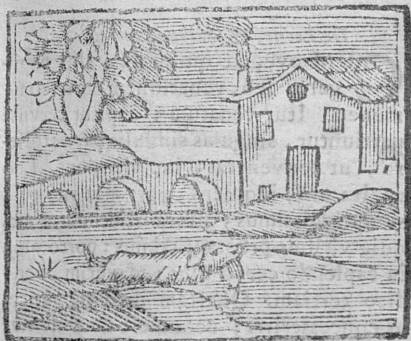
Bellum gerebat Mus cum Rana. D
paludis certabatur Imperio. Pug
erat vehemens, & anceps. Mus callide
sub herbis latitans, ex insidiis Rana
adoritur. Rana viribus melior, pectore
insultu valens aperto Marte hostem la
cessit. Hasta utrique erat juncea. Quo
certamine procūl viso, Milvus adprope
rat; cumque præ studio pugnae neuter
sibi caveret, utrumque bellatorem Milvus
rapit, ac laniat.

Adfabulatio.

Itidem evenire solet factiosis civibus,
qui accensi libidine dominandi, dum in
ter se certant fieri magistratus, opes suas,
ple-

plerumque etiam vitam, in periculo ponunt.

De Cane, & Umbra. 4.

Canis trahans fluvium ritu, vehebat carnem. Splendente Sole, ita, ut fit, umbra carnis lucebat in aquis; quam ille visam avidè captans, quod in faucibus erat, perdidit. Itaque tum rei, tum spei jactura percussus, primùm stupuit; deindè animum recipiens, sic elatravit; miser! deerat cupiditati tuæ modus? satis, superque erat, ni desipuisses. Jam per tuam stultitiam minùs nihilo tibi est.

Ad fabulatio.

Monemur hac fabella modestiæ; mone-
mur prudentiæ; ut & cupiditati sit modus,
nè

nè certa pro incertis amittamus. Astutus
Terentianus Sannio ait : ego spem preti
non emo.

De Leone, & quibusdam aliis. 5.

CUM ove, ac quibusdam aliis pepi
gerat leo venationem fore com
munem. Itur venatum : capitur cervus
partiuntur, singulas singulis partes tolli
re, ut convenerat, incipientibus. Leo
rugit : una, inquiens, pars mea est, qui
sum dignissimus ; altera itidem mea est
quia viribus præstantissimus : porro qui
in capiendo cervo plùs sudaverim, ven
dico tertiam. Quartam deniquè parter
ni concesseritis, actum est de amicitia
Socii, hoc audito, discedunt vacui, &
taciti, non ausi mutire contra leonem.

Adfabulatio.

Rara semper fuit fides : apud hoc sa
culum rarior est : apud potentes & es
& fuit semper rarissima. Quocircà satis
est, ut vivas cum pari. Qui enim cum
potentiore vivit, necesse habet sapè de
suo jure concedere : cum æquali æqual
tibi jus erit.

De Lupo, & Grue. 6.

LUpo voranti ovem, fortè ossa hæ
re ingula. Ambit, orat opem, op
tulatur nemo. Omnes dictitant cullis

*con*pretium voracitatis : tandem blandi-
expul-
multis pluribusque promissis Gruem
temcit, ut collo longissimo in gulam in-
serto, os infixum eximeret. Petenti autem
premium illusit, inepta, inquit, abis non sat
habes, quòd vivis? vitam debes mihi; si
ibuisset, licuit præmordere collum tuum.

Adfabulatio.

Tritum, est perire, quod facis ingrato.

De Rustico, & Colubre. 7.

Rusticus repertum in nive colubtum
frigore propè enectum, domum tulit,
abiecit ad focum. Coluber ab igne vim
utrinque recipiens, deinde flammam non
ferens, omne tugurium sibilando infecit.
Accurrit rusticus, correpta sude, verbis,
verberibusque cum eo injuriam exposcu-
lat. Num hanc referat gratiam? num vitam
erepturus sit illi, qui vitam ipsi dederit?

Adfabulatio.

Fit interdum, ut obsint tibi, quibus tu
profueris: & malè de te mereantur ii, de
quibus tu benè sis meritis.

De Apro, & Asino. 8.

DUM iners Asinus irrideret avrum,
ille indignans, frendebat. Malum
videm ignavissime fueras meritis, sed
iam si tu poena fueras dignus, tamen
indignus, qui à te poenas summam.

Irride tutus, impunè tibi licet; tutus
enim es ob inertiam.

Adfabulatio.

Demus operam, cum indigna nobis au-
dimus, aut patimur, nè indigna nobis di-
camus, aut faciamus. Mali enim, & per-
diti plerumque gaudent, si quispiam bo-
norum eis resistat, magni pendunt habe-
re se dignos ultione. Imitemur equos, &
magnas bestias, qui ob latrantes canicu-
los cum contemptu prætereunt.

De Mure Urbano, & Mure Rustico. 9.

Libitum est urbano muri deambula-
rus. Vidit hunc mus rusticus, in-
tat, apparatur, itur coenatum. De pro-
rusticus quidquid posuerat in hyen-

& exhaurit omne penu, ut tanti hospitis expleat lautitiam. Urbanus tamen frontem corrugans, ruris damnat inopiam, urbis subindè laudat copiam. Remeans ducit secum in urbem rusticum, ut quæ verbis jactitarat, re comprobaret. Ineunt convivium, quod urbanus splendidè comparat. Inter epulandum auditur in sera murmur clavis; trepidare illi, & fugitare fugitando. Rusticus & insuetus, & loci ignarus ægrè se tueri. Discedente famulo redit urbanus ad mensam, vocat rusticum; ille vix tandem metu deposito prorepit. Ivit autem ad pocula, urbanum perconctatur, num hoc periculum crebrum sit. Respondit ille: quotidianum esse, oportere contemni. Tum rusticus; Quotidianum, inquit? Mehercle, istæ dapes plus fellis, quàm mellis sapiunt. Equidem malo cum securitate meam inopiam, quàm cum tali anxietate istam copiam.

Adfabulatio.

Divitiæ præseferunt quidem voluptatem, sed si introspicias, habent pericula, & amaritudinem. Eutrapelus cum inimicis suis quammaximè nocere vellet, divites eos faciebat: dictans ita se eos ulcisci, quippè accepturos cum divitiis ingentem sarcinam curarum.

De Aquila & Cornicula. 10.

Aquila nacta cochleam, non vi, arte quivvit eruere piscem. Accedens Cornicula dat consilium. Suadet subvolare, & è sublimi cochleam in saxa præcipitare, sic enim fore, ut concha frangatur. Humi manet Cornicula, ut præstoletur casum: præcipitat Aquila, frangitur testa; subripitur piscis à Cornicula, dolet elusa Aquila. *Adfabulatio.*

Noli quibusvis habere fidem: & consilium, quod ab aliis acceperis, tac inspicias. Multi enim consulti, non suis consultoribus, sed sibi consulunt.

De Corvo, & Vulpecula. 11.

Prædam nactus strepitat in ramis Corvus.

vus. Vidit vulpecula gestientem, accurrit: corvam, inquit, plurima salute imperit vulpes? Sæpenumero audieram famam esse mendacem, jam re ipsa experior. Nam ut hac fortè jam prætereo, suspiciens te in arbore, ad volo culpans famam. Fama enim est, te nigriorem pice esse, & video candidiorem nive. Meo sane iudicio cignos vincis, & hедера formosior alba es. Quòd si ut plumis, ita & voce excellis, omnium avium equidem te dixerim reginam. Hac assentatiuncula illectus corvus, ad canendum apparat, apparantiz verò è rostro excidit caseus: quo correpto, vulpecula cachinum tollit; tum demum miserum Corvum pudet, pigique sui & iactura rei mista pudore dolet.

Ad fabulatio.

Nonnulli sic avidi laudis sunt, ut cum suo probro & damno ament assentatorem. Ejusmodi homunicationes prædæ sunt parasitis. Quòd si vitaveris iactantiam, facile assentatorum pestiferum genus vitaveris. Si tu voles esse Thraso, nusquam deerit Gnatho.

De Leone senectute confecto. 12.

LEO, qui in juventute complures sua ferocitate fecerat inimicos, in senectute exsolvit pœnas. Reddunt talionem bestiæ. Dente aper, cornu petit taurus. In primis asellus, vetus ignaviæ nomen cupiens abolere, verbis & calcibus strenuè insultat. Tum gemebundus Leo: hi quibus olim nocui, jam vicissim nocent, & meritò Sed hi quibus aliquandò profui, jam vicissim non prosunt; imò etiam immeritò obsunt. Sultus fui, qui multos fecerim inimicos; stultior, qui falsis amicis confisus fuerim.

Adfabulatio.

In secundis rebus non efferaris ; non sis ferox. Nam si vultum mutarit fortuna , ulciscuntur , quos læsisti. Et inter amicos fac habeas discrimen. Sunt enim, quidam amici non tui, sed mensæ tuæ, & fortunæ tuæ. Quæ quidem fortuna simulac mutata erit , & illi mutabuntur. Et benè tecum actum erit , si non inimici fuerint. Meritò queritur. Ovidius.

En ego non paucis quondam munitus amicis

Dum flavit velis aura secunda meis.

Ut verò nimboso tumuerunt æquora vento,

In mediis , lacera puppe , relinquor aquis.

De Cane, & Asino. 13.

DUM blandiretur canis hero, & familiaris: herus , & familia canem demulcent: asellus id videns, altiùs gemit, coëpit eum pigere suæ sortis, iniquè putat, comparatum. Canem gratum esse cunctis, pascique de mensa herili, idque otio, ludoque consequi: sese contrà portare clientellas, cædi flagello, nunquàm otiosum esse, & cunctis tamen odiosum. Si hæc fiant blanditiis, eam artem, quæ tam utilis sit, statuit sectari. Igitur quedam tempore redeunti domum hero, rem tentaturus, pro-

currit obviam, subsiliit, pulsat ungulis:
exclamante hero, accurrere servi: &
ineptus asellus, qui se urbanum credidit,
fuste vapulat.

Ad fabulationem.

Non omnia possumus omnes (ut ait Virgilius in Bucolicis) nec omnes omnia decent: id quisque velit, id tentet, quod possit. Non simus Asynus litarum, vel lyrae. Sic autem Boethius. Asinus ad lyram positus, repugnante natura, irritus est labor. Tu nihil, invita, facies, dicesve, Minerva, teste Horatio.

De Leone, & Mure. 14.

LEO æstu, cursuque defessus, sub umbra fronde super viridi quiescebat. Murium autem grege tergum ejus percurrente, esperrectus, unum e multis comprehendit. Supplicat captivus, indignum se esse, cui Leo irascatur, clamat; reputans ille in nece tantillæ bestiollæ nihil esse laudis, captivum dimittit. Nec verò ita multo post, Leo fortè dum per saltum currit, incidit in plagas; rugire licet, exire non licet: rugientem miserabiliter Leonem mus audit, vocem agnoscit, repit in cuniculos, laqueorum quærit nodos, quæ-

sitos invenit, inventos corrodit, leo è plagis evadit.

Adfabulatio.

Hæc fabella suadet potentibus clementiam. Etenim, ut sunt res humanæ instabiles, egent interdum ipsi potentes ope humillimorum. Quare vir prudens, & si potest, timebit vel ulli hominum nocere. Qui autem non timet nocere alteri, valdè desipit. Quid ita? Quia etsi jam potentia fretus neminem metuis, forsam olim erit, ut metuas. Constat enim evenisse claris, magnisque regibus, ut vilium homuncionum, vel gratia indiguerint, vel iram metuerint.

De Milvo aegroto. 15.

LECTO decumbebat Milvus. Jam ferme moriens matrem orat precatum ire Deos. Mater respondet, nil opis illi sperandam à Diis, quorum sacra, & aras suis rapinis toties violasset.

Adfabulatio.

Decet venerari Superos. Illi enim pios juvant, impios aversantur in felicitate neglecti, in miseria non exaudient. Quare in secundis rebus sis eorum me-

mor, ut in adversis rebus præsentés sint vocati.

De Hirundine, & aliis Aviculis. 16.

CUM primùm coëptum est seri linum, hirundo suadet aviculis impedire sementem, dictitans sibi fieri insidias. Irrident illæ, stultam vatem hirundinem vocant. Surgente jam lino, & virescente, rursùs monet evellere sata. Iterùm irrident. Maturescit linum, hortatur populari segetem. Cùm ne tunc quidem consulentem audirent, hirundo, avium coetu relicto, hominis sibi conciliat amicitiam. Init cum eo foëdus, cohabitât, cantu demulcet: cæteris avibus, è lino fiunt retia, & laquei.

Adfabulatio.

Multi nec ipsi consulere sibi norunt, nec rectè consulentem audiunt. Sed cùm in periculis sunt, & damnis, tum demùm sapere incipiunt, & suam damnare socordiam. Tum sat, superque consilii est. Hoc inquiunt: & illud factum oportuit. Sed præstat esse Prometheus, quàm Epimetheum. Fuere hi fratres: nomina sunt Græca: alteri consilium ante rem fuit: alteri post rem, quod declarat interpretatio nominum.

CENS Ranarum cùm esset libera, Jovi supplicabat dari regem. Ridet Jupiter vota ranarum: illæ tamen iterùm atque iterùm instare, donec ipsum perpellerent. Dejecit illi trabem: ea moles ingenti fragore quassat fluvium: territæ silent ranæ, regem venerantur. Accedunt pedetentim proprius: tandem abjecto metu insultant, & desultant: iners res lusui est, & contemptui. Lacessunt rursùm Jovem, orant regem dari, qui strenuus sit. Dat Jupiter ciconiam. Ea perstrenuè perambulans paludem, quicquid ranarum obviam fit, vorat. De hujus igitur sævitia ranæ frustra questæ sunt. Jupiter non audit,

G 6

nam

nam & hodiè adhuc queruntur. Vesperi enim ciconia cubitum eunte, & antris egressæ, rauco ululatu murmurant, sed surdo canunt. Vult enim Jupiter, ut quæ regem clementem sint deprecatae, jam ferant inclementem. *Adfabulatio.*

Perinde atque ranis evenire solet plebi, quæ, si regem paulò mansuetiorem habet, ignavum, inertem esse causatur, optat aliquandò contingere sibi virum. Contrà, siquandò nata est Regem strenuum, hujus sævitiam damnet, priorè laudat clementiam, sivè quòd semper præsentium nos poenitet, sivè verum est verbum: nova veteribus non quòd esse potiora.

De Columbis, & earum A Rege ceipitre. 18.

Columbæ olim bellum gessere cum milvo, quem ut expugnarent, delegerunt regem accipitrem. Ille rex factus, hostem agit, non regem. Non segnitius a milvo rapit, ac laniat. Poeniter columbas incepti, satiùs fuisse putantes, pati bella milvi, quàm tyrannidem accipitris.

Adfabulatio.

Neminem suæ sortis nimium pigeat. Nihil est (teste Flacco) ab omni parte beatum. Equidem meam sortem, modò tolerabilis sit, mutari non optem. Multi nova sorte quæsitæ, veterem rur-

sus optarunt. Ita plurique ingenio sumus omnes, ut nosmet nostri poeniteat.

De Fure, & Cane. 29.

Furi aliquando panem (ut sileat) porrigenti, respondit canis: insidias tuas novi, panem das, quod desinam latrare: sed ego tuum munus odi, quippe, si ego tulero panem, tu ex iis tectis cuncta asportabis.

Adfabulatio.

Cave, nè parvi commodi causa amittas magnum: cave, cuivis homini fidem habeas. Sunt enim, qui dolo non tantum benignè dicunt, sed & benignè faciunt.

De Lupo, & Sucula. 20.

Parturiebat sucula, pollicetur lupo se custodem fore foetus. Respondit puerpera lupi obsequio se non egere: si velit pius haberi, si cupiat gratum facere, longius abeat. Lupi enim officium constare non præsentia; sed absentia.

Adfabulatio.

Non sunt cuncta credenda cunctis. Multi suam operam pollicentur non tui amore, sed sui, suum quærentes commodum, non tuum.

De Partu Montium. 21.

OLIM rumor erat parturire montes. Homines accurrunt, circumstant, monstri quippiam non sine pavore expect-

pec-

pectantes. Pariunt tandem montes, exit
mus. Tum omnes risu emori.

Adfabulatio.

Hanc fabellam tangit Horatius: Partu-
riunt montes, inquit, nascetur ridiculus
mus. Notat autem jactantiam. Jactabundi
enim cum magna profitentur, & ostentant,
vix parva faciunt. Quapropter Trasones
illi jure sunt materia joci, & scommatum.
Vetat item hæc fabella inanes timores.
Plerumque enim gravior periculo est
periculi metus, imò ridiculum est, quod
metuimus.

De Cane vetulo, qui ab Hero contemnitur. 22.

C Anem venaticum, qui jam senuerat
instigat herus, frustra hortatur, tar-
di

di sunt pedes, non properat. Prehenderat feram, fera edentulo elabitur. Increpitat herus verberare, & verbo. Canis respondet, debere sibi jure ignosci; jam senuisse, at juvenem fuisse strenuum. Sed, ut video, inquit, nil placet sine fructu. Juvenem amasti, senem odisti. Amasti prædabundum, odisti tardum edentulum. Sed si gratus esses, quem olim juvenem frugis causa dilexisti, senem fructuosæ juventutis gratia diligeres.

Adfabulatio.

Rectè Canis; nam teste Nasone,
Nil, nisi quod prodest, charum est; en detrahe menti.

Spem fructus avidæ, nemo petendus erit.
Præteriti commodi nulla est memoria;
futuri autem gratia non magna; præsentis
commodi summa,
*Turpe quidem dictu, sed si modò vera fate-
mur, Vulgus amicitias utilitate probat.*

De Leporibus inaniter timentibus. 23.

Sylva insolito mugiente turbine, trepidi lepores rapidè occipiunt fugere. Fugientes, cum obsisteret palus, steterunt; utrinque comprehensi periculis. Quod-
que

que majoris esset incitamentum timoris, vident in palude mergi ranas. Tum ex leporibus unus prudentior cæteris, ac disertior: quid inquit, inaniter timemus? Animo opus est. Corporum quidem agilitas nobis est, sed animus deest. Hoc periculum turbinis non fugiendum, sed est contemnendum.

Adfabulatio.

Omni in re opus est animo. Jacet virtus sine confidentia. Confidentia enim dux, & regina virtutis est.

De Hædo, & Lupo. 24.

CApra cùm esset pastum itura, hœdum domi concludit, monens aperire nemini, dum redeat ipsa. Lupus, qui id procul audierat, post matris discessum pulsat fores, voce caprissat, jubens recludi. Hœdus dolos præsentientis, non apertio, inquit, nam etsi vox caprissat, tamen equidem per rimulas lupum video.

Adfabulatio.

Obedire parenti filios, ipsis est utile, & juvenem seni decet auscultare.

Cervus coram Lupo eadem ream facit, modium tritici debere clamitans. Ovis debiti quidem erat inscia, tamen ob Lupi præsentiam spondet se daturam: indicitur solutioni dies. Dies adest, monet Cervus ovem. Illa it inficias. Quod enim promiserit, excusat factum in metu, & præsentia Lupi: Votum extortum non esse servandum.

Adfabulatio.

Sententia juris est: vim vi repellere licet. Ex hac fabella nova quædam nascitur: fraudem fraude refellere licet.

Rusticus quidam nutrierat anguem. De Rustico, & Angue. 26.

Ira-

Iratus aliquandò bestiam petit securi.
 Evadit illa non sine vulnere. Postea Rusticus deveniens ad paupertatem, ratus est id infortunii propter anguis injuriam sibi accidere. Igitur supplicat angui, ut redeat. Ille ait ignoscere se, sed redire nolle. Neque enim fore securum cum Rustico, cui tanta sit domi securis. Livorem vulneris desiisse, superesse tamen mentoriam.

Ad fabulatio.

Ille, qui semel fidem solvit, iterum habere fidem vix est tutum; injuriam quidem donare, id sanè misericordiæ est, cavere autem sibi, & decet, & prudentia est.

De Vulpecula, & Ciconia. 21.

Vulpecula vocat Ciconiam ad cœnam. Obsonium in mensam effundit;

dit; quod, cùm liquidum esset, ciconia frustra rostro tentante, vulpecula lingit. Abit elusa avis, pigetque, pudetque injuriæ. Post plusculum dierum redit; invitat vulpeculam. Vitreum vas situm erat plenum belli obsonii. Quod quidem vas cùm esset arctigutturis, vulpeculæ obsonium licuit videre, & esurire, gustare non licuit. Ciconia rostro facilè exhausit.

Adfabulatio.

Risus risum, jocus j cum, dolus dolum, fraus moeretur fraudem.

De Lupo, & Capite picto. 28.

L Upus in officina sculptoris caput humanum repertum versat; miratur, sentiens id, quòd erat, nihil habere sensus. O pulchrum, inquit, caput! est in te artis multum, sed sensus nihil.

Adfabulatio.

Externa pulchritudo si adsit, grata est; sin alterutra carendum est, præstat externa, quàm interna careas; illa enim sine hac interdum incurrit odium, ut stolidus eò sit odiosior, quò formosior.

De Graculo. 29.

G Racelus ornavit se plumis pavonis; deindè pulchellus sibi visus, fastidito genere suo, contulit se ad pavonum genus. Ille tandem intellecta fraude, stolidam

dam avem coloribus, nudarunt, & plagis affecerunt.

Horatius hanc fabellam primo epistolarum libro narrat de Cornicula. At eam olim adornatam, collectis, quæ avibus exciderat, plumis, post, ubi unaquæque avium suam plumam decerpserit, ridiculam fuisse.

*Ne, si fortè suas repetitum venerit olim.
Grex avium plumas, moveat Cornicula risum.*

Furtivis nudata coloribus.

Adfabulatio.

Notat hæc figura eos, qui se gerunt æquo sublimiùs, qui cum his vivunt, qui & ditiores sunt, & magis nobiles: quare sæpè inopes fiunt, & sunt ludibrio. Probè Juvenalis monet. Et cœlo descendit: nosce te ipsum.

De Musca, & Formica. 30.

MUSCA altercabatur cum Formica se nobilem, illam ignobilem, se volitare, illam repere: se versari in tectis regam, illam cavernis latere, segentem rodere, aquam bibere: se splendide epulari jactitabat, & hæc tamen otio nancisci. E regione, Formica se non ignobilem esse, sed suis natalibus contentam: muscam vagam esse, se stabilem, sapere Formicæ grana & fluentia: quod

mus.

muscæ pastilli, & rivi: atque hæc se non segni otio, at strenua opera nancisci. Porro Formicam lætam esse & tutam, charam omnibus, exemplar deniquè laboris: muscam anxiam cum periculo esse cunctis infestam, cunctis invisam, exemplar deniquè segnitiei. Formica hyemis memorem, alimenta reponere: muscam in diem vivere, hyeme, aut esurituram, aut certè morituram.

Adfabulatio.

Qui pergit, quæ vult, dicere: quæ non vult, audiet. Musca! si bene dixisset, benè audisset. Assentior autem Formicæ: videtur enim optabilior vita obscura cum securitate, quàm cum periculo splendida.

De Rana, & Bove, 31.

Rana cupida æquandi Bovem, se distendebat. Filius hortabatur matrem coepto desistere. Nihil enim esse Ranam ad Bovem. Illa secundò intumuit: clamat natus, crepes licèt, mater, Bovem nunquàm vinces. Tertiò autem cùm intumuisset, crepuit.

Adfabulatio.

Cuique sua dos est. Hic forma, ille viribus, hic opibus, ille pollet amicis.

Unum-

Unumquemque suo decet esse contentum.
Vallet ille corpore, tu ingenio. Quocirca
quisque semet consulat, nè invidet su-
periori, quod miserum est; nec, quod stul-
titia est, certare optet.

De Equo, & Leone. 32.

VENit ad equum comedendum, Leo
carens autem præ senecta viribus
meditari coepit artem, medicum se pro-
fetur, verborum ambage equum moratur.
Hic dolo dolum, artem opponit arti. Fin-
git se nuper in loco spinosa pupugisse pe-
dem, orat, ut inspiciens sentem medicus
educat. Paret leo. At equus quanta po-
tuit vi, calcem leoni impingit, & se con-
tinuò conjicit in pedes. Leo vix tandem
ad se rediens (ictu enim propè exanima-
tus fuerat) pretium, inquit, fero ob stul-
titiā, & is jure effugit; dolum enim do-
lo ultus est.

Ad fabulatio.

Odio digna est simulatio, & simulatio-
ne capienda; non est timendus hostis, qui
hostem præsefert, sed, qui, cum hostis
sit, benevolentiam simulat; is demum ti-
mendus, & odio dignissimus.

EQuus phaleris, sella que exornatus,
 cū ingenti hinnitu per viam curre-
 bat. Currenti autem onustus asellus fortè
 obstabat. Equus ira fremebundus, & fræna
 ferox spumantia mandens: quid, inquit,
 tarde, ignave que obsistis equo? Cede, in-
 quam, aut proculco te pedibus. Asellus
 contra rudere non ausus, cedit tacitus.
 Equo autem provolanti, & cursum inten-
 denti crepat inguem. Tum cursui, & os-
 tentui inutilis, ornamentis spoliatur, dein
 carrario venditur. Videt postea cum carro
 venientem asellus, & affatur: heus bone
 vir, quid istūc ornati es? Ubi aurata sella?
 bullata cingula? Ubi nitidum frænum? Sic
 ami-

amice necesse fuit evenire superbienti.

Ad fabulatio.

Plerique in secundis rebus elati sunt, nec sui memores, nec modestiæ. Sed qui prosperitate insolescunt, adversitatem incurrunt. Eos, qui felices videntur, monuerim esse cautos. Etenim si rota fortunæ circumacta fuerit, sentient misserrimum genus infortunii esse, fuisse felicem. Accedet ad cumulum infelicitatis id quoque mali: contemnetur ab iis, quos ipsi contempserunt, & illudent eis ii, quos ipsi risere.

De Avibus, & Quadrupedibus.

34.

A Vibus pugna erat cum quadrupedibus. Utrinquè spes, utrinquè metus, utrinquè erat periculum. Vespertilio autem relictis sociis defecit ad hos.

tes. Vincunt aves, duce & auspice Aquila. Transfugam verò vespertillionem damnat, uti nè ad aves unquam illi sit reditio, uti nè luce unquam sit volatus. Hæc causa Vespertilioni est, ut non nisi noctu, volet.

Adfabulatio.

Qui cum sociis adversitatis, & periculi particeps esse renuit, prosperitatis, & salutis expers erit.

De Lupo, & Vulpe. 35.

LUpus, cum prædæ satis esset, in otio degebat. Accedit Vulpecula, scitatur otii causam. Sensit Lupus insidias fieri suis epulis, simulat morbum esse causam, orat Vulpeculam deprecatum ire Deos. Illa dolens dolum non succedere, adit pastorem, monet petere latebras Lupi: hostem enim securum posse inopinatò opprimi. Adoritur pastor Lupum, mactat. Illa potitur antro, & præda. Sed fuit illi breve sceleris sui gaudium. Nam non ita multopost idem pastor & ipsam capit.

Adfabulatio.

Fœda res invidia est, & ipsi interdum authori quoque perniciosa. Flaccus Epistolarum primo.

*Invidus alterius rebus macrescit opimis;
Invidia Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum.*

De Cervo. 36.

Cervus in perspicuo fonte se conspici-
catus, probat procera frontis, &
ramosa cornua; sed tibiarum exilitatem
damnat. Fortè dum contemplatur, dum
judicat, intervenit venerator. Fugit Cer-
vus ocyor pilis, & agente nimbos ocyor
Euro. Insectantur fugientem canes. Sed
cùm intrasset condensam sylvam, impli-
cita sunt ramis cornua. Tum demùm ti-
bias laudabat, & cornua damnavat, quæ
fecere, ut præda esset canibus.

Adfabulatio.

Fugienda petimus; petenda fugimus.
Placent, quæ officiunt, quæ conferunt,
displicent. Beatitudinem cupimus, prius-
quàm, ubi sit, intelligamus. Opus ex-
cellentiam, & honorum celsitudinem
quærimus: in his beatitudinem sitam opi-
namur, in quibus tamen multum laboris
est, & doloris.

Pulchrè id significat Lyricus ille noster

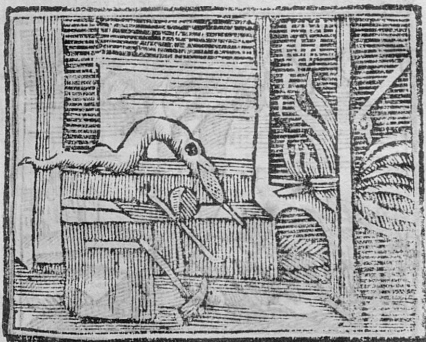
Sapiens ventis agitur ingens

Pinus, & celsæ graviore casu

Decidunt turrets, feriantque summos

Fulgura montes.

De Vipera, & Lima. 37.

IN fabrica offendens limam vipera cœpit rodere. Subrisit lima; quid, inquit, inepta, quid agis? Tu tibi antè contriveris dentes, quàm me atteras, quò duritiem æris præmordere soleo.

Adfabulatio.

Etiam atque etiam vide, qui cum tibi res sit. Si in fortiorem dentes acuis, non illi, sed tibi nocueris.

LUpis, & agnis, quibus discordia est, foedus aliquandò fuit, datis utrinque obsidibus. Lupi suos catulos, oves canum cohortem dedere. Quietis ovibus, ac pascentibus, Lupuli matrum desiderio ululatus edunt. Tum Lupi irruentes, fidem, foedusque solutum clamitant, ovesque Canum præsidio destitutas laniant.

Adfabulatio.

Inscitia est, si in foedere tua præsidia hosti tradas: nam qui hostis fuit, hostis forsàn nondum esse desiit. Fortassis & causam coeperit, cur te nudatum præsidiiis adoriatur.

De Sylva, & Rustico. 39.

QUO tempore etiam arboribus suus sermo erat, venit Rusticus in Sylvam, rogat ut ad securim suam tollere liceat capulum. Annuit Sylva: Rusticus, aptata securi, coepit arbores succidere. Tum & quidem serò, poenituit Sylvam suæ facilitatis. Doluit se ipsam esse causam sui exitii.

Adfabulatio.

De quo benemerearios vide. Multi fuere, qui accepto beneficio in authoris abusi sunt perniciem.

De Membris, & Ventre. 40.

PES, & Manus ventrem olim incusarunt, quòd ab otioso eo lucra ipsorum vorarentur. Jubent ut laboret, aut alii pè petat. Supplicat ille semel, atque iterum, negant tamen manus alimentum: exhaustio inedia ventre, ubi coepere omnes artus deficere, tum manus voluit tandem officiosa esse, verum id serò. Nam venter desuetudine debilis, cibum repulit. Ita cuncti artus, dum ventri invident, cum ventre pereunte pereunt.

Adfabulatio.

Perindè atque in membrorum societate est, ita habet se societas humana. Membrum eget membro, amicus eget amico: quare mutuis operis, & mutuis

officiis utendum est. Neque divitiæ, & que dignitatum apices hominem sustentur. Unicum & summum præsidium complurium amicitia est.

De Simia, & Vulpecula. 41.

Simia Vulpeculam orat, ut partem cædæ sibi donet ad tegendas nates: enim esset onere, quod sibi foret usui & honori. Respondet illa nihil nimis esse, & se malle humum cauda sua verberare. Simiæ nates tegi.

Adfabulatio.

Sunt, qui egeant, sunt, quibus superest. Nulli tamen divitum id moris est, ut re superflua levet egenos.

De Cervo, & Bobus. 42.

Cervus venatorem fugiens, coniecit se in stabulum. Bobes orat, ut in præsepe latitare liceat. Bobes tutum esse negant: mox enim & dominum & famulum affuturos. Ille securum se esse, ait modò ne ipsi prodant. Intrat famulus occultum foeno non videt: exit. Gestit cervus, & nihil jam timere. Tum unus è bobus & ævo & consilio gravis: facile, inquit, erat hunc, qui talpa est, fallere; sed, ut herum, qui Argus est, lateas, hoc opus, hic labor est. Mox deinde introgreditur herus. Qui, ut servi negligentiam corrigat, cuncta lustrans oculis

& præsepe manu tentans, cervi deprehendit sub fœno cornua. Inclamat famulos, accurrunt, feram concludunt, capiunt.

Adfabulatio.

In adversis rebus, & periculis latebræ difficiles sunt inventu: aut quia miseros, ut cœpit, fortuna exagitat: aut quia ipsi metu impediti, inopes consilii semet imprudentia produnt.

De Leone, & Vulpecula. 43.

LEO ægrotabat, visebant animalia, una officium differente Vulpecula. Ad hanc legatum mittit Leo cum epistola, quæ venire admoneat: gratissimam rem ægroto fore ejus unius præsentiam:

nec quicquam periculi fore, cur Vulpecula metuat: Leonem enim primùm quidem amicissimum esse Vulpeculæ, idcirco que percipere ejus colloquium: deinde ægrotum esse, & decumbere, & etiam si (id quod non erat) velit nocere, tamen non posse. Rescribit Vulpecula optare se, ut Leo convalescat, idcirco oraturam Superos. Cæterùm minimè visuram, terreri enim se vestigiis: quod quidem vestigia, cum omnia sint ante Leonis adversa, & nulla aversa, eam re indicium esse multum quidem animalis introire, sed exisse nullum. Horat. lib. 1. Epist.

*Olim quod Vulpes ægroto cauta Leoni
Respondit, referam. Quia me vestigia terrent.*

*Omnia te adversum spectantia, nullatenus
trorsum.*

Ad fabulatio.

Cave fidem habeas verbis: ni caris, sepè tibi dabuntur verba. Capiendum est conjectura cum ex verbis, tum ex actis, & ex his illa sunt judicanda.

De Vulpecula, & Mustela. 44.

Vulpecula longa inedia tenuis, foras per angustiores rimas in curram frumenti repsit. In qua cum pro-

pasta fuit: dein rursus tentantem egredi,
distentus impedit venter. Mustela luctan-
tem procùl contemplanata, tandem monet,
si exire cupiat, ad cavum macra redeat,
quo macra intrarat.

Ad fabulationem.

Videas complures in mediocritate læ-
tos esse, atque alacres, vacuos curis, ex-
pertes animi molestis. Sin hi divites fac-
ti fuerint, videbis eos moestos incedere
nunquam frontem porrigere: plenos cu-
ris animi molestis obrutos.

Hanc fabellam sic Horatius canit lib.
I. Epist.

*Fertè per angustam tenuis Vulpecula rimam
Repperat in cumeram frumenti, pastaque:
rursus,*

Ire foras pleno tendebat corpore frustra.

*Cui mustella procùl huius, et effugere istinc,
Macra cavum repetas arctum, quem macra
subisti.*

De Equo, & Cervo. 45.

EQuus gereba bellum cum Cervo. Pul-
sus tandem è pascuis, implorabat
opem humanam. Redit cum homine, des-
cendit in campum: victus antea, jam
fit victor. Sed tamen hoste victor, &
sub jugum misso, ipse victor necesse est,

serviat homini. Equitem fert dorso, &
frænum ore.

Adfabulatio.

Dimicant multi contra paupertatem.
Qua per fortunam, & industriam victa,
sæpè victoris interit libertas. Domini
quidem, & victores paupertatis sevir
incipiunt divitiis, anguntur avaritiæ fla-
gris, parsimoniæ cohibentur frænis, nec
quærendi tenent modum, nec justo qui-
dem avaritiæ supplicio partis rebus au-
dent uti. Horatius de hac fabella lib. 1.
Epist.

*Cervus Equum pugna melior communibus
verbis*

*Pellebat, donec minor in certamine longi
Imploravit opes hominis, frænumque reci-
pit.*

*Sed postquam victo victor discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frænum reppulsi-
ore.*

*Sic qui pauperiem veritus, potiore metallo.
Libertate caret, dominum vebet improbitas
atque.*

Servies æternum, qui parvo nescias uti.

ÆSOPI FABULÆ TRIGINTA SEX,

ADRIANO BARLANDO

Interprete.

De duobus Adolescentibus. 2.

Adolescentes duo obsonium apud
coquum sese empturos simulant.
Coquo alias res agente, carnem alter è
canistro surripit, dat socio, ut sub ves-
te occulat. Coquus surreptam sibi carnis
partem ut vidit, furti utrumque cœpit

insimulare. Qui abstulerat, per Jovem nihil habere, is verò qui habuit, nihil abstulisse identidem, dejerat. Ad quos, me quidem, inquit coquus, fur nunc latet, sed is scit, quem jurastis.

Adfabulatio.

Si quid peccavimus, id non statim sciunt homines: at Deus omnia videt, qui sedet super coelos, & intuetur abyssos. Quod si cogitent homines, suppressius, prudentiusque peccabunt.

De Canis, & Laniis. 2.

CANIS in macellis cum Laniis carnem abstulisset, in pedes sese continuo, quantum potuit, coniecit. Lanius jactura rei percussus, primum tacuit, deinde animum recipiens, sic procùl acclamavit: furacissime, curre tutus, impunè tibi licet: tutus enim es nunc ob celeritatem. Postea autem cautius mihi observaberis.

Adfabulatio.

Hæc fabula significat plerosque homines cum denuntium fieri cautiore, ubi damnum acceperint.

De Canis, & Ovis. 3.

CANIS Ovem in jus vocat, panem ex mutuo debet, & clamitans. Illa it inficias: milvus, lupo, vultur accersuntur, rem

rem affirmant. Damnatur Ovis, damna-
tam Canis rapit, ac deglutit.

Adfabulatio.

Falsis testimoniis opprimi quàm pluri-
mis, cùm nemo nescit, tum hæc quàm op-
timè docet fabelula.

De Agno, & Lupo. 4.

AGno comitanti caprum Lupus fit ob-
viam, rogitat cur relicta matre
olidum potius sequatur hircum, suadet-
que, ut ad distenta lacte matris ubera re-
deat, sperans ita fore abductum, ut laniet.
Ille verò Mater me, ò Lupe, inquit, huic
commisit, huic summa cura servandi data
est; parenti potius, quàm tibi obsequen-
dum, qui me seducere istis dictis postu-
las, seductum mox percerpere.

Adfabulatio.

Noli omnibus fidem habere, multi enim
dum aliis videntur velle prodesse, sibi in-
terim consulunt.

De Adolescente, & Cato. 5.

CUM adolescens quidam in deliciis,
amorisque usurpasset Catum:
Venerem precibus fatigavit, ut Catum in
foeminam transfiguraret. Commiserescit,
& audit orantem Venus, sic metamor-
phosis, quæ adolescenti miserè amanti
perplacuit, nempe tota succi plenula,

tota candidula, tota elegantula. Itur deinde in cubiculum, ridetur, luditur. Nec verò ita multopòst percipiens experiri Dea, nunquid catus cum corpore mutasset & mores, per impluvium immittit musculum. Ibi risu prorsus, atque ludo res digna accidit. Conspectam illicò bestiolam insequitur muliercula. Venus indignans, foeminæ vultus iterùm in Catum.

Cum pedibusque manus, cum parvis brachiis mutat

Cruribus, & cauda est mutatis addita, membris.

Ad fabulatio.

Coelum, non animum mutant, qui trans mare currunt: nimisque difficile est assuecta relinquere. Naturam expellas furcà licet, ipsa recurret, inquit Horatius.

De Agricola, & Filiis. 6.

Complures habebat Agricola filios adolescentulos, iique inter se discordes fuere: quos pater elaborans trahere ad mutuum amorem, apposito fasciculo, jubet singulos brevi circumdatum funiculo effringere: imbecilla nequicquam conatur ætatula. Solvit parens, redditque singulis virgulam, quam cum pro suis quisque vericulis facile frangeret: ò, inquit, filioli: sic concordēs vos vince-

re poterit nemo ; sed si mutuis volueritis
 scire vulneribus, atque intestinum agita-
 re bellum, eritis tandè præda hostibus.

Adfabulatio.

Docet hic apologus, concordia parvas
 crescere, discordia magnas dilabi.

De Asino, & Equo. 7.

Rusticus Equum vacuum, Asinumque
 sarcinulis egregiè onustum producit
 ad viam. Defessus asellus, equum, sibi one-
 re ut abjuvet, orat, si salvum velit. Negat
 facturum equus. Asellus tandè sarcinæ
 pondere gravatus procumbit, & moritur.
 Herus omne onus, mortui quoque aselli

corium, in Equi dorsum reclinat: quibus
cùm ille deprimeretur: me miserum, in-
quit, merito meo sic nunc exerceor, qui
dudum laboranti Asino opitulari nolui.

Adfabulatio.

Monemur hac fabula, ut oppressis sub-
veniamus amicis: ortus nostri (inquit
Plato) partem sibi patria vendicat, par-
tem amici.

De Carbonario, & Fullone. 8.

FULLONem invitabat Carbonarius, ut
secum in unis ædibus habitaret: ful-
lo, non est, inquit, mi homo, istuc mi-
hi vel cordi, vel utile: vereor enim mag-
noperè, nè quæ ego eluam, tu reddas tam
atra, quàm carbo est.

Adfabulatio.

Monemur hoc apologo cum inculpatis
ambulare: monemur sceleratorum homi-
num consortia, veluti pestem quamdam
devitare. Trahunt, inquit Campanus, ho-
minem sodalitia, commercia etiam in
mores penetrant, & perindè quisque eva-
dit ut quibus cum versatur.

De Cucupe. 9.

Tvenatum auceps, videt nidulantem
procùl in altissima arbore palum-
bum, appropinquat, deniquè insidias
molitur, premit fortè calcibus anguem.

Hic mordere. Ille improviseo exanimatus malo: me miserum, inquit, dum alteri insidior, ipse pereor.

Adfabulatio.

Significat hæc fabula non nunquam eos suis artibus circumveniri, qui res novas moliuntur.

De Buccinatore, seu Tubicine. 10.

Buccinator quidam ab hostibus capitur, abducitur. Trepidare ille, supplicare, ut parcant innoxio, se, quando nihil unquam armorum præter unam buccinam gestaverit, hominem ne potuisse quidem occidere, nedum voluisse. Illi contra murmure tum sævo, tum verberibus intonnat. Nihil agis, sceleste maxime nocens, atque nunc hic trucidabere, quod, cum ipse (ut fateris) sis rei militaris imperitus, cornu istoc tuo aliorum excitas, evibrasque animos.

Adfabulatio.

Gravissime pecant nonnulli, qui ad mala olioqui satis pronis principibus, ut iniquè agant, consulunt, atque hujusmodi quædam ad illorum aures occinunt. Quid etiam dubitas? an te Principem esse oblitus es? an non tibi, quod lubeat, licet? tu legibus major, in te legiruptæ nomen cadere haud potest, qui ipsis etiam dominaris legibus: tui nihil possident,

dent, quod tuum non sit: tu potes & servare, & perdere: tibi fas est opibus, dignitateque augere, quem visum sit: fas est, ubi libuerit, adimere. Alios alia vel damnant, vel commendant: tibi nihil non honestissimum futurum.

De Lupo, & Cane. II.

L Upus Cani ante lucem in sylva fortè fortuna fit obviam, salutatur, adventum gratulatur: deniquè rogat, quo pacto tam sit nitidus. Cui ille, herilis cura hoc efficit: herus me blandientem sibi demulcet: de mensa pascor herili nitidissima, nunquàm sub dio dormio, tum universæ familiæ (non dici potest) quàm sim gratus. Ne

in (inquit lupus) multò es felicissimus, ò canis, cui tam benignus & comes contigit herus, quocum, ò utinam commorari & mihi liceat, nullum me animantium esset uspiam fortunatius. Canis novi status cupidissimum videns lupum, effecturum se pollicetur, ut hæreat in parte aliqua apud herum, modò de pristina ferocia aliquid remittere, & servitutem servire velit. Stat sententia: lupo libitum est deambulare ad villam. Sermones edunt in itinere prorsùs jucundissimos. Postea verò quàm illuxit, contritum canis collum videns lupus: quid sibi vult, inquit, ò canis, tua istac prorsùs depilata cervix? Solebam, inquit ille, feroculos notis pariter, & ignotis allatrare, obmordereque nonnunquam. Id ægrè ferens herus crebris me tundeat verberibus, prohibens etiam ne quem præter furem, lupumque adoriret. Ego sic vapulando victus sum, & mitior factus hocque genialis sævitix servavi signum. Lupus, hoc audito, ego, inquit, heri tui amicitiam tanti non emo. Vale igitur, ò canis, cum tua istac servitute: mihi mea potior est libertas.

Adfabulatio.

Optabilius est in humili casa dominum esse, & panem atrum vorare, quàm in

amplissima regia opiparis mensis frui,
& obnoxium, crepidumque agere. Nam
libertas sublimi exultat aula, ubi acci-
pienda venit, & mussitanda injuria est.

De Agricola, & Canibus. 2.

Agricola cùm ruri plusculos hye-
masset dies, coepit tandem neces-
sariarum rerum penuria laborare. Inter-
ficit oves, mox & capellas, postremo
qoves quoque mactat, ut habeat, quo
inedia penè exhaustum corpusculum sus-
tentet. Id videntes Canes salutem fugi
quærere constituunt: sese enim non vic-
tuos diutiùs, quandò ne bovis quidem
quorum in opere rustico faciendo ute-
batur opera, pepercerit herus.

Adfabulatio.

In quam domum mercedis gratia tra-
dadas, vide. Nonnuli inhumanissimi
sunt heri. Multi enim hodiè eo dementi-
tiæ prolabuntur, ut vel servos infortu-
nio malo & damno libenter mactent.

De Vulpe, & Leone. 13.

Vulpecula, quæ Leonis immanita-
tem insuetam habebat, semel at-
que iterùm id fortè animalis contempla-
ta, trepidare & fugitare. Cùm jam tertio
obtulisset sese obviam Leo, tantùm ab-
fuit, ut metueret quicquàm Vulpes, ut
confidenter illum adierit, salutaveritque.

Ad.

Adfabulatio.

Omnes nos consuetudo audaciores facit
vel apud eos, quos antea aspiciere vix au-
si fuimus.

De Vulpe, & Aquila. 14.

Vulpeculæ proles foras excurrerat,
ab Aquila comprehensa matris fi-
dem implorat. Accurrit illa: ut captivam
prolem dimittat. Aquilam rogat: Aquila
nacta prædam ad pullos subvolat. Vulpes
correpta face, quasi illius munitiones in-
cendio absumptura esset, insequitur.
Cum jam arborem conscendisse & ipsa,
nunc te, inquit, tuosque, si potes, tuere.
Trepidans Aquila incendium dum metuit;
parce, inquit, mihi, parvisque liberis;
tuum, quicquid habeo, traddidero.

Adfabulatio.

Per Aquilam potentis, atque audacis
animi homines intelige: per Vulpem pau-
perculos, quos calumniis premere, contu-
meliisque afficere, divitibus æquè stu-
dium est. Verùm quandò est sua, & formi-
cis ira, impotentes ii acceptam interdum
probè ulciscuntur injuriam.

De Agricola, & Ciconia. 15.

GRuibus, anseribusque sata depas-
centibus laqueum prætendit rusti-
cus: capiuntur grues, capiuntur anseres,
capi-

pitur & ciconia. Supplicat illa, innocentem esse clamitans, & nec gruem, ne asserem esse, sed avium omnium optimam quippè quæ parenti sedulò semper inservire, eundemque senio confectum alere consueverit. Agricola, horum, inquit, nihil me fugit: verùm cum nocentibus postquam te coepimus, cum his quoquè morieris.

Ad fabulationem.

Qui flagitium committit, & is, qui impuris se adjungit socium, pari poena pleuntur.

De Gallo, & Cato. 16.

VENIT ad Gallum comedendum Catus non satis autem habens ad nocendum causæ, gallum criminari occipit, obtreperam esse avem dictitans, utpotè quæ voce tam acuta noctu dormientes homines expergeficiat. Ille se innocentem ac cum sic excitet in opera mortales. Catus contrà intonat. Nihil agis, scelerum cum matre rem habes, nec sorore abstinens. Id gallus quoquè expurgare cuniteretur: nec hoc, inquit, perseverantissaviens catus quidquam facis, tu mihi hodie discerperis.

Ad fabulationem.

Vetus dictum esse ait Guilielmus Gaudenus: ut canem cædas facilè inveniri baculum.

lum. Malus, si libitum fuerit, quo jure,
 quaque injuria, te præcipitem dabit.

De Opilione, & Agricolis. 17.

Puer editiore pratulo oves pascebat, at-
 que per jocum terque quaterque lu-
 um adesse clamitans, Agricolas undique
 exciebat. Illi sæpiùs elusi, seriò auxilium
 imploranti dum non subveniunt, fiunt
 oves præda lupo.

Adfabulatio.

Si mentiri inæverit quispiam, huic,
 i quandò verum narrare occœperit,
 aud faciliè habebitur fides. Superiori
 pologo finitus est ille apud Horatium
 le Plano scurrâ jocus.

Nec semel irrisus triviis attollere curat

Fracto crure Planum, licet illi plurima manet

Lacrima, per sanctum juratus dicat Osirim.

Credite, non ludo, crudeles, tollite ci audum.

Quarè peregrinum, vicinia rauca reclamas.

De Aquila, & Corvo. 18.

Rupe editissima in agni tergum devo-
 lat Aquila. Videns id corvus, imi-
 tari, velut simius, gestit aquilam. In
 arietis vellus se demittit, demissus impedi-
 tur, impeditus comprehenditur, compre-
 hensus projicitur pueris.

Ad.

Adfabulatio.

Non aliorum, sed sua se quisque virtute æstimet. Tuo te pede metire, inquit Hiratus. Id velis, id tenta, quod possis.

De Cane invido, & Bove. 19.

PRæsepio fœni pleno decumbebat Canis. Venit bos, ut comedit: ille se surrigens prohibere. Bos, Dii te cum istac invidentia perdant, inquit, qui in fœno vesceris, nec eo me vesci sinis.

Adfabulatio.

Eo sunt ingenio plerique, ut aliis videant, quod ipsi mentis inopia assidue qui nequeunt.

De Cornice, & Ove. 20.

STrepitat in oviculæ dõrso Corniculus. Ovis inquit, si sic Cani obstrepere ferres infortunium. At Cornix: scio, inquit, quibus insultem, placidis molestis sævis amica.

Adfabulatio.

Impotenti, & sincero perpetua est calamitas parata certatio. Illiditur solo innocentissimus quisque: nocentis verò praeferos ferocis hominis aures adstrepit nemo.

De Pavone, & Luscinia. 21.

PAvo apud summi Jovis sororem, & conjugem junonem quæritur Lusciniam suave cantillare, se ob raucam ravim ab omnibus irrideri. Cui Juno : dos sua à Diis cuique. Luscinia cantu, tu plumis longè superas, unumquemque sua sorte decet esse contentum.

Adfabulatio.

Quæ Divi largiuntur, grato sumamus animo, neque majora quæramus ; superi temere agunt nihil.

De Mustella, & Muribus.

Mustella præ senio viribus carere. Mures jam ita ut solet, insequi
I non

non valebat. Meditari cœpit dolum, in
farinulæ se colliculum illatebrat, sic spe-
rans fore ut citra laborem venetur. Ac-
currunt Mures & farinam esitare dum cu-
piunt, ad unum omnes à Mustella voran-
tur.

Ad fabulatio.

Ubi viribus quispiam destitutus fuerit,
ingenio opus est. Lysander dicere solebat,
quò non perveniret leonina pellis, vulpi-
nam assuendam esse: quod sic lucidiùs di-
xeris, ubi virtus non satis potest, adhiben-
da est astutia.

Apologus ex Mantuano traductus. 27.

Rusticus quidam ex malo, quam in
proximo habebat agello, sapidissi-

ma quotannis legebat poma; hero lecta
donabat urbano, qui electus incredibili
pomorum dulcedine, malum tandem ad
se transtulit: ea veterrima repente exa-
ruit, atque ibi poma pariter & malus pe-
riescit. Quod cum patrifamilias nuntiaretur:
heu difficile est, inquit annosam
transplantare arborem. Satis, superque
fuerat, si frænum meæ novissem imponere
cupiditati, & fructus è ramo decerpere.
Hanc fabulam sic Mantuanus.

Rusticus ex malo dulcissima poma legebat,

Undè dare urbano dona solebat hero

Ast herus illectus frugum dulcedine, malum

Transtulit in laribus proxima rura suis.

At quia malus erat senior, translata repenti

Aruit, & proles cum genitrice obiit:

Heu malè transfertur senio cum induruit arbor

Inquit herus fuerat carpere poma satis.

Adfabulatio ejusdem.

*Qui nimium, sapiunt, atque inconcessa se-
quuntur,*

Desipiunt: cohibet, qui sua vota sapit.

FABULÆ M. PETRO SCOTO, VIRO

Ornatissimo, eidemque humanissimo,

scriptæ à Barlando.

De Leone, & Rana. 24.

A Udire vocem visus Leo, prosiliit,
subsistit non sine trepidatione,

magni quippiam expectans. Egreditur tandem aquis ranula. Léo deposito metu appropinquans, bestiolam proculcat pedibus. *Adfabulatio.*

Verat hic apologus inanes timores, utilia à Guilielmo Gaudano versa fabula de partu montium.

De Formica. 25.

Sitiens venit ad fontem, ut biberet, formica, incidit fortè in puteum; opitulatur eminus, ex arbore dejecto ramo, columba. Ramum conscendens Formica servatur. Adest, columbam, ut capiat, aucups; non sinit Formica, aucupis pedem arripit mordicus, avolat columba.

Adfabulatio.

Docet fabula præclarè meritis referendam esse gratiam.

De Pavone, & Pica. 26.

Genus avium cùm liberè vagaretur, optabat sibi dari regem. Pavo se in primis dignum, qui eligeretur, putabat, quia esset formosissimus. Hoc in regem excepto, Pica; ò rex, inquit, si te imperante aquila nos perstrenuè, ut solet, insequi cœperit, quo illam modo abiges? quo nos pacto servabis?

Adfabulatio.

In Principe non tam forma quàm corporis fortitudo spectanda est, & prudentia.

De Ægroto, & Medico. 27.

Medicus curabat ægrotum, ille tandem moritur. Tum ad cognatos Medicus: hic, inquit, intemperantia periit.

Adfabulatio.

Bibacitatem, & libidinem nisi quis maturè reliquerit, aut numquam perveniet ad senectutem, aut perbreve est habiturus senectutem.

De Leone, aliis. 28.

LEO, Asinus, & Vulpes eunt venatum: capitur ampla venatio: capta partiri jussa. Asino singulis singulas partes ponente, irrugiit Leo: Asinum rapit, ac laniat. Postea Vulpeculæ id dat negotii: quæ astutior, cum, Leoni longè optima proposita parte, sibi vix minimam particulam reservasset: rogat Leo, à quo sic docta sit. Cui illa; hujus me inquit, calamitas docuit, non ortum Asinum ostendens.

Adfabulatio.

Felix, quem faciunt aliena pericula cautum.

De Hædo, & Lupo. 29.

Fenestra prospectans hædus præteruntem Lupum conviciis incessere audebat. Cui Lupus; non tu, ait, sceleste, mihi conviciaris, sed locus.

Ad fabulatō.

Et tempus, & locus sæpe audatiam addunt homini.

De Asino. 30.

A Sinus de hortulani sævitia quærent
 Jovi supplicat alium dari herum.
 Exaudire Jupiter vota Asini: dat regula-
 rium, apud quem cùm regulas, graviora-
 que tergo vētaret onera, accersit rursus
 Jovem, orat dari, qui mitior sit. Ridere
 Jupiter: ille tamen non destitit instare us-
 que adēo, donec perpellere. Dat ille co-
 riarium. Quem ubi pernovit asellus: me-
 miserum! inquit, qui dum nullo sum con-
 ten-

tentus domino, in eum inciderim, qui necorio quidem meo, quantum auguror, parceret.

Adfabulatio.

Semper damnamus, quæ præsentia sunt, & nova appetimus, quæ (ut dici solet) veteribus non sunt potiora.

De Anu, & Ancillis. 31.

ANus quædam domi habebat Ancillas complures, quas quotidie antequam lucesceret, ad galli gallinacei, quem domi alebat, cantum excitabat ad opus. Ancillæ quotidiani tandem negotii commotæ tædio, gallum obtruncant, sperantes necato illo in medios sese dies sormituras: sed hæc spes miseras frustrata est: hera enim, ut interemptum Gallum rescivit, intempesta deinceps nocte surgere jubet.

Adfabulatio.

Non pauci gravius malum dum student evitare, in alterum diversum incidunt. Pervulgatum est: incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.

De Asino, & Equo. 32.

Asinus beatum putabat Equum, quòd pinguis esset, & in otio degeret; se verò infelicem dicebat, quòd macilentus esset ac strigosus, quotidie ferendis oneris ab immiti hero exerceretur. Haud multo pòst ad arma conclamatum est. Tum Equus non equitem dorso, non frænum repulit ore, nec telum corpore. Hoc viso, Asinus magnas Diis gratias agebat, quòd non Equum se, sed A sinum fecissent.

Adfabulatio.

Miseri sunt, quos vulgus beatos iudicat & non pauci beati, qui se miserrimos putant.

tant

tant. Sutor crepidarius regem dicit felicem, quem omnium rerum compotem videt: non considerans in quantas res, & solitudines distrahat ur, dum interim ispe optima cum paupertate cantillet.

De Leone, & Capra. 33.

EDita rupe ambulanti Capram fortè con-
spicatus Leo, monet, ut potiùs in
viride partum descendat. Capra, facerem
fortassis, inquit, si tu abesses, qui mihi
non istud suades, ut ego indè ullam ca-
piam voluptatem, sed ut tu habeas, quod
vires famelicus.

Adfabulatio.

Omnibus nè habeas fidem: quidam enim
non tibi, sed sibi consulunt.

De Vulture, aliisque Avibus. 34.

ANnum se natalem celebrare adsimu-
lat vultur, aviculas ad coenam in-
vitat, veniunt pleræque omnes, venientes
magno plausu, favoribusque accipit, ac-
ceptas laniat vultur.

Adfabulatio.

Non sunt amici omnes, qui blandè di-
cunt, aut benignè se facere velle simulant:
latent sub hoc velle venena.

De Anseribus. 35.

Anseres unà cum gruibus agrum vastabant. Quibus auditis, rustici propinùs in illos feruntur. Rusticos conspicatæ avolant grues: capiuntur anseres, qui impediti corporis onere subvolare non poterant.

Adfabulatio.

Expugnata ab hostibus urbe facilè se subducit inops, ac dives servit captus. In bello divitiæ magis oneri sunt, quàm usui.

De Jove, & Simia. 36.

Jupiter scire percipiens, quisnam mortalium scitissimos ederet liberos, con-

vocari jubet quidquid uspiàm est animantium. Concurritur ad Jovem undiquè Aderat jam alitum, pecudumque genus, inter quos & Simia, deformes catulos brachio gestans, cùm advenisset, à risu nemo temperare potuit, quinetiàm Jupiter ipse profusè admodùm risit. Ibi continuò simia ipsa: imò, inquit, novit & Jupiter, & judex noster catulos meos magnoperè omnes, quotquot adsunt, præcellere.

Adfabulatio.

Suum cuique pulchrum, ut est adagium. Et alibi apud Theocritum. Quæ minimè sunt pulchra, ea pulchra videntur amanti.

ANIANI FABULÆ IV.

ADRIANO BARLANDO
Interprete.

De Quercu, & Arundine.

Fastus olim, atque adeò insolentiæ ple-
no, Quercus, arundinem aggressa est:
si nunc, inquiens, pectus animosum tibi,
procede agetùm ad pugnam, ut noster
duar.

duarum eventus ostendat, utra viribus præstet. Arundo quercus cantum, exultationem fortitudinisque jactationem vanam, nihil mirata, sic respondit: certamen nunc abnuo, nec meæ sortis me piget; nam etsi in omnem partem mobilis, tempestates tamen pervinco sonoras: tu, si semel vasto rex Æolus antro lectantes emiserit ventos, concides, & mihi tum rideberis.

Ad fabulatio.

Declarat hæc fabella non eos semper forissimos esse, qui nulla etiam laccessit injuria, aliis insultant.

De Piscatore, & Pisciculo. 2.

Piscator jacto in quam hamo, cibus illito, pisciculum eduxit. Orat, obsecratque captivus, se minutulum, ut abire sinat, & adolescere, ut postea majore potiatur. Piscator: ego, inquit, spem pretio non emo, quippè qui eo fuerim ingenio semper, ut quidquid possem malletm auferre potius in præsentia.

Ad fabulatio.

Hæc nos monet fabella, nè certa unquam incertorum spe unguibus amittamus. Quid enim stultius (ut est apud Cicero- nem) quàm incerta pro certis habere?

De Formica, & Cicada. 3.

Appetente hyeme, frumentum in areolam ad Solem trahebat Formica. Vider id Cicada, accurrit, rogat granum. Formica: cur non, inquit, & tu meo exemplo æstate trahis quodcumque potes, atque addis accervo? Respondet illa, sibi id temporis cantando transigi. Ridens Formica, si, ait, æstate cantitare soles, meritò nunc esuris.

Adfabulatio.

Monemur hac fabula, dum adhuc robur corporis adest, quærere ea, quibus imbecilla sustentetur senectus. Per hyemem senectutem intellige, per æstatem adolescentiam, & florem illum ætatis.

De Leone, & Tauro. 4.

Leonem fugiebat Taurus, in hircum incidit. Is cornu, & caprata minitabatur fronte: ad quem plenus iræ Taurus: non tua, inquit, in rugas contracta frons me territat, sed immanem metuo Leonem: qui nisi tergo hæreret meo, jam scires non ita parvam rem esse pugnare cum Tauro & nostro sequi de vulnere sanguinem.

Adfabulatio.

Calamitosus non est addenda calamitas: sat miser est, qui semel est miser.

ANIANI FABULÆ

TRIGINTA OCTO,
 GUILIELMO HERMANNO,

D. Augustini Ordinis Canonico,

INTERPRETE.

De Nutrice , & Lupo. 1.

NUtrix minatur puerum plorantem,
 ni taceat, dari Lupo. Lupus id for-
 tē audit, spe cibi manet ad fores. Puer
 tandem silesci obrepente somno. Regre-
 ditur Lupus in sylvam jejunos, & inanis;
 Lupa, ubi sit præda, sciscitatur. Geme-
 bundus ille: verba, inquit, mihi data
 sunt: puerum plorantem se abjicere mi-
 nabatur nutrix, at fefellit.

Adfabulatio.

Fœminæ non est habenda fides.

De Testudine, & Aquila.

2.

CEperat Testudinem tadium reptandi.
 Siquis eam in cœlum tolleret, pollicetur baccas maris rubri. Sustollit eam
 Aquila, poscit præmium: non habentem,
 fodit unguibus. Ita testudo, quæ concupivit
 videre astra, in astris vitam reliquit.

Adfabulatio.

Tua sorte sis contentus. Fuere nonnulli,
 qui, si mansissent humiles, poterant esse
 tuti Facti sublimes, incederunt in pericula.

De Cancris Matre, & Filio.

CAncrum retrogradum monet Mater,
 antrosum ut eat Filius respondet,
 Mater, inquit, ipsæ, sequar.

Ad-

Adfabulatio.

Nullum reprehenderis vitiis, cujus ipse
queas reprehendi.

De Sole, & Aquilone. 4.

SOL, & ventus Aquilo certant, uter sit
fortior. Conventum est experiri vires
in viatorem, ut palmam ferat, qui excus-
serit manticam. Boreas horrissona nimbo
viatorem aggreditur: at ille non desistit,
amictum gradiendo duplicans. Adsunt vi-
ces solis, qui nimbo paulatim evicto,
emolitur radios: incipit viator æstuarè,
sudare, anhelare. Tandem progredi ne-
quiens, captat frigus opacum: atque sub
frondoso nemore abjecta mantica, resedit:
ita Soli contigit victoria.

Adfabulatio.

Qui cum certes etiam atque etiam vide.
Nam, etsi tu fortis es, est forsitam alius te
fortior. Aut si non fortior, certè calli-
dior, ut consilio suo tuum vincat robur.

De Asino. 5.

ASINUS venit in sylvam, offendit exu-
vias Leonis: quibus indutus redit
in pascua, greges, armenta que territat,
& fugat. Venit, qui perdiderat: quæritat
suum Asinum. Asinus viso hero occurrit,
imò

imò cum rugitu suo incurrit. At herus prehensis , quæ extabant , auriculis: alios licèt , inquit , fallas , ego te, aselle mi , probè novi.

Adfabulatio.

Quod non es, nec te esse simules. Non doctum, cùm sis indoctus: non divitem, non nobilem, cùm sis pauper, & ignobilis, te jactes : vero enim eomperto rideveris.

De Rana , & Vulpe. 6.

Rana egressa paludem, in sylvis apud feras medicinam profitetur. Ait se nec Hipocrati, nec Galeno cedere. Cæteris habentibus fidem illusit Vulpes. An hæc, inquit, medicinæ habebitur perita, cui sic pallet os? Quin curat se ipsam? Sic illusit Vulpes. Est enim Ranæ os cœruleo colore.

Adfabulatio.

Stultitia est profiteri, quod nescias, & ridiculum.

De Canem mordaci. 7.

CAni subindè homines mordenti, ut sibi quisque caveret, alligavit dominus nolum. Canis ratus virtuti suæ tributum decus , suos populares despicit. Accedit ad hunc Canem aliquis jam ætate , atque autoritate gravis , monens eum nè erret. Nam ista, inquit, nola data est tibi in dedecus , non in decus.

Adfabulatio.

Gloriosus interdum sibi ducit laudi,
quod ipsi est vituperio.

De Camelo.

CAmelus poenitens, querebatur tauros insignes ire gemiens cornibus, se inermen obiectum cæteris animalibus. Orat Jovem donari sibi cornua. Ridet Jupiter stultitiam cameli, nec modò votum negat, verum & auriculas bestię decurtat.

Adfabulatio.

Sit quisque fortuna contentus sua. Etenim multi fortunam secuti meliorem, incurrere pejorem.

De Duobus Amicis, & Urso. 9.

DUO amici faciunt iter. Occurrit in itinere Ursus. Unus arbore consensa pericula evitat: alter cum spes fugæ non esset, collidit se humi. Accedit bellua, contrectat jacentem, os explorat, & aures; homine spiritum continente, ac motum. Ursus, qui mortuis parcit, ratus cadaver esse, innocuus discedit. Percunctanti postea socio quidnam bestia dixisset jacenti in aurem: hoc monuisse ait, nè unquam cum illiusmodi amicis iter faceret.

Adfabulatio.

Rara avis in terris, nigroque simillima cygno, fides est. Verum amicum res adversæ, & pericula monstrant.

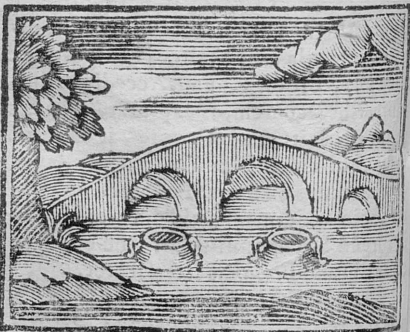
De

De Equite Calvo. 20.

Eques calvus illigarat pileo comam fictitiam. Venit in campum, acrispirante Borea: ac dum malè observat capillatum galerum, subito apparet calvities. Tolit cachium corona, necnon & ipse, ridet. Quid novi est, inquit, avolare capillos alienos, cum olim de fluxerint mei?

Adfabulatio.

Bellè fecit eques, qui non est indignatus, sed cum ridentibus risit. Socrates verò cùm accepisset in foro alapam, hoc modò respondit: molestum esse nescire homines quando debeant prodire cum galea.

De duabus Ollis. 11.

DUÆ ollæ steterè in ripa: alteram erat
lu-

lutea, altera ærea; utramque tulit viis fluvii. Luteæ colisionem metuenti, respondet ærea, nequid timeat, sese enim, ne collidatur, satis curaturam. Tum altera; Seu me, inquit, tecum, seu te mecum flumen colliserit, cum meo utrumque fiet periculo. Quarè certum est à te separari.

Adfabulatio.

Satiùs est vivere cum socio pari, quàm cum potentiori. A potentiori enim potest esse periculum tibi, non illi à te.

De Rustico, & Fortuna. 12.

Rusticus cùm araret, offendebat in sulcis thesaurum. Gratias agit Telluri, quæ hunc dedisset. Fortuna videns nihil honoris haberi sibi, ita est secum locuta; Thesauro reperto stolidus mihi non est gratus; at eo ipso thesauro postea amisso, me primam omnium votis, & clamore sollicitabit.

Adfabulatio.

Beneficio accepto grati simus benè de nobis merenti. Ingratitudo enim digna est etiam beneficio, quod jam acceperit privari.

De Tauro, & Capro. 13.

Fugit Leonem Taurus, venit ad speluncam quærens latibulum. Inranti occurrat cornibus, qui intus erat, caper. Tum

Tum his verbis bos emugit : tu quidem cornibus tuis meam excipis fugam: verum si abierit, quem fugio, quantum à viribus Tauri distet caper, tum senties.

Adfabulatio.

Qui nescit miseris esse succurrendum, aut certè non nocendum, caper est. Quisquis enim à miserorum injuria non temperavit, si (ut est fortuna mutabilis) miseris redierit felicitas, nimirum nocuisse miseris eum poenitebit.

De Simia, & ejus Prole. 14.

OMnes animantes suo conspectui Jupiter adesse jusserat, cujusnam soboles esset pulcherrima judicaturus. Properant feræ, advolant aves, necnon ad id certamen adnatant pisces. Omnium postrema festinat Simia, trahens secum suam prolem: cujus quidem prolis foedas nates, cunctis redentibus, sic inquit maneat, cui faverit Jupiter, victoria; meo tamen judicio, hic meus natus es bellus, & omnium natis jure præferendus. Hoc dicto subrisit, & Jupiter.

Adfabulatio.

Et nos, & nostra nobis placent. Sed de nobis, & de nostris factis aliorum sit judicium: nè, si ipsi judicemus, cum Simia rideamur.

De Pavone , & Gruce. 15.

PAvo , & Gruis unà coenant. Pavo se jactat, caudam ostentat, Gruem contemnit. Grux fatetur Pavonem formosis esse pennas ; se tamen, dum vix tectis supervolat Pavo, animoso volatu penetrare nubes. *Adfabulatio.*

Nemo alterum contempserit. Sua cuique dos, sua cuique est virtus. Qui tua virtute caret, forsàm habet, qua careas tu.

De Quercu , & Arundine. 16.

VAlidiore noto effratta Quercus in flumen præcipitatur. Dumque fluitat, hæret fortè ramis suis in arundine ; miratur arundinem in tanto turbine stare incolamæ. Hæc respondet ; cedendo , & decli-

nando se esse tutam, inclinare ad Notum &
ad Boream, ad omnem flatum. Nec m P
rum esse, quòd quercus exciderit, q a
non cedere, sed resistere concupivit. b
la

Adfabulatio.

Potentiori nè resistas, sed hunc cede
do, & ferendo vincas. Quod pulch e
docet facundissimus poetarum Virgiliu
Nate Dea, quò fata trahunt, retrahunt
sequamur.

*Quidquid erit, superanda omnis fortuna
rendo est.*

De Tigride, & Vulpe. 17.

VEnator jaculis agitabat feras. Tigris
jubet omnes feras obsistere, ses
unam ait bellum confecturam; pergit ve
nator jaculari. Tigris oppidò sauciatur
Fugientem è prælio, telumque extrahen
tem, percunctatur Vulpes, quisnam valen
tem belluam tam validè vulnerasset. Res
pondit, se authorem vulneris haud nosse
verùm ex vulneris magnitudine capere se
conjecturam aliquem fuisse virum.

Adfabulatio.

Fortes plerumque sunt temerar ii, &
ars vim, ingenium forti tudinem, super
H

De Tauris, & Leone. 18.

Quatuor fuerunt Tauri, quibus placuit
communem ipsorum esse salutem

& commune periculum. Videt Leo simul pascentes: etsi esurit, tamen conjunctos aggredi metuit; primum dat operam verbis fallacibus segregare, tum segregatos laniat.

Adfabulatio.

Concordia nihil est firminus, discordia etiam sortes reddit imbecilles.

De Abiete, & Dumo. 19.

Fertur olim Abies despiciere Dumos. Jactitat se proceram esse, locari in ædibus, cum velo stare in navibus; dumos autem humiles, viles, nulli usui idoneos. Quorum quidem tale fuit responsum; ut sanè Abies tuis gloriare bonis, ut nostris insultes malis Verùm nec tua refers mala, & nostra præteris bona. Cùm tu sonanti detruncare securi, quàm velles tum nobis, qui securi sumus, esse te similem.

Adfabulatio.

Et summæ fortunæ sua insunt mala, & humili fortunæ sua bona. Ut nil aliud nunc dicam, hæc segura est, ac tuta; illa nec extra metum est, nec caret periculo. Horatius canii in lyricis:

*Celsæ graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summas
Fulgura montes.*

De Piscatore, & Pisciculo. 20.

Subductus hamo Pisciculus, orat Piscatorem se dimitti. Ait modò se à matre fusum, atque mensam, cùm adhuc minutus sit, non multùm juvare. Si dimittat, postea grandem ultrò ad hamum ejus redditurum. Piscator negat se dimittere prædam certam, licet exiguam: Quid habeam, inquit, scio: quid sim habiturus nescio. Ego spem pretio non emo.

Adfabulatio.

Certum præstat incerto, præsens futuro, etsi non nunquam exile commodum omissum attulit magnum.

De Alite, & Pullis ejus. 21.

Ales positos in sagete Pullos monet, ut, dum ipsa abest, diligenter attendant, si fiat sermo de occatione. Redeunti è pastu matri pulli anxii narrant dominum agri operam illam mandasse vicinis. Respondet nihil esse periculi. Item alio die trepidi ajunt rogatos ad metendum esse amicos; iterùm jubet illa, ut sint securi. Tertiò, ut audivit ipsum dominum cum filio statuisset postero manè cum falce messem intrare. Jam, inquit, tempus est, ut fugiamus. Vicinos, & amicos non timui, quia non venturos scivi. Timeo dominum, illi enim res est cordi.

Adfabulatio.

Socordes alienis in rebus plerique sumus. Quòd si quid rectè curatum velis, alteri ne mandes, sed cures ipse.

De Avaro, & Invido. 22.

DUO homines orabant Jovem, Cupidus, & Invidus. Mittitur à Jove Apollo, per hunc ut eorum votis satisfiat. Dat hic utrique optandi liberam facultatem hac conditione; ut quodcumque petiisset alter, ipsum altera acciperet duplicatum. Hæret diù Cupidus, cum nihil putat fore satis. Petit tandem non pauca. Et duplum accipit socius. Porro Invidus hoc

petit, ut ipse uno privetur oculorum, la-
tus socium maltandum esse utroque.

Adfabulatio.

Avaritiam quid possit satiare? Invidia
verò dementius est nihil. Quæ dummodò
doceat alteri, sibimet imprecatur malum.

De Leone, & Capella. 23.

Vidit Leo pendere dumosa de rupe
Capellam. Suadet descendere, ut
in campo thymum, salicesque carpat. Re-
cusat Capella descendere, verba quidem
ejus haud sanè mala, sed mentem esse
plenam doli reclamans.

Adfabulatio.

Cogitet quis, quid suadeat. Multi
suadent utilia, non tibi, sed sibi.

De Cornice, & Urna. 24.

Sitibunda Cornix reperit Urnam aquæ.
Sed erat Urna profundior, quàm ut
posset à Cornice aquam contingi. Conatur
effundere Urnam, nec valet. Tum lectos
ex arena scrupulos injectat. Hoc modo
aqua levatur, & Cornix bibit.

Adfabulatio.

Interdùm id, quod non potes effice-
re vi, efficies prudentia, & consilio.

De Leone, & Venatore. 25.

Litigat Leo cum Venatore, suam præ-
fert fortitudinem hominis fortitu-
dini: post longa jurgia, Venator ducit
Leo

Leonem ad Mausoleum, in quo sculptus erat Leo caput deponens in gremium viri. Negat fera id satis esse indicii, homines enim sculperet, quod vellent? ait; quod si & Leones forent artifices, jam virum sculptum iri sub pedibus Leonis.

Adfabulatio.

Quique quoad potest, & dicit, & facit, quod suæ parti, & causæ putet prodesse.

De Puerō, & Fure. 26.

SEdebat puer flens ad puteum. Fur rogat causam flendi. Puer dicit, rupto fune incidisse in aquas urnam auri. Homo exiit se, insilit in puteum, quærit. Vase non invento, conscendit, atque ibi nec puerum, nec suam invenit tunicam. Puer quippè sublata tunica fugerat.

Adfabulatio.

Falluntur interdum, qui fallere solent.

De Rustico, & Juvenco. 27.

ERat Rustico Juvencus vinculi, jugique impatiens. Homo astutus bestię resecat cornua: cornibus enim petebat. Tum jungit non currui, sed aratro; nè, ut solet, herum pulsaret calibus; stivam ipse tenet, gaudens industria effecisse, ut jam foret tutus, & à cornibus, & ab ungulis. Sed quid evenit.

Taurus subindè resistens, spargendo pedibus, os, oculos, caputque Rustici opplet arena.

Adfabulatio.

Sunt nonnulli sic intractabiles, ut nulla queant arte, nullo consilio tractari.

De Satyro, & Viatore. 28.

SAtyrus, qui Deus nemorum olim est habitus, Viatorem nive obrutum, atque frigore enectum miseratus, ducit in antrum suum, fovet igni. Spirantem autem in manus, perconctatur causam. Qui respondens; ut calefiant, inquit; postea cum accumberent, sufflat Viator in polenta. Quod, cur faceret, interrogatus ut

frigescat, inquit. Tum continuò Satyrus Viatorem ejiciens; nolo, inquit, in meo sit antro, cui tam diversum est os.

Adfabulatio.

Cave, sit in tuo convictu homo duplici ore, quique in sermone est Proteus.

De Apro, & Rustico. 35.

A Pro vastanti segetes Rusticos præcidit auriculam. Iterùm deprehensò, præcidit alteram. Et tunc quoque redeuntem capit; captum portat in urbem destinatum lautitiæ sui patroni. Secta jam in convivio bellua nusquàm apparet cor. Excandescente hero, & flagitante coquos, villicus respondet; patione, inquit, non est mirum non apparere cor; nam credo stultum Aprum numquàm cor habuisset. Nam si cor habuisset, numquàm in poenam suam ad meas segetes toties rediisset. Sic Rusticus. At omnes convivæ emori risu, cachinnari de stultia rustici.

Adfabulatio.

Multorum hominum tam est excors vita, ut, an cor habeant, possis ambigero.

De Tauro, & Mure. 30.

MUs Tauri pedem momorderat, fugiens in antrum suum. Taurus vibrat cornua, quærit hostem, nunquàm videt: irridet eum Mus: quia, inquit, robustus est, ac vastus, non idcirco quem-

vis contempseris. Num te, & quidem gratis, læsit exiguus Mus.

Adfabulatio.

Tritum est illud verbum: Nemo suum hostem floccipendat.

De Rustico, & Hercule. 31.

Rustici cursus hæret in profundo luto: tunc supinus Deum Herculem implorat. Intonat vox è cœlo: Inepre, inquit, flagella equos, & ipse annitere rotis, atque tum Herculem vocato, tum enim aderit Hercules vocatus. *Adfabulatio.*

Nil prosunt otiosa vota, quæ sanè Deus non audit. Juva temet, inquiunt, ipse tum juvabit te Deus. *De Anser. 32.*

Fuit Anser, qui ponebat ova aurea

singulis diebus singula; Dominus, ut subito fiat dives, Anserem jugulat, sperans intus latere gazam. Sed Ansere invento vacuo stuper miser, anxieque dehinc suspirat, ac plangit, & rem & spem periisse.

Adfabulatio.

Moderanda sunt vota. Curandum est ne præproperi simus; enim nimia festinancia nocet; & qui plura, quàm pecet, quærit, interdum acquirit nihil.

De Cicada, & Formica. 33.

CUM per æstatem Cicada cantat, Formica suam exercet messem, trahit in antrum grana, reponens in hyemem. Saviente bruma, famelica Cicada venit ad Formicam, mendicat victum. Renuit Formica, dictitans sese, dum illa cantabat, laborasse.

Adfabulatio.

Qui segnis est in iuventute, egebit in senectate; & qui non parcet, olim mendicabit.

De Simia, & duobus ejus natis. 34.

SIMIA, ut ferunt, cum peperit gemellos, alterum diligit, alterum negligit. Erat puerpera cum gemellis. Atque cum incidisset terror, vitatura periculum, dilectumprehendit ulnis. Quem, dum præceps fugitat, collidit petrae, atque enecat; neglectus autem, qui in hirsuto

hæserat tergo fugientis, mansit incolumis.

Adfabulatio.

Solet evenire, ut ipsi parentes filio, quem temerè amant, prænimia indulgentia sint mali occasio, & periculi, eo, quem minùs amarunt præstante se strenuum, ac probum.

De Bove, & Juvenco. 35.

BOS jam grandis quotidie trahebatur aratrum. Juvencus laboris expertus, vicinis exultat in pascuis, ac tandem insultat fortunæ senioris. Jactat se jugi, ac vinculi inscium, se liberum, se otiosum, illi attritum esse labore collum, denique se glabrum, ac nitidum, illum esse hirsutum ac squalidum: senior tum quidem nihil contra. Sed brevi post tempore videt hunc insultorem duci ad aras, ac tum hisce verbis affatur: quò tua mollis vita pervenit? securum istud otium te trahit an securim. Jam saltem (ut opinor) potius laudabis meum laborem, qui me tuetur, quàm otium, quod nunc te trahit ad necem.

Adfabulatio.

Ad vitam rectè gerendam opus est labore, & vigilantia. Socors autem, & voluptari deditus, suarum rerum quem nolit sortietur exitum.

De Cane , & Leone. 36.

Occurrit Canis Leoni, jocatur. Quid tu miser exhaustus inedia percurrisylvas & devia ; me specta pinguem, ac nitidum; atque hæc non labore consequor, sed otio. Tum Leo; habes, tu quidem tuas epulas, sed habes, stolidè, etiam vincula, Servus esto , qui servire potes; equidem sum liber, nec servire volo.

Adfabulatio.

Pulchrè respondit Leo. Quibuslibet enim rebus potior est libertas.

De Piscibus. 37.

Piscis fluvialis vi fluminis correptus est in mare. Ubi suam efferens nobilitatem, omne marinum genus vilipendebat. Non tulit hoc phoca, sed ait, tu fore iudicium nobilitatis, si cum phoca captus portetur ad forum: se emptum iri nobilibus, illum autem à plebe.

Adfabulatio.

Multi sit capti sunt libidine gloriæ, ut sese ipsi prædicent, & jactent: sed laus sui oris, non datur homini laudi, ac excipitur cum auditorum risu.

De Pardo, & Vulpecula. 38.

Pardus, cui pictum est etiam tergum, ceteris feris, etiam Leonibus, despectis, intumescebat: Accedit ad hunc Vulpecula, suadet non superbire, dicens illi quidem speciosam esse pellem, sibi verò speciosam esse mentem.

Adfabulatio.

Discrimen est bonorum, & ordo. Boni corporis præstant bonis fortunæ. Utriusque illis animi bona præferantur oportet.

ÆSOPI

FABULATORIS

CLARISSIMI

APOLOGI E GRÆCO LATINI
per Remicium facti.

ARGUMENTUM.

ÆSopus, Fabulator clarissimus, natione quidem Phryx, fortuna vero servus fuit, colore niger, ac facie supramodum deformis. Is quia beneficus semper in hospites fuit, Dea hospitalis in somnis sibi assistens, largita est loquelam (nam ab initio blatero fuit) sapientiamque, ac variarum Fabularum inventionem; quæ porro Fabulæ non parùm conducunt mortalium vitæ. Nam animalia bruta fingit agere ea, quæ hominum sunt actiones: quas ita ante oculos ponit, quod audientium animos incitet ad virtutem: nec ulli sunt hominum mores, quos in brutis fingendo ipse non aperias.

Has

Has igitur fabulas, si quis ritè gustaverit, quàm viam sequi, quamque vitare debeat, in privatis, publicisque facilè compariet. Nam imprimis Fabulam narrat, cum quid Fabula significet compendiosius exponit. Atque ordinem alphabeti in Greco secutus, qui in Latino sermone servari non potest, hinc sumit initium.

De Aquila, & Vulpe. I.

Aquila, & Vulpes conflata inter se amicitia, in proximo habitare constituunt, firmiorem amicitiam ex frequenti conversatione fore putantes. Igitur Aquila nidum alta super arbore instituit. Vulpes verò arborem propè interdumeta catulos collocat; una igitur die-
rum cùm Vulpes latibulum egressa pas-
tum

tum catulis quærere, Aquila, & ipsa cibi indiga, in latibulum devolans, Vulpis catulos arripuit, ac pullis suis comestum præbuit. Vulpes reveniens, cognita filiorum morte atroci, valdè tristata est. Cum Aquilam ulcisci non posset, quia quadrupes existens, volucrem persequi nequibat: quod unum miseris, ac impotentibus datur. Aquilam execratur, ac mala sibi imprecatur: tantum in odium, cum violatur, vertitur amicitia. Contigit igitur illis diebus ruri capras immolari, cujus frustum unà cum carbonibus accensis. Aquila arripiens, sustulit ad nidum. Sed vento vehementius spirante, nidus, qui ex fœno, ac materia exili, aridaque confectus erat, incenditur. Aquilæ pulli flammam sentientes, cum volare adhuc nequirent, humi decidunt. Vulpes confestim illos arripiens, in Aquilæ conspectum devorat.

Ad fabulatîo.

Fabula significat, quod, qui amicitiam violant, quamvis quos læserint, ultionem declinent, Dei supplicium non tamen effugiunt.

De Aquila, & Cervo. 2.

Aquila celsa ex rupe devolans, agnum ex ovium grege arripuit. Quam rem corvus conspiciens, æmulatio-

tione motus, vehementi tum strepitu, tum
stridore devolat in arietem, atque utro-
que in arietis vellus ita implicat, quod
indè etiam motu alarum se explicare non
potest. Hunc pastor cum ita implicatus
videt, accurrens, Corvum comprehen-
dit: atque alarum pennas incisiss, pueri
suis pro ludibrio dedit. Verum enim cu-
quispiam Corvum rogare, quænam vobis
lucris esset. Corvus ait: Prius equidem glo-
rio ad animum, Aquila fui, nunc ven-
tus me Corvum esse certò cognosco.

Ad fabulationem.

Fabula significat, quòd, qui supra vi-
res quidquam audet, hoc solùm effici-
quòd in adversa sæpiùs incidit ac
vulgo ridiculum exhibet.

De Aquila, & Scabrone. 3.

Aquila leporem persequabatur. A-
lepus auxilii inops, quem tempus
obtulit, Scabronem videns, ad eo auxi-
lium implorabit. Cui Scabro pollicetur
est tutelam, ac custodiam suam. Deinde
cum Aquilam propinquantem Scabro
conspicatur, eam precatur, nè suum sibi
eripiat servum. At Aquila Scabronis par-
vitatem contemnens eo coram leporem
exedit. Verùm Scabro suæ injuriæ me-
mor, ubi Aquila nidificaret, observat.
Ecce Aquila, quæ ova parit. Scabro ali-

latus ad Aquilæ nidum volat, atque ova
 revolvens humi dejicit. Aquila jacturæ
 vorum mœrore concita, evolat ad Jo-
 vem (est enim ales Deo illi sacrata) ac
 nocum ad pariendum sibi tutum dari
 precatur. Jupiter sibi concedit, ut, cùm
 tempus adest, ejus in sinu pariat ova.
 Hoc Scabro providens, globum è sterco-
 re conficit, atque sursum evolans, in Jo-
 vis sinum demisit. Jupiter, volens è sinu
 globum excutere, ova Aquilæ simul ex-
 cussit. Ex tunc ajunt Aquilam numquam
 parere, quo tempore Scabrones existunt.

Ad fabulatio.

Fabula significat, quòd nullus porrò
 est contemnendus, quoniam nemo est,
 qui injuriam accipiat, quin, cùm tempus
 datur, se ulcisci non quærat.

De Philomela, & Accipetre. 4.

Philomele, cùm alta quercu sederet,
 more suo sola canebat. Eam Acci-
 piter, cibum quæritans, cùm intuetur,
 repentè devolat, illamque capit. At Phi-
 lomela cùm se interitum iri videt, Acci-
 pitrem precatur, ut se missam faciat; quo-
 niam ad explendum ejus ventrem ipsa
 satis minima sit, sed pro saturitate sua
 ad majores aves ut se vertat opus pro-
 fectò fore. Eam Accipiter torvè conspi-
 ciens ait; stultus equidem nimium essem,
 si

si quem manibus teneo cibum, illum
mitterem amplioris spe pastus.

Ad fabulationem.

Fabula significat, quòd, qui omittit
id, quod manu tenent rerum majorum spe,
consilio inopes, ac ratione nimium su-

De Vulpe, & Trago. 5.

Vulpes, & Tragus sitientes in quem-
dam puteum descenderunt. Verum
enim post potum cum egressum conspice-
ret Tragus, Vulpes ei comiter ait; bono
sis animo; nam, quid salutis nostræ opus
sit, probè animadverti. Si enim rectus
stabis, ac pedibus anterioribus, cornibus-
vè muro adhærebis, cujus ego scapulas
cornuaque conscendens, cum egressa pu-

teur
hinc
tè d
su,
dum
serv
ea c
pile
est,
qual

Fi
silio
quar

teur

teum fuero, te manu comprehendens, hinc desuper traham. Huic caper promptè deservivit. Vulpes suo exultans egressu, circa os putei capro illudebat. At dum caper illam incusat sibi pacta haud servasse, ei facete Vulpecula inquit; si ea caper, sapientia præditus esses, quopilorum ornatu isthæc tua barba referta est, non prius in puteum descendisses, quam egressum pensiculatè vidisses.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod homines consilio præditi rerum fines prius inspiciunt quàm dent operam rebus gerendis.

De Vulpe, & Leone. 6.

Vulpes quæ nunquàm viderat Leonem, cùm ille fortè obviasset adeò per-

pertimuit, ut mortem penè obiret. Rò a
sum illum cùm aspexisset, pertimuit, p
minimè, ut primum. Eam tertio cùm
tueretur, propè accedens, fuit ausa
ràm disserere.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd rerum turri
lia usus, & consuetudo domestica fac

De Cato, & Gallo. 7.

Catus cùm Gallum coepisset, at
causam quæreret, qua eum conde
dere posset, illum criminari coepit, qu
esset animal turbulentum, qui noctu
mitando haud permetteret quiescere
tales. Gallus se excusabat, quòd id ag
ret ad eorum utilitatem, cum ad op
facienda illos excitaret. Rursus C
ait; impius es, ac supra modum sce
tus, qui agis continuè contra natura
cùm nec à matre, nec à sororibus te
tineas, sed per in continentiam cum ill
te commisceas. Gallus se item defende
bat, quòd domini sui quæstus gratia
quoquè ageret; enim verò ex hujusmo
coitu gallinæ pariunt ova. Tunc inqu
Catus excusationibus licèt abundens; eg
tamen jejunaire haud intendo.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui prav
xistit natura, cùm semel delinquer
ani

Ranimo proposuit, quamvis causæ desit
it, prætextus, à pravitate tamen non desistit.

De Vulpe sine cauda. 8.

Vulpes ut è laqueo evaderet abscissa
cauda cùm è pudore vitam sibi
mortem putaret. Excogitavit itaque alias
dolo inducere Vulpes, ut sub communis
commodi specie sibi singulæ caudam abs-
cinderent, & sic suum dedecus levaret.
Itaque ad unam vulpibus congregatis sua-
det, ut caudam sibi abscindant, disse-
rent caudam non modo dedecori vulpi-
busesse, sed oneri gravi, atque inepto. E
vulpibus una ei facerè respondit; heus
soror, si res ista tibi soli conducit; tum
itidem aliis consulere haud èst æquum.

Adfabulatio.

Hæc fabula ad eos spectat, qui sub
charitatis specie suum commodam pros-
piciunt.

De Piscatore, & Smaride Pisciculo. 9.

Piscator quòd mari rete tetendit, eo
Smarida cœpit pisciculum. Qui par-
va adhuc ætate Piscatorem orabat, ut
dum grandis esset, atque majorem quæs-
tum ex eo assequi posset, eum vita dona-
ret. Huic Piscator lepidè respondit; ego
quidem mente carerem, si quod mini-
mum mihi est lucrum, id dimitterem
amplioris spe quæstus.

Ad-

Fabula significat, quòd certa pro certis, quambis in eis magna insit stultitia, stultum est dimittere.

De Vulpe, & Rubo. 10.

Vulpes cum spem quadam ascenderet, ut periculum vitaret, quod sibi imminere videbat, Rubum manibus comprehendit atque volam sentibus perforavit: & cum graviter saucia foret, mens inquit ad Rubum: ut me juvans cum ad te confugerim, tu deterius perdidisti. Cui Rubus: errasti, Vulpe, quæ pari dolo me capere putasti, quæ cætera capere consuevisti.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod stultum est implorare auxilium ab illis, quibus a natura datum est obesse potius, quam alii prodesse.

De Vulpe, & Crocodilo. 11.

Vulpes, & Crocodilus de nobilitate contendebant. Cum Crocodilus multa pro se adduceret, ac supra modum se jactaret de splendore progenitorum suorum. Vulpes ei subridens ait: heu amice, etsi hoc tu quidem non dixeris, ex tuo corio clarè apparet, quòd multo ab annis tuorum splendore fuisti deorsum datus.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homines mentales res ipsa potissimùm refellit.

De Vulpe, & Venatoribus. 12.

Vulpes Venatores effugiens, ac per avia currendo jam defessa, hominem casu reperit lignarium, quem rogat, ut se quoquo loco abscondat. Ille tectorium suum ostendit. Vulpes illud ingrediens in angulo quodam se abscondit. Adsunt Venatores, lignarium, si Vulpem viderit, rogant: Lignarius verbis quidem se vidisse negat: manu verò, ubi Vulpes latebat, locum ostendit: Verùm enim Venatores re haud percepta statim abeunt, Vulpes ut illos abiisse prospicit, tectorio egrediens, tacitè recedit: lignarius Vulpem criminatur, quòd cùm salvam fecerit, nihil sibi gratiarum agat. Tunc Vulpes se convertens illi: facete ait: heus amica, si manum opera gestus, ac mores verbis similis habuisses, meritas sibi persolverem gratias.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod homo nequàm etsi bona pollicetur, mala tamen, & in proba præstat.

De Gallis, & Perdice. 13.

Gallos complures cū quis domi haberet, quam emerat, Perdicem, illi compascere permisit. Sed cum Galli illam infestarent, rostrisque percuterent: Perdidix ea injuria vehementer perdoluit, putans, quia advena, nec eo genere esset, eas sibi inferri injurias. Gallos deinde cū invicem certantes conspiceret. Perdidix amota animi perturbatione ait: De cætero equidem haud tristabor, postquam inter eos odiosa certamina cerno.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod homines sapientia præditi moderato animo ferunt.

injurias ab illis, vel maximè sibi illatas, qui nec sibi, nec suis parcere sciunt.

De Vulpe, & Larva. 14.

Vulpes citharœdi domum ingressa, dum quæ domi patata sunt sagaciter explorat, Larvæ caput reperit arte industriosa compositum: quod manibus capiens ait: ò quale sine cerebro caput!

Adfabulatio.

Fabula significat, non omnes corpore decori, eandem animo habent pulchritudinem.

De Homine, & Ligno Deo. 15.

Homo quidam Deum Ligneum domi habens, eum oravit, ut boni quippiam sibi tribueret: sed quantò magis orabat, eò res domi angustior erat: demum ille concitus ira, Deum cruribus caput, & caput parieti percurit. Illi exciso igitur capite, multum auri exiit, quod homo colligens, ait: perversus nimium es, atque perfidus, qui dum in honore te habuit, nihil quidem profuisti, percussus verò, ac verberatus, boni plurimum contulisti.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homo nequam, siquandò prodest, id efficit vi coactus.

L

De

De Cane ad cœnam vocato. 16.

VIR quidam cum cœnam opiparasset, amicum quemdam domesticum vocavit; ejus quoque Canis Canem alterius ad cœnam invitavit. Is domum ingresses, cum tantum dapium vidit apparatum, letus secum ipse ait: hodiè portenta me explebo, quòd die crastino comedere non indigebo. Hisque dictis moram caudæ aplaudit; coquus verò eum conspicuens, tacitus per caudam capit, atque illum sæpiùs rotans per fenestram projicit. Ille attonitus humo assurgens, clamando aufugit; cæteri canes sibi occurrunt, atque rogitant, quàm opipar-

cœnaverit. At ille languens ait; ita potu,
accidibus me explevi, quòd, cùm exive-
rim, viam non vidit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd quibus rebus
quis doliturus est, rebus illis latari non
debet.

De Aquila, & Homine. 17.

Aquilam homo quidam cùm cœpis
set, pennis alarum sibi ævulsis, in-
ter gallinas morari dimissit. Eam deinde
quidam mercatus pennis alas denuò mu-
nit. Tum Aquila volans, Leporem capit,
fertque illum benefactori suo. Quam rem
conspiciens vulpes, Homini ait: Noli han
Aquilam, sicuti priùs, hospitio habere,
nè ceu leporem te æquè venetur. Tum
Homo Aquilæ item pennas evulsit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd beneficientes
sunt quidem remunerandi, improvi verò
omni studio vitandi.

De Viro Agricola. 18.

Homo quidam agriculator existens,
cum finem vitæ sibi abesse cognos-
ceret, cuperetque filios in agrorum cul-
tu fieri peritos, eos vocavit, atque inquit
Filii, ego è vita discedo; bona mea in
vineâ consita sunt omnia. Illi post patris
obitum putantes in vineâ thesaurum re-

perire, assumptis ligonibus, matris, ac videntibus, vineam funditus effodiunt, nullumque thesaurum inveniunt. Verum enim vinea cum probè effosa foret, longè plus solito fructus produxit, atque illos divites fecit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd labor assiduus thesaurum parit.

De Carbonario, & Lotore. 19.

Carbonarius Lotorem quemdam rogavit, ut, quam pretio conduxerat domum, secum pariter cohabitaret. Al Lotor rei alias expertus ait: Id condicibile haud mihi esset. Nam quæ albifica-

rem, ea omnia carbonum favillis ipse maculares.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd res natura dissimiles stare simul commodè non possunt.

De Vulpe esuriente. 20.

Vulpes ingenti fame concita, cùm quodam in tectorio carnis frustum, ac panem reposita prospiceret, tectorium ipsum intravit, atque tantùm comedit, quòd ad ingentum tumorem ventrem distendit: & cùm ex nimia ventris tumefactione indè egredi nequiret, tumens gemit. Ejus gemitum vulpes alia transiens illac cùm audiret, illuc accedit; rogatque quidnam generet; deindè causam gemitus edoc̃ta lepidè ait: Istic manendum est, usque eò dum tenuis efficiaris; quanta eras, cùm intrasti; nam eo pacto facilè egredieris.

Adfabulatio.

Fabula significat? quòd nihil est tam durum, quod tempus non dissolvat.

De Piscatorem quodam. 21.

Piscator quidam piscandi inexpertus, tibiis, ac reti assumptis, juxta maris litus accedit. Atque saxo quodam superexistens, imprimis tuba canere cœpit, putans cantu se pisces facilè esse

capturum. Verùm cantu cùm nullum consequeretur effectum, depositis tibiis, retia in mare dimittit, ac pisces cœpit per plures. Sed cùm ex reti pisces extraheret, atque eos saltantes prespiceret, non insul-
sè ait. O improba animalia, dum ad tibi-
biam cecini, saltare noluistis; nunc, quia
canere cesso, saltus datis assiduos!

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd omnia probe
fiunt, que fiunt tempore suo.

De Piscatoribus quibusdam. 22.

Piscatores piscatum profecti, diuque
piscando defessi, fame prætereà, ac
moerore, quòd nihil cœpisse, confecti,
cum abire decernunt, ecce piscis quidam
alium fugiens se insequentem, in navi-
culam saltat. Illum Piscatores suprà mo-
dum læti comprehendunt, ac in urbem
reversi grandi pretio vendunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd frequentius
fortuna id exhibet, quod ars officere non
potest.

De Viro Inope, & Infirmo. 23.

Homo quidam pauper cùm ægrota-
ret, Diis vovit, quòd, si eo mor-
bo liberaretur, bobes centum immola-
ret. Quod Dii experiri volentes, sanita-
tem illi facilè reddunt. Ciber igitur à
mor-

morbo, cum boves, quia pauper, non haberet, ossa bouum centum coligit, eaque super, altera deponens; lepidè inquiens; ecce, quod vivi, votum vobis nunc persolvo. At Dii illum ulcibi volentes insomnis sibi assistunt, atque inquiunt; ad maris litus pergito, ibi enim in loco semoto auri talenta centum reperies. Ille expergefactus somni memor dum pergit adlitus, incidit in latrones. Captus itaque, eos rogabat, ut se missum facerent, quoniam mille talenta auri persolveret, eis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod homo mendax Deos, & homines pariter contemnit.

De Vulpe, & Pardo. 24.

Vulpes cum Pardo de pulchritudine contendebat. Cùm varias corporis notas Pardus sibi ducerent decori, Vulpes ei comitèr ait: ego quidem longè formosior sum judicanda, quæ non corpus, sed animum variis notis habeo notatum.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod decor mentis est potior omni corporis ornatu.

De Piscatoribus quibusdam. 25.

Piscatores quidam è mari rete trahebant. Quod cùm grave esse sentirent, lætitia gestiunt putantes multos piscis habere irretitos: sed, ut rete in

terram traxerunt, pisces quidem paucos saxum verò ingens reti inesse cum perspiciunt, longè tristantur. Quidam ex illis natu jam grandis, non inurbanè sociis inquit. Animis estote quietis, quippè lætitiæ soror est mœstitia: oportet enim casus prospicere futuros, illosque, ut levius quis ferat, persuadere sibi esse eventuros.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui reminiscitur sortis humanæ, in adversis minimè frangitur.

De Ranis Regem petentibus. 26.

Ranæ mœrentes, quòd sine rege forent, Jovi supplicatum oratores mittunt, ut regem sibi dederat Jupiter earum

rum simplicitatem cognoscens lignum in stagni medium demisit. Quod cum in stagnum cecidit, ejus sonus supra modum terruit Ranas. Quæ cum lignum esse noverunt, rursum Jovi supplicatum mittunt, ut regem vivum, haud mortuum sibi dederat, Jupiter stulti earum precibus motus, hydram illis nedit in regem. Is in diem cum Ranas devoraret, tertio Jovem Ranae precantur, ut regem sævum, atque immanem ab eis amoveret. Tunc inquit Jupiter. Quem tot precibus regem exorastis, eum vobis perpetuum habetote.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod sæpè ea precamur, quæ impetrasse nos postea poenitet.

De Cata in fœminam mutata. 27.

CAta cujusdam speciosæ quidam adolescens amore captus, Venerem oravit, ut eam in hominem mutaret. Venus illius miserta in formam hominis mutavit eam. Quæ cum longè speciosa esset, amator domum subito adduxit. Sed cum in cubiculo simul sederent: Venus experiri cupiens, si, mutata facie, mutasset & mores, in medium constituit murem: quem cum illa prospexit, oblita formæ, & amoris sui, murem, ut cape-

ret, persecuta est. Qua super re Venus indignata, denuò eam in priorem catæ formam mutavit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homo nequàm, licèt personam mutet, mores tamen retinet eosdem.

De Sene Mortem vocante. 28.

Senex quidam lignorum fascem super humeros ex nemore portans cùm longa via defessus esset, fasce humi deposito Mortem vocavit. Ecce Mors advenit, causamque, quamobrem se vocaverit interrogavit. Tunc senex : ut hunc lignorum facem super humeros mihi imponeres , ait.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, quisquis vitæ cupidior est, licèt mille subjiciatur periculis, Mortem tamen semper devitat.

De Muliere, & Medico. 29.

Mulier anus, cum ophthalmiam pateretur, Medicum ad se curandum accersit, certum pretium illidare promittens, si eo morbo curaretur: si verò non liberaretur, nihil ei debere pacta est. Medicus verò quotiès illam ibat curatum, totiès quidpiam è domo clàm exportabat. Mulier igitur, optalmia curata, cum nihil suarum rerum domi esse prospiceret, Medico mercedem pactam petenti solvere de-

negat. Quamobrem vocata in iudicium pactum quidem non denegat, sed se curatam opthalmia esse, id verò pernegat, inquiens: cùm cæca eram, domum multa suppellectile refertam videbam: nunc cùm video (ut Medicus ait) nihil rerum domi esse prospicio. *Ad fabulatio.*

Fabula significat, quòd homines avaritiæ dediti, sibimet sæpiùs contradicunt.

De Agricola, & Canibus. 30.

Agricola quidam magnitudine hyemis in suburbanis se locavit, cùm alimonia tibi deficeret, capris, & ovibus primùm vesci cœpit: cùm verò in die & magis sæviret hyems, bobus quoquè necepercit. Quod facimus, cùm animadvertunt Canes invicem verba faciunt. Quid hic stamus, inquiunt, cur mortem nobis incumbentem non fugimus? Putamus nè eum nostræ parcere vitæ, qui alimonix gratia boves jugulavit?

Ad fabulatio.

Fabula significat, quòd eos fugere debemus, qui in charissimos crudeliter se gerunt. *De Agricola, & Filiis. 31.*

Agricola quidam complures habuit filios continua seditione discordes, ac eius admonitionis perpetuò negligentes. Cùm fortè una domi omnes sederent, jussit pater virgarum fascem coram

ram deportari, atque natos coepit hortari, ut integrum fascem distrumperent. Cùm igitur fascem cum totis viribus frangere non possent, genitor præcepit, ut soluto fasce singulatim frangerent virgas. Cùm quisque facilè hoc perficeret, tunc facto silentio, pater ait eis: Siquandò animis idem sentietis, nati mihi charissimi, nec ad inimicis superari poteritis. Sed si inter vos sediciones servabitis, qui vult, is facilè vos perdet. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd fortior est unio, quàm seditio, quæ est imbecillis.

De Mulere, & Gallina. 32.

VIdua quædam Mulier Gallinam habuit, quæ die quodlibet parebat
ovum

ovum. Putavit Mulier, more ingenii humani, quod sitis habendi semper sollicitat Gallinam, illam die bis parituram, si plus speltæ traderet ei solito. At Gallina pluri alimonia pinguior facta, id unum desiit parere ovum. Sic Mulier ex quo majus lucrum quæritabat, in cæca augendi cupiditate amisit. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd plurima cupiditate rerum præsens quandoque deperditur quæstus.

De Homine à Cane morso. 32.

Homo quidam cum eum Canis mordisset, summo cum studio sciscitabatur, à quo sanari posset. Quidam sibi obviam factus, atque de medico rotus ait; si vis, amice, fieri sanus, non est tibi opus medico. Nam si canis qui te momordit, à vulnere lingua sanguinem terget. Ista cura nihil potius reperiri potest. Alter arridens venustissimè inquit: si hujusmodi utor remedio, in diem magis, ac magis à canibus mordebor.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod ab hominibus nequàm incommoda pro commodis, & mala pro beneficiis retribui solent.

De duobus Amicis, & Urso. 34.

Amicus duo dum rus viarent, Ursa eis obviam occurrit. Qua prospecta,
al-

alter eorum territus, ut se salvaret, continuò arborem ascendit. Alter cùm Ursæ viribus posse obsistere dubitaret, uti mortuus humi jacuit resupinus, retinens flatum, atque anhelitum. Cùm nec ore, aut naso respiraret, Ursa eum exanimatum existimans, abiit. (Dicunt enim à cadavere Ursas omninò abstinere.) Alter deindè ex arbore descendens, quid in aurum sibi dixerit Ursa, socium rogavit: ille urbano sermone respondit: admonitus sum ad Ursam, ut cum hujusmodi amicis non proficiscar ampliùs.

Adfabulario.

Fabula significat, quòd eorum amicitia colenda non est, qui cùm est opus, amicis subsidia denegant.

De Adolescentibus duobus, & Coquo. 35.

Adolescentuli duo æquis sumptibus carnes coemerunt, & curatum Coquo tradiderunt. Obiter Coquus dum aliis vacat negotiis, alter juvenum carnes eas clanculum accepit, ac socio tradidit. Coquo deinde carnes quæritanti, qui acceperat, se haud habere jurat: qui verò habebat, se non accepisse jurabat. Coquus percepto juvenum dolo ait: etsi fallor equidem à vobis, per quem verò jurastis, res ita non latebit Deum.

Ad-

Adfabulatio.

Fabula significat, nullum scelus posse latere Deum.

De duobus Inimicis. 36.

DUO quidam glandiatorio animo inter se inimicitias habentes, unà navigabant. Et cùm alter eodem in loco stare cum altero non pateretur, unus in puppi, alter in prora consedit. Orta autem tempestate cùm navis periclitaretur: qui in prora sedebat, rogat navis gubernatorem, quæ pars navis submergi priùs deberet. Et cùm gubernator puppim dixisset, ait ille: Mors mihi modo molestæ minimè est, si inimicum meum priùs mori perspicio.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd inimicus, ut inimicum perdat, seipsum perdere sæpiùs eligit.

De Calamo, & Oliva. 37.

QUÆnam esset fortior, durior, & magis resistens: Cana, & Oliva invicem contendebant. Oliva Calamo humilitatem objicebat, eoquòd ventis facillè cederet. Huic dicto unum Arundo haud reddidit verbum. Paulopost turbine vehementi aspirans ventus, radicitus evulsit Olivam, totis viribus sibi ob-

sistentem. At Canna flatibus se inclinans, salutem facile est assecuta.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd potentibus sine controversia mors est in tempore gerendus.

De Vitula, & Bove. 38.

Vitula cùm Bovem arantem perspiceret, illud præ se, quæ nihil agebat, contempsit. Sed cùm immolationis affuit dies, Bos quidem missus; Vitula verò, ut immolaretur, retenta. Quam rem Bos cum conspicatur, subridens ait. Heus Vitula, ideò non laborabas, ut immolareris?

Adfabulatio.

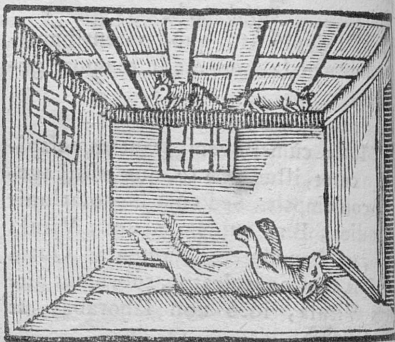
Fabula significat, quòd otiosis, & nihil agentibus pericula quoquè imminent.

De Puero, & Fortuna. 39.

CUM Puer quidam juxta puteum dormire, Fortuna illuc accedens illum excitavit, inquiens: surge, & hinc ocyus abi: quippè in puteum si caderes, non tuam inscitiam, sed me fortunam omnes accusarent.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd frequenter pericula culpa nostra incurrimus, deinde abs re Fortunam accusamus.

Domo quapiam quòd perplures forent Mures, Catus præsentiens illuc accedit; atque nunc unum, nunc alium capiens, complures interimendo comedit. Verum Mures cùm se in diem consumi perceperunt, ad unum coacti, inquit secum; de ceterò inferiùs non est descendendum, si nolumus perditum iri omnes; sed hic superiùs manendum, quo Catus ascendere non potest. At Catus consilio murium percepto simulans se mortuum esse, posterioribus pedibus se ad palum suspendit, qui fixus parieti erat. E muribus quispiam deorsum acut

prospiciens , ut Catum esse cognovit, haud infacete ait : heus amice , & si te follem esse certò scirem , deorsum minime descenderem.

Adfabulatio.

Fabula significat , quòd Vir prudens, semel si fallitur , fictis , & simulatis hominibus non ampliùs fidit.

De Simia , & Vulpe. 41.

A Pud Brutorum animalium concilium Simia ita appositè saltavit , quòd omnium fere consensu rex statim fuit creatus: Ad Vulpes invidens ei , ubi viderat carnes laqueo in fovea sitas , illuc Simiam ut duxit, inquit ad eam: hic thesaurus absconditus est, qui ex lege spectat ad reges. Quarè cum tuus ex lege sit, tute ipse capias illum. Simia Vulpis suasu, illuc temerè accedens , ut se captam laqueo sensit, Vulpem acriter accusat, quæ dolosè deceperat: et Vulpes haud ille pidè ait: heu stulta, quæ cùm fortuna te extulisset, dominari cæteris jam te putabas dignam?

Adfabulatio.

Fabula significat , quòd , qui temerè quippiam agreditur , temerè in adversa incidit, ac vulgò ridiculus fit.

De Cervo, & Leone. 42.

Cervus vehementi siti cum vexaretur ad fontem proficiscitur : dumque potat, suam in aqua prospiciens umbram, valdè lætatus est magnitudine cornuum, ac ramositate : deindè pedes, & crura prospiciens, nimium trissatus est. Hæc dum animo vertit, ecce Leo apparet, ac Cervum persequitur. At Cervus fugam arripiens, Leonem per campos longè anteibat. (Dicunt enim Cervorum vires consistere in pedibus, ac Leonis animo stare robur.) Quosque igitur Leo per campos secutus Cervum, eum assidue persequitur, sed non potuit. Casu verò contigit Cervum nemus intrare, ubi cornitus ad ramos implicitis, cum fugere non posset à Leone captus, cum se moriturum videret: Heu me miserum! inquit, qui cornibus gavisus, ipsis cornibus pereo.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, quæ putamus nobis profutura, ea nobis sæpius obstant.

Agricola laqueos in agro tetendit,
ut Grues, & Anseres venaretur,
qui sata continuè depascebant: At simul
cum illis venatus est Pelargum: Qui pe-
dentim rogat Agricolam, ut eum solvat,
missumque faciat, cùm non sit grus, nec
specie anser, sed Pelargus avium piissi-
mus, qui parentibus semper deservit,
nec illos in senecta deserit unquam.
Agricola subridens ei ait: Quæ dicis,
haud me fugiunt, nam qui sis, probè te-
neo: sed his simul captus cum sis, his
quoquè simul est moriendum.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui cum im-
pro.

provis, quopiam deprehenditur crimine,
pari pœna pectitur cum illis.

De Agno , & Lupo. 44.

Agnus in domo benè clausa existens
cùm Lupum ad se venientem pers-
picit, illum conviciis, & maledictis per-
sequitur. At Lupus inquit ei: non tu, sed
locus inaccessibilis mihi convicia dicis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd locus, & tem-
pus faciunt timidos persæpè audaces.

De Jove , & Corvo. 45.

Jupiter volatilibus regem creare vo-
lens, diem concilii avibus indixit, ut
qui speciosior esset, rex sibi consti-
tueretur. Quàm rem præsentiens Corvus,
ac suæ deformitatis conscius, pennis alio-
rum hinc indè collectis, se decovarit, ac
speciosissimum omnium se reddidit.
Adest dies præfinitus, veniunt ad conci-
lium aves: Jupiter Corvum ob pulchritu-
dinem cùm Regem avibus creare vellet:
idaves indignè ferentes, quæque suas à
Corvo extrahunt pennas. At Corvus alie-
nis pennis cùm esset exutus, Corvus, ut
erat demùm remansit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui rebus pendet alienis, illis amissis quisnam ipse fit, cuique liquido patet.

De Tubicine quodam. 46.

Tubicem quidam tubæ sonitu pugnatum ciebat exercitum. Ab hostibus deindè per insidias captus, miseranda voce clamavit: nè abs re, ac frustrà occidere me velitis: ego quidem non pugno, nec præter tubam quippiam aliud possideo. Qui eum vinctum ducebant, huiusmodi verba contrà reddiderunt: Hancobrem morte dignior es judicandus, quod cum hostibus manum conferre devitans, alios sonitu ad pugnam hortatis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod graviore pœna sunt judicandi, qui eum ipsi injuriam non agunt, alios ad injuriam agendam impellunt.

Faber quidam catulum habebat, quidum ipse ferrum cuderet, continuè dormiebat. Cùm verò manducabat, Canis statim surgebat, & quæ sub mensa erant dejecta, ceu ossa, & alia hujusmodi, sine mora corrodebat. Quam rem animadvertens Faber, ait ad Canem: Heu miset! quid faciam, nescio, qui dum ferrum cudo, continuè dormis, & segnitia teneris: rursus cùm dentes moveo, statim surgis, & cauda mihi applaudis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd socordes, & somnolenti, qui ex aliorum vivunt laboribus; gravi censura sunt coercendi.

De Mula quadam. 48.

MUla quædam nimio hordeo pinguis effecta, nimia pinguedine lascivebat, secum inquit; pater mihi equus fuit, qui cursu celerrimus erat, & ego ei per omnia sum similis; parumpost contigit, quòd oportuit Mulam quantum potuit currere; sed cum cursu cessavit. Heu me miseram inquit! quæ equi filiam me esse putabam: at nunc memini asinum mihi patrem fuisse.

Adfabulatio.

Fabula significant, quòd stulti in prosperis seipsos dediscunt, se in adversis suos persæpè recognoscunt errores.

De Thynnus, & Delphino. 49.

THynnus, cum eum Delphinus persequeretur, magno elatus impetu, ac stridore, à vehementi fluctu in insulam defertur: eundemque in scopulum à fluctu eodem Delphinus, dum se putat capere Thynnus, ipse quoque defertur. Thynnus conversus cum Delphinum expirantem animam perspicit, secum ipse ait: mors mihi molesta admodum non est, ex quò mortis authorem mori simul mecum perspicio.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd quivis adversa levius fert, cum adversitatum authores eadem adversitate opprimi perspicit.

De Medico, & Ægroto. 50.

Medicus quidam, cū curare ægro-
tum, eumque mori contigisset,
efferentibus funes aiebat: Vir iste, si
vino abstinuisset, & clysteriis usus fuisset,
eum mori non contigisset. Ex his
qui aderant, quispiam Medico haud in-
facetè ait: Heu medice, ista consilia cū
prodesse quibant, dicenda fuerunt, non
nunc, cū nihil valeant prodesse.

Adfabulario.

Fabula significat, quòd, ubi haud pro-
dest consilium, id eo tempore dare est
sanè amicū deludere.

De Aucupe. 51.

Auceps, aucupatum calamis, visco-
que tetendit, & cum turdum ca-
nere arboris desuper ramum aspexit, ut
eum caperet, calamos erexit. At inter am-
bulandum pede altero viperam calcavit,
morsusque ab ea, cum jamjam ob vene-
rum se deficere persensit: Heu me mise-
rum! ingemuit, qui dum alium capere fes-
tino, alter ad mortem me est aucupatus.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod quæ contra alios
facere nitimur, ea persæpè ab alio ipse, pe-
timur.

De Castore. 52.

Castor est animal quadrupes, qui in
paludibus se nutrit: ejus testes va-
riis medelis utiles esse dicuntur. Itaque
cum quispiam eum sequitur, suæ perse-
cutionis causam non ignorans, ac pedum
velocitati fidens; quantum potest fugit, us-
quequo ad locum, nè videatur, salvus de-
veniat, atque ibi testes excidens, in vena-
tores, cum sibi appropinquant, projicit.
Et isto pacto à venatoribus se eripit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod sapiens, ut à pe-
riculis se eripiat, nihil intentatum deserit.

De Puero Oves pascente. 53.

Puer quidam cum Oves eminentiori
in loco depasceret, sæpiùs clamabat:

M 2

Heus

Heus ò, à Lupis mihi succurrite. Qui circum aderat cultores agrorum, cultum ommittentes, ac illi occurrentes, atque nihil esse comperientes, ad opera sua redeunt. Cum pluriès puer id joci causa fecisset, ecce cum lupo procerto ad esset, Puer, ut sibi succurratur, seriò clamat. Agricolaè id verum non esse putantes, cum minimè occurrerent, Lupus Oves facilè perdidit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quèd qui cognoscitur mentiri, ei veritas postea non creditur.

De Corvo, & Vulpe. 54.

CORVUS cum carniùm rustum rapisset, arborem quamdam supersedit. Vuk.

Vulpes eum suspicientes, atque carnes sibi cupiens, illum arte aggreditur. Stans igitur sub arbore, Corvum laudare occipit, ajens: O quam magna avis est hæc, quam speciosa, quam venatrix, quam formosa! Hanc decuit esse avium regem. Nam omnia regia super alias sibi sunt aves, modo vocem haberet. His laudibus Corvus inflatus, & dici mutus, haud valens pati ulterius, dum magna voce crocit, carnes humi decidunt. Illas cum Vulpes rapuisset, conversa inquit ad Corvum: Heu Corve omnia decora tenes, modò mente haud careres.

Adfabulatio.

Fabula significat quòd qui adulatoribus nimiùm credunt, hi, quæ non putant, in adversæ sæpiùs incidunt.

CANIS cum ante aulam dormiret, Lupus superveniens, eum statim coepit: & cum ipsum occidere vellet, canis, ne eum occideret, rogavit, inquiens Here mi Lupe, nunc me occidere nolle: nam, ut videns, tenuis sum, gracilis, & macilentus. Sed herus meus nuptias in proximo facturum est, ubi si parum me expectas, ego opiparè manducans, atque pinguior factus, ero tibi utilior. Lupus his verbis fidem habens, Canem dimisit. Paucos post dies Lupus accedens, eum Canem dormientem domi reperit. Stans ante aulam Canem rogat, ut sibi promissa præ-

præstet. Ei Canis haud rusticè inquit: heus Lupe, si ante aulam de cæterò me repereris haud ampliùs nuptias expectes.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod sapiens, cùm periculum vitat, ab illo postea continuè cavet.

De Corvo ægrotante. 56.

CORVUS cùm ægrotaret, matrem rogavit, ut sua pro sanitate Deos precaretur, inquires: Mater, noli plorare, sed Deos potiùs precare, ut sanitatem mihi restituant. Et mater scitè respondit: quem Deorum tibi fore propitium putas? cùm nullus fit, è cujus ars sacra non rapueris.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd qui in prosperitate quemvis offendit, in adversis amicū sibi reperit neminem.

De Cane Carnes portante. 57.

CANIS ore ferens carnes, ac flumen transiens, cùm sub aqua umbram prospexis, putabit alium esse canem, qui plus carniū ferebat. Itaque quas ipse ferebat, eas carnes sub aquas ire dimisit, & ut umbram caperet, se movit: sed carnes, & umbram, quæ sanè nihil erant, simul perdidit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd cupiditate plures semper habendi, quæ tenemus, ea sæpe minus merò perdimus.

De Leone, & Rana. 58.

LEO cùm Ranam magniloquacem audiret, putans aliquod magnum animal esse, se retrovertit: parumque stans, Ranam è stagno exeuntem videt. Quam indignabundus statim pedibus calcavit: dicens, nullum ampliùs, ut te percipiat, animal clamore movebis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd apud verbosos præter linguam nihil reperitur.

De Leone sene. 59.

LEO, cùm senuisset, nec victum sibi quærere posset, viam machinatus est quæ alimenta haud sibi desint. Ingressus igitur speluncam graviter ægrotare jacens simulabat. Animalia illum verè ægrotare putantia, visitandi gratia ad eum accedebant: quæ Leo capiens singulatim, manducabat. Cum multa animalia jam occidisset, Vulpes Leonis cognita arte, aditam speluncæ accedens, Leonem, quo valeat pacto, exterius stans rogat. Ei Leo blandè respondens, ait: Vulpes filia, cur non introgrederis ad me? Et Vulpes non illepidè ait:

ait: Quoniam, here mi, animalium ingredientium perplura equidem vestigia cerno, sed egredientium vestigia nulla.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homo prudens, quia pericula imminencia providet, illa facile devitat.

De Leone, & Tauro. 60.

LEO ingentem Taurum per insidias sequens, cùm propè accessit, eum vocavit ad coenam, inquiens: Amice, ovem occidit; hodie mecum, si placet, coenabis, Taurus Leoni morem gerens, ut discubuerunt, cùm multos lebetes, nec non magnos, & plures obeliscos paratos conspiceret, & ovem ibi nullam adesse, è vestigio abiit. Quem Leo abeuntem perpiciens, cur abiret, rogavit. Et Taurus haud inurbanè respondit: Non de nihilo equidem abeo, cùm instrumento non ad ovem, sed ad Taurum coquendum videam esse parata.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homines prudentes minimè latent improborum artes.

De Leone, Asino, & Vulpe. 61.

LEO, Asinus, & Vulpes conflata inter se societate venatum exeunt, Cùmque multam prædam coepissent, Leo Asino mandat, ut prædam dividat Asi-

nus cū eam in treis parteis æqualis esset partitus, optionem capitendi sociis dedit. Quam partitionem Leo indignè ferens, ac dentibus frendens, à divisione deposuit eum, mandavitque Vulpi, ut prædam ipsa partiretur. At Vulpes illas treis parteis in unum colligens, ac prædæ nihil sibi seorsum reliquens, Leoni omnia tradidit. Tunc Leo Vulpi ait: Quis te partiri edocuit? Inquit ex tempore Vulpes: Asini periculum id me facere instruxit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd aliorum pericula homines faciunt cautiore.

De Leone cujusdam Rustici filiam amante. 62.

LEO cujusdam rustici filiam amabat. Illam cū habere cuperat, patrem virginis rogavit, ut sibi nubere ipsam assentiret. Et rusticus ait, nullo pacto se assensurum, quod filia bestię nubat. Cum illum Leo torve aspiceret, ad dentibus frenderent, rusticus mutato consilio ait, se cupere ei filiam nubere, modò dentes, & ungulas prius cædat, evelatque, quoniam virgo illis rebus longè terretur. Leo id postquàm præ nimio amore fecit, rusticum adiens, filiam sibi dari postulat. At rusticus Leonem cū ungulis, & den-

tibus perspicit inermem, arrepto fuste illum frequens pulsando persequitur.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd qui inimicis se committit, de facili perit.

De Leana, & Vulpe. 63.

Læna cùm à Vulpe sæpiùs exprobratur, quòd quolibet partu unum duntaxat pareret catulum, ait: Unum sanè, at verò leonem.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd pulchritudo haud in copia rerum, sed in virtute consistit.

De Lupo, & Grue. 64.

L Upus in gutture esse retento cū lon-
gè cruciaretur, Gruī pretium obtu-
lit, si illud ē guttere extraheret. Grus,
rostro cū os ē gutture extraxit, pretium
sibi promissum expostulat. Ei Lupus sub-
ridens, simulque dentes acuens, ait: Sa-
tis pretii tibi esse debet, quod ex Lupi ore
caput sine læsione eduxeris.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd apud improvos
gratitudo non parva habetur, si pro obse-
quio quis detrimentum non recipit.

De Lupo, & Agno. 65.

L Upus cū Agnum invenisset erran-
tem, eum non cæpit fortissima ma-
nu, sed causam quæsit, quo jure, vel in-
juria eum comederet. Igitur Agno verba
hujusmodi fecit. Tu mihi abundè jamdiū
injurias intulisti. Agnus gemitudo ait: Quo-
modo id fieri potuit, cum nuper primè vene-
rīm ad lucem? Lupus denuò ait: Agrum mi-
hi pascendo de vastasti. Agnus inquit ei:
Cum dentibus etiam cāream, id facere re-
quivi. Lupus rursus ait: Ex meo quoque
fonte bibisti. Ei inquit Agnus: Quo pacto id
fieri potuit, cum aquam ex ætate nondum
biberim, sed lac matris cibus, & potus adhuc
mihi sit? Lupus deum ira concitus ai:
Licet tu solvere neque am argumenta: cœ-

hære tamen opiparè intendo ; agnumque
cœpit, ac illum manducavit.

Adfabulatio.

Fabula significat , quòd apud impro-
bos ratio, & veritas locum hæud habent.

De duobus Gallis inter se certantibus. 66.

DUO Galli inter se ruri certabant.
Gallarum prior dux erat. Cùm
ab altero superatus esset , præ verecun-
dia se abscondit. Alter verò victoria elat-
us , domus tectum statim supervolans,
vehementi alarum plausu , cantuque sig-
nificat, se rivalem suum pugnando supe-
rasse , & de adversario ferre tropheum.
Dum hæc, & hujusmodi jactabundus vo-

ce crocitat, ecce Aquila cibi indigna ex alto devolans, Gallum unguibus rapit, ac pullis suis in alimoniam contulit. Quam rem, qui victus fuerat, Gallus prospiciens, ceu ex hoste triumphans, in publicum venit, ac solus Gallinis liberè potitur.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd qui prosperis nimium fidit, in adversa sæpiùs præceps incidit. *De Vate quodam.* 67.

FOro urbis medio quidam vates cuius sortem aperiebat futuram. Quamobrem magna hominum frequentia stipatus, dum uni, & alteri suam aperit sortem, ei nuntiatur res suas furtim domo esse ablatas. Quo audito, domum curriculò dum abit, quidam ei obiam facitus, ridiculè ait: Cur alios, quid esset futurum monebas, qui tuæ sortis nescius fuisti?

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homines nequam corrigunt alios, & sua crimina scire negligunt.

De Formica, & Columba. 68.

Formica sitiens in fontem descendit: ubi dum bibere vult, in aquam cecidit. Columba, quædam arborem fonti imminentem supersedens, cum Formicam aquis obrui conspiceret, ramulum ex arbore rostro continuò frangit, ac
sine

sine mora dejicit in fontem ad quem Formica se applicans, ex aquis in tutum se recipit. Obiter auceps quidam advenit, & ut Columbam venetur, calamos erigit. Formica id percipiens, pedem alterum momordit accupi. Eo dolore auceps concitus calamos demittit. Quorum strepitu Columba territa, ex arbore aufugiens, vitæ periculum evasit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, cùm bruta in beneficos grata sint eò magis esse debent, qui participes sunt rationis.

De Vitulo, & Cerva. 69.

Vitulus Cervæ aliquandò ait: Cùm magnitudine sis major Canibus, & pedum celeritate cursu velocior, & ad pugnam longè cornibus munitior, cujus rei gratia, mater, tantoperè canes reformidas? Ei Cerva inquit subridens; quoniam, fili, licèt; quæ dicis, omnia possideam canum latratum ferre non possum, sed præ timore fugam statim arripio.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui natura timidi sunt, apud eos, ut audeant, nulla valet hortatio.

De Ape, & Jove. 70.

APes, quæ certè mater existit, quondam accedens, ut Diis sacra faceret,

ret, Jobi domum obstulit mellis. Quâ oblatione Jupiter lætus, jussit illi concedi, quicquid ipsa precaretur. Apes igitur rogans, ait: Illustrissimè Deus Deorum, ancillæ tuæ concedere vellis, ut, quicumque ad alveare pro rapiendo melle accesserit, is, simulac pupugero eum, continuò moriatur. Qua rogatione Jupiter diu ambignus, quoniam genus mortalium longè amabat, demum Api ait: Satis sit tibi, quod quicumque alveare pro capiendo melle accesserit, si eum pupugero, & in punctura stimulum dimisseris, continuò ipsa moriaris, tibi que vita fit ipse stimulus.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd inimicis quandoquè mala precamur, quæ in nos sæpius vertuntur.

De Musca. 71.

MUSCA, quæ in ollam carniū deciderat, cū se in brodio suffocari sensit, secum ipsa ait: Ecce tantum bibi, tantum comedi, tantum me lavi, quòd jure satura mori possim. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quod prudentis est id potenti animo ferre, quòd vitari minimè potest.

De Adolescente quodam, & Hirundine. 72.

ADOLESCENS luxuriosus cū bona patris consumpsisset, sola que vestis ei

ei remansisset, visa ante tempus hirundine, æ statem jam adesse existimans, ipsam quoquè vendidit vestem. Sed, hyeme denuò orta, cùm immenso cruciaretur frigore, visa rursùm Hirundine, quæ & ipsa frigore obibat, ait: ò pessima avis, quæ me, & te pariter perdidisti.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, quæ suo tempore non fiunt, ea diù stare nequeunt.

De Ægroto, & Medico. 73.

Æ Ger à Medico rogatus, quo pacto se habuisset, plusquàm esset opus, se sudasset respondit. Id bonum fuisse Medicus ait. Secundo rogatus ab eodem quomodò se haberet inquit ægrotus, vehementi frigore fuisse comprehensum. Id ad

ad salutem fore Medicus quoquē ait; ter-
tiò ab eodem rogatus, quo pacto se ha-
buisset, inquit ægrotus cum difficultate di-
gerere potuisse. Rursùm Medicus ait id
ad salutem optimum fuisse. Deindè ex
domesticis cùm quidam ægrotum inter-
rogaret, quomodò valeret, illi æger ait
signa ad salutem (ut Medicus ait) per-
plura, & optima sunt; illis tamen dispe-
reo signis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui ad volup-
tatem loquuntur, illis aures præstare
quis non debet.

De Lignatore quodam. 74.

Lignator quidam dum justa flumen,
Deo Mercurio dicatum, ligna cæde-
ret,

ret, securis casu decidit in flumen. Multo igitur moerore comprehensus, juxta fluminis ripam gemens considebat. Mercurius misericordia motus lignario apparuit, sui-que fletus causam rogavit: Quam simul ac didicit, securim auream deferens, utrum, quam perdiderat, illa esset, rogavit. At eam pauper suam esse negavit. Secundo Mercurius alteram detulit argenteam. Quam cum pauper ille suam quoque esse denegaret, postremo Mercurius ferream sustulit. Illam suam esse cum pauper assentiret, Mercurius cognoscens illum esse hominem verum, justumque, omnes illi dono dedit. Accedens igitur ad socios lignarius, quod sibi acciderat, aperit. Unus ex sociis id experiri volens, cum ad flumen accessisset, securim in aquam deiecit: deinde flens in ripa consedit. Cujus Mercurius fletus causam edoctus, securim auream afferens, si quam perdiderat, illa esse, rogavit. Quam cum suam esse assereret, Mercurius cognita ejus impudentia, ac mendacio, nec auream, nec suam quoque tradidit.

Ad fabulationem.

Fabula significat, quod quanto Deus propitior est probis, eò improbis existit infestior.

A Sinus olitori cuidam serviens, cum parum comederet, & multum laboraret, Jovem oxoravit, ut alium dominum sibi mutaret. Itaque Jupiter mandat, ut figulo veneat: Apud quem Asinus cum laboraret in deportando lutum. lateres, tegulas, & hujusmodi, secundò Jovem precatur, ut alii deserviant domino. Jupiter iterum mandat, ut coriario venundetur. Cui Asinus multò cum labore, & paucò cibo serviens: Heu me miserum! cum gemitu ait, qui dominos nittens meliorem, ad deteriores perveni apud quem, ut video corium meum etiam post mortem cruciabitur?

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd priores dominos tunc servi desiderant, cùm deteriores experiuntur.

De Leporibus, & Ranis. 76.

Lepores in unum simul convenerunt: ubi cùm de miseria ipsorum innata dolerent, gementque, quod vita eis, quàm cæteris animalibus, data esset miserior, quoniam homines, Aquilæ, & Canes ad mortem eos usque persequerentur: decernunt meliùs sibi fore semel mori, quàm in vita tam misera diutiùs permanere. Hoc certo consilio, ut se in stagnum præcipitent, dum ocyus tendunt, Ranae, quæ super stagni ripa latabant, ut strepitum audiunt, in stagnum desiliunt, seque aquis submergunt: Quam rem, qui Lepus præibat, cùm conspiciatur, reliquis ait: State, nam nobis sententia mutanda est. Quippè, ut liquido videtis, animalia, quàm nos, magis timida reperiuntur.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, cùm miseris miseriores aspicit, suam æquiùs miseriam fert.

De Asino, & Equo. 77.

Asinus, cū Equum alimonia, & otio diligenti cura abundare perspiceret, eum longè beatum esse comendabat, sequi nimium infelicem dicebat, qui, cū multum laboraret, ad saturitatem de paleis haud haberet. Cū tempus belli advenit. Miles armatus Equum ascendit, ac eum eò medios decurrit in hostes. Equus mucrone percussus, cadit humi postratus. Quem Asinus prospiciens, ingemuit, ejusque misertus, sui animi sententiam mutavit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd cum paupertate,
 quæ

quæ mater est quietis, quis convenire debet potius, quàm locupletoribus invidere.

De Asino, & Lupo. 78.

Asinus quidam, pede altero sentem calcavit, claudusque factus, cùm Lupum ad se venientem conspiceret, nec fugere posset, miserabili voce inquit: heus Lupe, demorior equidem è dolore: sed ex quo opus est, ut tibi, & corvis futurus sim cibus, obsecro (quatenus tua benignitate) sentem è pede vilis extrahere, ut munere tuo extremum sine dolore obeam diem. Dum sentem dentibus Lupus evellit, Asinus eum calce percussit. Lupus deindè naso, fronte, ac dentibus perfractis, heu me miserum! exclamat, jure hoc patior. Deplorando reiterat; qui, cum esset coquus, medicus esse volui.

Ad fabulationem.

Fabula significat, quòd, quam quisquè callet, ea se exerceat arte.

De Muliere, & Gallina. 79.

Mulier quædam Gallinam habebat: quæ aurea continuo ova pariebat. Putans igitur rotam intus auream esse, illam occidit. Sed cum aliis Gallinis esse similem reperit, ubi divitem se fore
pu-

putavit, quem primo quæstum habebat, eum plùs habendi cupiditate.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd plùs habendi cupiditate id sæpe perdimus, quod habemus in manibus, lucrum.

De Rana, & Vulpe. 80.

Rana in palude existens, cæteris animalibus clamando cum profiteretur se medicam esse, pharmacorumque peritam, ei Vulpes venustissimè ait: qui alios curaveris, cùm claudicantem curare te nescias?

Adfabulatio.

Fabula significant, quòd alios docere quis non potest id quod haud didicerit.

De Serpente, & Agricola. 81.

Serpens ante Agricolæ cujusdam domum latebras habens, cùm ab Agricolæ filio esset percussus, tam acriter ipsum momordit, quòd morsu ex illo puer repentè obiit. Hac re cognita, magnus inter parentes gemitus oritur. Tum pater mœrore concitus, accepta securis Serpentem, ut occideret, persequitur, vibransque securim, ut Serpentem percuteret, extremum caudæ ejus cecidit. Deindè volens pacem cum Serpente conficere, acceptis farina, aqua, sale, & melle, ad reconciliandum inter ami-

citiam vocat Serpentem. Et Serpens sub
 pœra latens, sibilando ait: Frustrà labo-
 re, bone vir: nam inter nos amicitia fore
 non potest: quippè, dum me sine cauda
 aspexero, & tu tui filii sepulchrum, quie-
 ti animo esse nequibimus.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, dum injuria-
 rum recens vel maximè extat memoria,
 odia tolli minimè queunt.

De Gallina, & Vulpe. 82.

Vulpes gallinarum tugurium ingres-
 sa, cùm Gallinam nido ægrotantem
 aspexit, eam rogavit, quo modò valeret.
 Cui Gallina promptè respondit: Melius-
 culè me haberem, si hinc abires, soror.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd inimicorum
 præsentia nimium est molesta.

De Viatore. 86.

Viator quidam cùm multam viam
 viasset, votum Mercurio vovit,
 quòd, siquid reperiret, ejus rei medium
 illi offerret. Fortè igitur adinvenit peram
 amygdalis, dactylisque refertam: & cùm
 putaret id esse argentum, peram capiens,
 amygdalarum micleos, & carnes dacty-
 lorum ipse comedit. Deinde templum
 Mercurii ingressus, atque aram manibus
 tenens, verbis ridiculis inquit ad eum:

Votum, Mercuri, nunc persolvo tibi. Nam quas equidem res adivenit, earum tibi offero medium, ossa scilicet dactylorum; ac testas amygdalarum.

Adfabulatio.

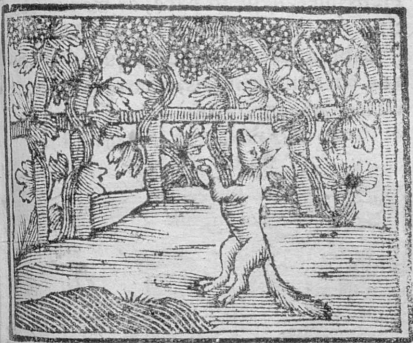
Fabula significat, quòd homines avaritia Deorum efficit contemptores.

De Leone, & Homine. 84.

LEO, & Homo cùm semel simul viam viarent, ac inter viandum se quisque verbis commendare, ecce lapidæ occurrunt columnæ, in qua erat incisum, quod Homo suffocabat Leonem: Quam sculpturam Homo Leoni ostendens, ait: Hic videre licet, quantò homines Leonibus, ac feris omnibus præstantiores sint, ac robustiores. Et Leo promptè respondens, inquit: si apud Leones esset, ceu apud homines, qui sculpere scirent, plures à Leonibus homines, quam ad hominibus Leones, suffocari sculptos videres.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homines jactantuli fingunt se fecisset, quæ facere nunquàm tentarunt.

Vulpes cùm racemos uvarum plenos jam, ac maturecentes prospiceret, cupida de illis manducare, omnem viam machinata est, qua illos comprehendere posset. Sed cùm omnem viam frustra tentasset, nec desiderio suo satisfacere quivisset, mœstitiam vertens in gaudium ait: Racemi illi adhuc nimium sunt acerbi.

Ad fabulationem.

Fabula significat, quòd prudentis est fingere se ea nolle, quæ consequi non posse cognoscit.

De Puero, & Scorpione. 86.

Puer quidam auri venabatur locustas, & cum Scorpionem capere vellet,

scorpio, simplicitate ejus cognita, ait ei: Heus puer, dege in pace, at manum abstine si non vis perire. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd qui ad utramque partem cogita, is, quæ sequi, & quæ vitare debeant, probè tener.

De Venatore, & Perdice. 87.

Venator quidam cùm, quam cœperat, Perdicem occidere vellet, perdix gemens hujusmodi verba fecit ad eum: Heus perdicum auceps, si me misam feceris, ac vita donaveris, alias per plures conducam tibi Perdices. Ei auceps appositè respondit: Nunc eò magis occidi dignam judico, quòd amicos perdere polliceris. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd qui sibi charos

perdit

perdere dolo quærit, is præceps ni pericula incidit.

De Lepore, & Testudine. 88.

TEstudo, cùm ejus pedes Lepus derideret, subridens inquit ad eum: Si periculum in cursu feceris, quàm te velocior sim, liquidò cognosces. Cui lepus ait: Te profecto, fugit, quid mei valeant pedes, sed judicem eligamus, qui cursus, & terminum nobis definiat. Igitur eligunt Vulpem, brutorum omnium sagacissimam. quæ & locum, & cursûs terminum constituit. Testudo omni segnitie, ac negligentia semota, iter arripiens haud quievit, donec ad terminum pervenit. Lepus verò pedibus fidens ubi paululum quievit, somno excitatus, quantum pedes valuerunt, ad terminum cucurrit, ibique cùm Testudinem quiescentem reperit, se cum rubore facetur à Testudine superarum.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd studio, & diligentia, non corporis viribus, res vel maxime conficiuntur.

De Salice, & Securi. 89.

SEcuris cùm Salicem cædetet, ex ea ipsa cuneos fecit, quibus Salicem facilius scinderet. Quam rem præsentiens salix, gemens, ejulansque ait: Non tantum de securi quæror, quæ hominum ma-

nibus me scindit, quantum de euncis, qui sunt ex corpore meo.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod in adversis non veri amici infestiores amicis, quam inimicis sæpius redduntur.

De Puero quodam fure. 90.

Puer quidam è ludo literario librum socio clam auferens, suæ matri tradidit illum. Quem mater cum libenter accepisset, nec filium castigasset: rursus puer ab alio vestem clam abstulit, atque matri quoquè detulit: Quam cum mater etiam libenter accepisset, puer castigatione carens, cum plura in diem, ac majora crescentibus annis furaretur, demum publicè captus, ceu furti reus, per Quæstores publicè damnatus est mortis. Sed cum ad locum justitiæ duceretur, eumque mater gemebunda sequeretur, impetrata venia, ut matri ad aurem unum loqui verbum liceret, ad eam conversus, atque os auri matris admovens, uti quippiam secreto dicturus, aurem dentibus illi abscidit. Mater verò præ dolore exclamans, mala filio imprecat. Tunc qui eum ducebant, cum supra modum criminarentur, non solum furti, sed quia tam impius fuerit in matrem, ille absque rubore inquit ad eos: Nemi-

ni vestrum sit mirum, quod aurem matris dentibus abscidi: ipsa enim hujus meæ perditionis author, & causa est; quippè si me castigasset, cum ei librum detuli, quem à socio è scholis primum clam abstuli, omissis præ timore verberum furtis, ad hoc in præsentia genus turpissimæ mortis non pervenissem.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod qui in delinquendo ab initio non castigatur, facinorosior in diem efficitur.

De Pastore, & Mari. 91.

Pastor quidam juxta litus Maris pecudes pascens, cum Mare ipsum semel placidum aspiceret, navigandi studio captus, oves pro dactylis commutavit. Quibus navi impositis, cum altum jam navigaret, & tempestate sine spe salutis fluctuaret, quæ in navi sunt, ea omnia projecit, atque in portum se recepit. Denuò cum oves pasceret, ac rursus Mare tranquillum videret, suo consocio ipsam Maris tranquillitatem commendati ridiculè ait: Mare iterum dactylos cupit.

Adfabulatio.

Fabula significat, quod usus, & pericia nos reddunt in periculis cautiore.

De Punica, & Malo arboribus. 91.

PUNICA, & Malus arbores de pulchritudine contendebant. Cùm diù inter se variis, & acerbis contentionibus certassent. rubus ex proxima sæpè hujusmodi contentiones accipiens, accessit ad eas atque inquit: satis jam, satis certarum inter vos est. Quiescite admodum, & contentionibus finem imponite.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd minores majorum lites sæpenumerò componunt.

De Talpa, & Matre. 93.

TALPA cæcum natura animal est. Hæc aliquandò matri ait: ingentem sentio odorem. Parumpost rursùm ait: excelsam aspicio fornacem. Tertiò item ait: melleorum sonitus audio fabriles. Ei mater comiter ait: heus filia, tu, uti percipio, non solum oculis, sed naso, & auribus orba existis.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd homines jactabundi, cùm magna profitentur, tunc vel maximè in minimis redarguuntur.

De Vespis, Perdibus, & Agricola. 94.

VESPÆ semel, & Perdices siti concitæ cùm simul convenissent, ad rusticum

cum quendam tendunt, potum ab eo petentes, atque pollicentes, quòd illi pro aqua largas referrent gratias. Quippè Perdices vineam se ei fodere promittunt, quòd plenos vites producant racemos. Vespæ verò se vineam circumeundo custodire, ac fures indè amovere largè offerunt. Quibus Agricola inquit: duos habeo boves, qui, cùm nihil promittant eandem hanc operam nihil minùs, præstant. Itaque satiùs est mihi illis, quàm vobis aquam exhibere.

Adfabulatio.

Fabula significant, non esse illis subveniendum, qui nauci, & inutiles sunt.

De Jove. 95.

CUM Jupiter nuptias celebraret, cuncta animalia illi munera obtulerunt, quæque pro viribus suis. Verùm enim Serpens rosam legit, illamque ore tenens Jovi obtulit. At Jupiter, ut eum spexit, palam inquit: ab ominibus bona libenter equidem accipio, verùm à Serpente id haud quaquàm facio.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd improborum munera non esse sine dolis quivis prudens sibi persuadere debet.

Simia duos catulos parere fertur, quorum ad unum dumtaxat afficitur, & ex affectu illum diligentissimè nutrit. Alterum verò odit, negligitque. Contigit aurem, quòd qui in deliciis habebatur, à Simia in somnis fuit suffocatus. Quamobrem qui neglectus erat, ad perfectam usquæ ætatem, ceu matris deliciæ fuit aducatus. *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd hominum prudentiam fortuna præcudubio superat.

De Pulice. 97.

Pulex, cum quemdam morsu aliquandò stimulasset, captusque rogaretur, quisnam esset, qui membra sibi depasceret, ait se ex eo animalium genere esse, qui

quibus à natura datum esset, ut eo pacto vitam vivant, nec eum occidere velit, cum multum mali facere ipsi nequeat. At homo ille subridens, inquit ad eum: Magis meis necaberis manibus, quoniam nec parum abs re quempiam lædere licet.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd malorum, licet parum, vel multum delinquant, misereri haud oportet.

De Pulice, & Homine. 98.

PUlex suo solito more saltans, super homines pede resedit, illumque morsu acriter pupugit. Qua punctione Homo ille graviter concitus, Pulicem coepit, ac unguibus obtundere voluit. Sed Pulex manibus exiliens mortem vitavit. Tum homo exclamans ait: O Hercules malorum extinctor, ecquid mihi in hunc opprimendum præsens non fuisti? *Adfabulatio.*

Fabula significat, quòd non in minimis, sed in magnis, arduisque rebus, à Diis auxilium quis implorare debet.

De Formica, & Cicada. 99.

HYemis erat medium, cum Formicæ sparsim triticum apicabant. Quod Cicada aspiciens, cum inedia conficere-tur, accessit ad eas, ac triticum pro alimonia, ut sibi concederent, oravit. Et cum formicæ eam rogarent, quidnam

æstate fecerit, num segnis, & otiosa eo tempore, steterit, illis Cicada ait: Neque segnis aut otiosa steti, sed cantu cecini, quò laborem viæ viantibus levavam. Quare audita, Formicæ subridentes, inquirunt: Si æstate cecinisti, ut viantes delectares, nunc salta, nè frigore conficiaris.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd, qui, quæ facienda sunt, suo tempore non fecit, is in angustias, quandò non putat, incidit.

De Viro, & Uxoribus. 100.

TEmpus erat veris, quo quidam in deliciis educatus, cùm nec juvenis, nec senex esset (semicanus enim erat capellis) duas simul duxit Uxores, unam quidem natu grandem, alteram verò juniorem Dum omnes eandem habitarent domum, Uxor anus, ut virum in amorem suum totum peliceret, quotidie viro caput pertractans, nigros illi evellebat capillos, junior verò canos. Postremò ita illum depilarunt, quòd calvum atque ridiculum non sine summo opprobrio virum reddiderunt.

Adfabulatio.

Fabula significat, quòd nulla melior salus senibus existit, quam foeminis carere, & maximè junioribus, nisi penitus obrui se velint.

Fabella de Membris , & Ventre.

Ex T. Livio Hist. l. 2.

TEmpore, quo in homine non, ut nunc omnia in unum consentiebant, sed singulis membris suum cuique consilium, suus sermo fuit indignatæ reliquæ partes, sua cura, suo labore, ac ministerio ventri omnia queri: ventrem in medio quietum nihil allud, quàm datis voluptatibus frui, conspigarunt, nè manus ad os cibum ferrent, nec os acciperet datum, nec dentes conficerent. Hac ira dum ventrem fame domare volunt, ipsa unà membra, totumque corpus ad extremam tabem, venere. Indè apparuit, ventris quoque haud segne ministerium esse: nec magis ali, quàm alere eum, reddentem in omnes partes hunc, quo vivimus, vigemusque, divisum pariter in venas maturum confecto cibo sanguinem.

Adfabulatio.

Sepè qui in urbe otiosi sedere videntur, senes consilio magis juvant, quàm armis Juvenes.

APOLOGI

EX CHILIADIBUS ADAGIORUM

DESUMPTI AD COMMUNEM
puerorum fructum.*De Vulpecula, & Pardale. 1.*

CUM aliquando Pardalis Vulpem præ se contemneret, quòd ipsa pellem haberet omnigenis colorum maculis variegatam: respondit Vulpes sibi id decoris in animo esse, quòd illi eset in cute.

Adfabulatio.

Nequè verò paulosatiùs est ingenio præditum esse vafro, quàm cute versicolore.

De Vulpe, & Fele. 2.

CUM aliquando Vulpes in colloquio, quòd illi erat cum Fele, jactaret sibi varias esse technas, adeo, ut vel peram haberet dolis refertam, Felis autem responderet sibi unicam dumtaxat artem esse, cui fideret, siquid esse discriminis: inter confabulandum repente canum accurrentium tumultus auditur. Ibi Filis in arborem altissimam subsiliit, cùm Vulpes interim à canum agmine cincta capitur.

Ad-

Adfabulatio.

Innuit fabula præstabilius esse nonnunquam unicum consilium, modo id sit verum, & efficax, quam plures dolos consiliaque frivola. *De Rege, & Simiis. 3.*

REX quidam Ægyptius aliquot Simias instituit, ut saltandi rationem perdisceret. Ut enim nullum animal ad figuram hominis propius accedit, ita nec aliud actus humanos, aut melius, aut libentius imittatur. Artem itaque saltandi protinus edoctæ, saltare cœperunt, insignibus indutæ purpuris, ac personatæ. Multoque jam tempore majorem in modum placebat spectaculum, donec è spectatoribus facetus quispiam nuces, quas clanculum in sinu gestabat, in medium adjecit. Ibi statim Simiæ, simul atque nuces vidissent, oblitæ, choreæ id esse cœperunt, quod antea fuerant, ac repente è saltatricibus in Simias redierunt. Contritisque personis, dilaceratis vestibus, pro nucibus inter se depugnabans, non sine maximo spectatorum risu.

Adfabulatio.

Admonet hæc Fabula fortunæ ornamenta non mutare hominis ingenium.

De Asino & Viatoribus. 4.

DUO quidam, cum in desertis locis Asinum quempiam fortè fortuna nati essent, contendere inter se cœpe-

runt, uter eorum , uti suum domum obduceret. Nam utrique pariter á fortuna videbatur objectus. Hac interim de re illis invicem altercantibus , Asinus sese subduxit, ac neuter eo potitus est.

Adfabulatio.

Quidam à præsentibus commodis, quibus ob incitiam uti nesciunt, excidunt.

De Piscatoribus. 5.

Piscatores aliquot, jacto reti, testudines eduxerunt. Eas cum essent inter sese partiti , neque sufficerent omnibus comedendis, Mercurium forte accedentem invitarunt ad convivium. At is intelligens se neutiquam humanitatis gratia vocari, sed , ut eos fastidito cibo sublevaret , recusavit , jussitque , ut ipsi suas testudines ederent, quas cœpissent.

Adfabulatio.

Nonnulli, posteaquàm inconsulte quippiam adorti sunt, aliorum implorant auxilium, quos suo negotio admisceant.

De Asino. 6.

Apuđ Cumanos Asinus quispiam per tæsus servitutem , abrupto loro in sylvam aufugerat. Illic forte repertum leonis exuvium corpori applicabat suo, atque ita pro leone sese gerebat , homines pariter, ac feras voce , caudaque ter-ritans. Nam Cumani leonem ignorant.

Ad

Ad hunc igitur modum regnabat aliquan-
 diū personatus hic Asinus, pro leone im-
 mani habitus, ac formidatus: donec hos-
 pes quispiam Cumas profectus, qui sæpe-
 numerò viderat & Leonem, & Asinum, at-
 que ob id non erat difficilè dignoscere au-
 rium prominentium indicio, neque non
 aliis quibusdam conjecturis Asinum esse
 prehendit, ac probè fastigatum reduxit,
 dominoque agnoscenti reddidit. Interim
 autem risum non mediocrem concitabat
 omnibus Cumanis Asinus jam agnitus,
 quos dū creditus leo metū propemo-
 dū exanimaverat.

Adfabulatio.

Haud facilè tegimus vitia, quæ à puero
 nobiscum adoleverunt.

De Scarabæo, & Aquila. 7.

SCarabæus aliquandò spretus ab Aui-
 la, cœpit de vindicta quoquo pacto
 sumenda cogitare. Pervestigavit, ubinam
 Aquila nidum collocasset: adrepsit Sca-
 rabæus, & ova simili dolo dejecit. Aui-
 la cū sæpius domicilium commutasset,
 neque quidquam proficeret: Jovem pa-
 tronum adiit, exponit calamitatem suam.
 Is jubet, ut suo in gremio ponat ova, vel
 istic in tuto futura. Et hūc per vestis la-
 cinias, sinusque prorepsit pertinax Sca-
 rabæus, hancquaquā sentiente Jove.
 Dein-

Deindè, ubi videt ova commoveri Jupiter, neque satis animadvertit territus rei novitate, excusso gremio, in terram deiecit.

Adfabulatio.

Monet hæc fabula neminem, quantumvis Pusillum contemnendum esse.

De Simiis, & Pardale. 8.

IN Maurisia simiarum est ingens copia. Pardalis autem animal est natura Simiis infestissimum, quas tamen viribus assequi non potest, nimirum illis in summas arbores subvolantivus. His itaque dolis in eas utitur. Sternit se supinam sub ramis, ac prorectis cruribus emori fingit sese, Gaudent eo spectaculo Simiæ confidentes in arbore: deindè ubi jam mortuam arbitrantur, unam aliquam emittunt exploraturam, num verè mortuus sit nostis. Illa cautim, ac pedetentim accedens, ubi nulum videt argumentum, Pardale nimirum modis omnibus cadaver imitante, demùm audet etiam conscendere. Quod simul ac reliquæ Simiæ conspexerunt, jam deposito omni metu, descendunt, & Pardalim omnia ferentem circumsultat. Postremò conculcant insultantes ludibrii causa, donec sentiens illas jam saltando defatigatas, derepente reviviscens, aliam dentibus, aliam unguibus corripit, dilaniat, ac devorat.

Adfabulatio.

Hostem simulantem vires deficere sum-
moperè fugiendum esse.

*De Satyro, & Rustico, Aneani Fabula, in-
certo Auctore interprete.*

SAtirus quidam cum vehementer alge-
ret, hyberno gelu supra modum sæ-
viente, à Rustico quodam inductus est in
hospicium: admiratus autem, cur homo
inflaret in manus ori admotas, rogavit,
cur ita faceret. Is respondit: ut frigidas
manus halitus tæpore calefaceret. Dein-
dè ubi extructo foco, aposita mensa in
pultem fervidam rursum inflaret, magis
etiam admiratus sciscitatus est, quid hoc
sibi vellet. Uti pultem, inquit ille, ni-
mùm ferventem halitu refrigerem. Tum
Satyrus surgens à mensa: Quid ego audio,
inquit? Tu eodem ex ore pariter, & cali-
dum, & frigidum efflas? Valebis. Neque
enim mihi ratio est cum ejusmodi homi-
ne commune habere hospitium.

Adfabulatio.

Not antur bilingues, que eundem mò-
dò laudant, modò vituperant.

Fabula ex Limia Politiani desumpta.

A Ves olim propè universæ, noctuam
adjerunt rogaruntque eam, nè
posthàc in ædium cavis nidificaret, sed
in arborem potis ramis, atque inter
fron-

frondes: ibi enim vernari suavius. Quin eidem quercum modò enatam pusillam, tenellamque adhuc obstendebant, in qua scilicet molliter, (ut ajebant) & sedere ipsa aliquando noctua, & suum sibi construere nidum posset. At illa facturam se negavit. Quin invicem consilium dedit his, nè arbusculæ illi se crederent: laturam enim quandoquè esse viscum pestem videlicet avium. Contempsere illæ (ut sunt leve genus, & volaticum) sapientis unius noctuæ consilium. Jam quercus adoleverat, jam patula, jam frondosa erat. Ecce ibi aves illæ omnes gregatim ramis involitam, lasciviunt, subsultant, colludunt, cantillant. Interea quercus ea viscum protulerat, atque in homines animadverterant. Implicitæ ergò repente ibi omnes pariter misellæ, ac frustra eas sera penitentia subiit; quòd salubre illud consilium sprevisent. Atque hoc esse ajunt, cur nunc aves omnes, ubi noctuam viderint, frequentes eam quasi salutant, deducunt, sectantur, circumcinnunt, circumvolitant. Etenim consilii illius memores admirantur eam nunc, ut sapientem, stipantque densa caterva, ut videlicet ab ea sapere aliquandò discant. Sed, opinor, frustra, imò verò etiam interdum cum magno ipsarum malo.

Nam

Nam veteres illæ noctuæ reverà sapientes erant: nunc multæ noctuæ sunt, quæ noctuarum quidem plumas habent, & oculos, & rostrum, sapientiam verò non habent.

Adfabulatio.

Benè monentis consilia nè sperans, hæc fabula docet.

A P O L O G U S

De secundo Libro Petri Criniti
de Honesta Disciplina.

Sata est olim cucurbita juxta arborem pinum, quæ grandis admodum, & ramis patulis extabat. Cucurbita verò cum multis pluviis; atque cœli temperamento crevisset, lascivire incipit, & ramulos audaciùs porrigere. Jam serpebat in pinum, jam surgere, jam ramos, & frondes involvere audebat, ampliora folia, candentes flores, prægrandia poma, & virgentia ostentans. Itaque tanto fastu, atque insolentia intumuit, ut pinum arborem ausa sit aggredi: & vides inquit: ut te supero, ut amplis foliis, ut virore præsto, & jamjam ad cacumen præsurgo? Tum pinus, quæ senili prudentia, & robore pollebat, nihil mirata est cucurbitæ insolentis audaciam, sed ita ad eam respondit: ego hic multas hyemes, calo-

lores, æstus, variasque calamitates pervici, & adhuc integra consisto. Tu ad primos rigores minùs audaciæ habebis, cùm & folia concident, & viror omnis aberit.

Adfabulatio.

Secundis rebus non esse superbiendum.

FABELLA DE CORVO, ET LUPIS.

Ex Joanne Antonio Campano desumpta.

CORVUS Lupos per ardua montium jugâ comitatus, partem sibi prædæ fieri postulat, qui eos secutus nullo tempore destituisset, sociusque fuisset. Repulsus deindè à Lupis tanquàm non eos, sed prædam, cibumque secutus, nec minùs luporum, si occiderentur, quàm cæterorum animalium exta fuisset voraturus.

Adfabulatio.

Non quid agamus semper inspiciendum est, sed quo sumus animo, cùm agimus.

Altera de partu terræ, ex eodem.

TURGIDA olim facta tellus & mirum id modum tumida, magnum aliquod paritura videbatur. Accurrunt finitimi, stupent Agricolaë, terræ partum inter spem, metumque expectant: alii Typhoea illum centimanum, alii montes erupturos putabant. Aperitur terra, prodiit mus, & quod miraculo fore omnibus arbitrabatur, id in risum, atque jocum converterunt.

Adfabulatio.

Non semper credendum promissis magnificis.

EX SEGUNDO NOCTIUM

Atticarum Gelli.

Apologus Æsope Phrygii memoratu non inutilis.

ÆSopus ille è Phrygia fabulatur haud immeritò sapiens existimatus est. cum quæ utilia monitu, suasuque erant, non severè, non imperiosè præcepit, & censuit, ut Philosophus mos est: sed festivos, delectabilesque Apologos commentus, res salubritè, ac prospicienter animadversas, in mentes, animosque hominum, cum audiendi quadam illecebra induxit: velut hæc ejus Fabula de aviculæ nidulo, lepidè, atque jucundè, præmonet spem, fiduciamque rerum, quas efficere quis possit, haud unquam in alio, sed in semetipso habendam. Avicula, inquit, est parva, nomen est Cassita, habitat, indulaturque in segetibus, id ferme temporis, ut appetat messis, pullis jamjam plumantibus. Ea Cassita in sementes forrè concesserat tempestiviores: Proptereà frumentis flavescantibus, pulli etiam tunc involucre erant. Cum igitur ipsa iret cibum pullis quæsitum, monet eos, ut, siquid ibi novæ rei fieret, di-

dicereturve , animadverterent , idque sibi , ubi redisset , renuntiarent. Dominus postea segetum illarum filium adolescentem vocat : & , vides nè , inquit , hæc ematura visse , & manus jam postulare ? Idcirco die crastino , ubi primum diluculabit , fac amicos adeas , & roges , veniant , operamque mutuam dent , & messem hanc nobis adjuvent. Hæc ille , ubi dixit , discessit. Atque ubi rediit Cassita , pulli trepiduli circumstrepere , oraque matrem , ut statim jam properet , atque alium in locum sese asportet , nam dominus , inquiunt , misit , qui amicos rogaret , uti luce oriente veniant , & metant. Mater jubet eos à metu otiosos esse. Si enim dominus , inquit , messem ad amicos rejecit , crastino seges non metetur , neque necesse est hodie , uti vos auferam. Die igitur postero mater in paululum volat , dominus , quos rogaverat , opperitur. Sol fervet , & fit nihil , & amici nulli erant. Tum ille rursùm ad filium : amici isti , inquit , magnam in partem cessatores sunt. Quin potius simus , & cognatus , affinis , vicinosque nostros oramus , ut adsint cras tempori ad metendum ? Itidem hoc pulli pavifacti matri nuntiant. Mater hortatur , ut tùm quoquè sine metu , ac sine cura sint.

Cognatos, affinesque nullos fermè tam esse obsequibiles, ait, ut ad laborem capessendum nihil cunctentur, & statim iuncto obediant. Vos modo inquit, advertite, si modo quid denuò dicetur. Alia luce orta avis in pastum profecta est: cognati, & affinis operam, quàm dare rogati sunt, supersedent. Ad postremum igitur dominus filio: Valeant, inquit, amici cum propinquis. Afferes prima luce falces duas, unam egomet, mihi, & tu tibi capies alteram, & frumentum nosmetipsi nostris manibus crasmetemus. Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audivit: Tempus, inquit, est cedendi, & abeundi. Fier nunc dubiò procul, quòd futurum dixit. In ipso enim vertitur cuja res, non alio undè petitur. Atque ita Cassita nidum migravit, & seges à domino demessa est. Hæc quidem est Æsopi fabula de amicorum, & propinquorum levi, & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorum monent, quam ut in nobis tantùm ipsis nitamur? Alia autem omnia, quæ extra nos, extraque nostrum animum sunt, neque pro nostris, neque pro nobis ducamus. Hunc Æsopi Apologum Qu. Ennius in satyris scite admodùm, & venustè versibus quadratis composuit, quorum duo postremi

isti sunt, quos haberi cordi, & memoriæ operæ pretium esse hercle puto.

Hoc erit tibi argumentum semper in promptu situm

Ne quid expectes amicos, quod tu possis, per te agere.

DE ARIONE, ET DELPHINO.

Ex lib. 16. Gellii.

Vetus, & nobilis Arion cantator fidebus fuit. Is loco, & oppido Methymnæus terra, atque insula omni Lesbios fuit. Eum Arionem rex Corinthi Periander amicum, amatumque habuit artis gratia. Is deinde à rege proficiscitur, terras inclytas, Siciliam, atque Italiam visere. Ubi eò venit, auresque omnium, mentesque in utriusque terræ urbibus demulsit; in quæstibus istic, & voluptatibus, amoribusque hominum fuit. Is tum postea grandi pecunia, & re bona multa copiosus, Corinthum instituit redire. Navem igitur, & nautas, ut notiores, amicioresque sibi, Corinthios delegit. Sed eo Corinthios homine accepto, navique in altum provecta, prædæ, pecuniæque cupidos cœpisse consilium de necando Arione. Tum illum ibi perniciæ intellecta, pecuniam, cæteraque sua, ut haberent, dedisse, vitam modò sibi ut parcerent,

iā navisse. Nautas precum ejus harum com-
 misertos esse illatenū, ut ei necem ad-
 ire per viam suis manibus temperarent,
 ad imperavisse, ut jam statim coram de-
 ceret præceps in mare. Homo, inquit,
 ibi territus spe omni vitæ perdita, id
 unum postea oravit, ut priusquam mor-
 tem oppeteret, inducere permetterent sua
 sibi indumenta, & fides capere, & canere
 carmen casus illius sui consolabile. Fe-
 ros, & immanes nautas prolumbium ta-
 men audiendi subit. Quod oraverat, im-
 petrat. Atque ibi mox de more cinctus,
 amictus, ornatus, stansque in summæ
 poppis foro, carmen, quod Orthium di-
 citur, voce sublatissima cantavit. Ad pos-
 trema cantus, cum fidibus, ornatuque
 omni, sicut stabat, canebatque ejecit se-
 se procul in profundum. Nautæ haud qua-
 quam dubitantes, quin peniisset, cursum,
 quem facere cœperant, tenuerunt. Sed
 novum, & mirum, & pium facinus con-
 tigit. Delphinum repente inter undas ad-
 navisse, & dorso superfluctus edito vec-
 tavisse, incolumique eum corpore, &
 ornatu, Tænarum in terram Laconicam
 devexisse. Tum Arionem prorsus ex eo
 loco Corinthum petivisse, talemque Pe-
 ndro regi, qualis Delphino vectus fue-
 rat sese obtulisse, eique rem, sicut ac-

ciderat, narravisse. Regem isthæc parùm credidisse, Arionem quasi falleret, custodiri jussisse. Nautas requisitos ablegato Arione dissimulantur interrogasse, ac quid audissent iis locis, undè venissent, super Arione. Eos dixisse, hominem, cum indè irent, in terra Italia fuisse, eumque illic bene agitare, & studiis delectationibusque urbium florere, atque in gratia, pecuniaque magna fortunatum esse. Tum inter hæc eorum verba Arionem cum fidibus, & indumentis, cum quibus se in salum ejaculaverat, extirrisse. Nautas stupefactos, convictosque ire inficias non quisse.

Adfabulatio.

Documento est hæc fabula plus aliquandò inveniri in brutis animalibus clementiæ, quam in his hominibus, qui præter opes nihil habent, pensi, præter figuram nihil humanitatis.

INDEX

FABULARUM

OMNIUM,

QUÆ IN HOC OPUSCULO
continentur.

A

DE Abiete, & Dumo, Fabula. 19.
pag. 217.

Adolescentibus duobus, & Coquo.

35. 255.

Adolescente, & Cato. 5. 481.

Adolescente, & Hirundine. 72. 280.

Etiopæ. 25. 178.

Agroto, & Medico. 11. 75.

Item fab. 73. 281. Item 27. 197.

Agricola, & Filiis ejus. 4. 70. & 31.

252. & 6. 182.

Agricola, & Canibus. 23. 85. & 12.

p. 188. & 30. p. 252.

Agricola. 31. 110.

Agricola, & Pelargo. 43. 261.

Agricola, & Ciconia. 15. 189.

Agno, & Lupo. 181. & 44. 262.

Alite, & Pullis ejus. 21. 218.

INDEX.

Alcedine. 35.	113.	
Anser.	224.	
Anseribus, & Gruibus. 11. 100. & 35. p.	202.	
Anu, & Ancillis. 31.	199.	
Ape, & Jove. 70. 279. Apiario. 34.	112.	
Apologus ex Crinito. 310. & ex Mantuano. 23.	194.	
Apologus ex Gellio.	312.	
Apru, & Asino. 8. 145. Apru, & Rustico. 29.	223.	
Aquila. 74. 136. Aquila & Cornicula. 10.	148.	
Aquila, & Vulpe. 1.	230.	
Aquila, & Homine. 17.	243.	
Aquila, & Corvo. 2. 231. & 8.	191.	
Aquila, & Scabrone. 3. 232. Arione, & Delphino. 316. Arundine, & Olea. 8.	74.	
Asino. 30. 198. & 5. p. 211. Asino, & Equo. 21. 83. & 77. p. 286. & 7. p. 183. & 32. p. 200. & 6. p. 305.		
Asino, & Lupo. 12. 76. & 78.	287.	
Asino, & Vulpe. 62. 129. & 63.	131.	
Asino, & Leone. 16. 102. Asino, & Rana. 63.	129.	
Asino silvestri. 60.	127.	
Asino, & Corvo. 64.	130.	
Asino, & Viatoribus. 4.	304.	
Asinis. 61. 128. Asino, & Jove. 75.	284.	
	Ava.	

INDEX.

13.	aro. 10. 99. Avaro, & Invido.	
24.	22. pag.	219.
	cupe. 26. 51. & 87. 267. & 9. p.	184.
02.	cupe, & Merula. 29.	89.
99.	ibus, & Quadrupedibus. 34.	168.
12.	B	
	DE Bove, & Juvenco. 35.	226.
94.	Bubulco. 73. 135. Buccinato-	
12.	re. 10. pag.	185.
	Buralis. 27.	109.
23.	C	
	DE Calamo, & Oliva. 37.	256.
48.	Calvo quodam. 33.	92.
30.	Canelo. 67. 132. & 8.	211.
43.	Cancro, & Vulpe. 44.	119.
91.	Canes. 41. 117. Cancris Matre, &	
	Filio. 3.	208.
	Cane, & Asino. 13.	151.
74.	Cane, & Lanio. 10. 75. & 2.	180.
	Cane ad coenam vocato. 16.	242.
	Cane, & Leone. 36. 227. Cane, &	
05.	Lupo. 55.	270.
87.	Cane carnes portante. 57.	271.
31.	Cane, & Umbra. 4.	143.
	Cane vetulo ab hero contempto. 22.	158.
29.	Cane invido, & Bove. 19.	192.
27.	Cane mordace. 7. 210. Cane, & Ove.	
30.	3. pag.	180.
04.	Cane, & Gallo. 3.	95.
84.	Carbonario, & Fullone. 17. 80. & 8.	18.
va.	O 4	Car-

INDEX

Carbonario, & Lotore. 19.	244
Cassita. 8. 98. Castore. 27. 87. & 52. p.	267
Cata, & Venere. 3.	70
Cata in foeminam mutata. 27.	249
Cato, & Gallo. 7.	236
Cerva. 13. 100. Cerva, & Leone. 14. 101.	
Cervo, & Leone. 42.	260
Cervo. 36. 170. Cervo, & Ove. 25. 161.	
Cervo, & Bobus. 42.	174
Cervo, & Vite. 15.	102
Cicada, & Formica. 33.	225
Citharædo. 45. 119. Cochleæ. 28.	109
Columba, & Cornice. 70.	133
Columba. 69.	ibid
Columbis, & eorum rege Accipit- tre. 18.	156
Cornice, & Cane. 48.	121
Cornice, & Corvo. 47.	ibid
Cornice, & Ove. 20.	191
Cornice, & Urna. 24.	220
Corvo, & Serpente. 49.	122
Corvo, & Vulpecula. 11.	14
Corvo, & Lupis. 2.	31
Corvo, & Vulpe. 54.	26
Corvo ægrotante. 56.	27
Culice, & Leone. 78. 138. Cycno.	10
24.	

D DE Divite. 71.

INDEX

42 Duobus Ollis. 11. 212a
Duobus Gallis inter se certantibus

57 66. 277a

70 Duobus Adolescentibus. 6. p. 72. &

49 1. p. 179;

36 Duobus Amicis, & Urso. 7. p. 73.

01. & 34. p. 254. & 9. p. 211.

60 Duobus Inimicis. 36. 256a

E

74 DE Equite calvo. 10. 212a

02. Equo, & Asino. 33a 167a

15. Equo, & Cervo. 45. 177.

09. Equo, & Leone. 32. 166.

F

id. DE Fabro, & Cane. 47. 264.

56 Filio, & Matre. 31. 91a

21. Filio, & Patre 32. ibid.

id. Formica. 57. p. 126. & 68. p. 278.

91. Formica, & Columba. 25. 196.

20. Formica, & Cicada. 3. 206. & 99. p. 299.

22. Fure. 46. 120.

4. Fure, & Cane. 29. 157.

G

10 DE Gallina, & Vulpe. 82. 289.

6. Gallina auripara. 76. 137.

7. Gallo gallinaceo. 1. 140.

10. Gallo, & Cato. 16. 190.

13. Gallina, & Hirundine. 66. 131.

15. Graculo. 29. 163.

18. Gallis, & Perdice. 15. 78. & 13. p. 240.

DE

INDEX.

H

D E Hinulo. 9.	99.
D Hædo, & Lupo. 43. 118. & 24. p. 160. & 29. p.	197.
Hirundine, & aliis Aviculis. 16.	154.
Hirundine, & Cornice. 26.	109.
Homine, & Apolline. 19.	81.
Homine glorioso. 18.	81.
Homine, & Satyro. 22.	84.
Homine, & ligneo Deo. 15.	241.
Homine à cane morso. 33.	254.

I

D E Jove. 53. 124. & 54. ibid. & 95. pag.	297.
Jove, & Corvo. 45.	262.
Jove, & Simia. 36.	202.
Impossibilia promittens.	93.

L

D E Lamia Politiani.	307.
D Legna, & Vulpe. 63.	275.
Leone, & Homine. 84.	290.
Leone, & quibusdam aliis. 5.	144.
Leone, & Mure. 14.	152.
Leone, & Vulpecula. 43.	175.
Leone, & Rana. 24. 195. & 58. p.	272.
Leone, & aliis. 28. 197. Leone, & Lu- po. 22. 106. Leo, & Ursus. 4.	95.
Leone senectute confecto. 12.	150.
Leone, & Capella. 23.	220.
Leone, & Venatore. 25.	ib.
	Leo-

INDEX.

Leone, & Tauro. 4. 206. & 60. p.	273.
Leone, & Capra. 33.	201.
Leone sene. 59.	272.
Leone, Asino, & Vulpe. 61.	273.
Leone cujusdam rustici filiam aman-	
te. 62.	274.
Leporibus. 56.	125.
Leporibus, & Ranis. 76.	285.
Lepore, & Testudine. 88.	293.
Leporibus inaniter timentibus. 23.	159.
Lignatore quodam. 74.	282.
Lupo, & Grue. 6. 144. & 64. p.	276.
Lupo, & Vetula. 77.	137.
Lupo, & Agno. 2. 141. & 65. p.	276.
Lupo, & Vulpe. 35.	169.
Lupo, & Sucula. 20.	157.
Lupis, & Ovibus. 38.	172.
Lupo, & Capite picto. 28.	163.
Lupo, & Cane. 11.	186.
Lupo, & Ovibus. 55.	125.

M

D E Marito, & Uxore. 42.	117.
Medico, & Ægroto. 50.	266.
Membris, & Ventre. 40. p. 173. &	
ex T. Liv.	301.
Mercurio. 52.	223.
Mercurio, & Statuario. 39.	116.
Mercurio, & Tyresia. 40.	Ibid.
Milvo ægroto. 25.	153.
Monedula. 51.	123.
Mone-	

INDEX.

Monedula, & Columba.	50.	122.
Mula quadam.	48.	265.
Mulier, & Vir ebrius.	23.	107.
Muliere, & Ancilis.	29.	110.
Muliere, & Gallina.	5. p. 71. & 23.	
p. 253. & 79. p.		287.
Muliere venefica.	30.	110.
Muliere, & Medico.	29.	251.
Mure Urbano, & Mure Rustico.	9.	146.
Muribus, & Cato.	40.	258.
Mure, & Rana.	3.	142.
Muscis.	38.	115.
Musca, & Formica.	30.	164.
Mustela, & Muribus.	22.	193.
Musca.	71.	280.

N

N Utrice, & Lupo. 1. 207.

O

D E Olite, & Cane. 17. 103.

D Opilione, & Agricolis. 17. 191.

P

D E Pardo, & Vulpecula. 38. 228.

D Partu montium. 21. 157.

Partu terræ. 310.

Pastore, & Mari. 13. p. 77. & 91. p. 295.

Pastore, & Lupo. 21. 105.

Pastore. 72. 134.

Pavone, & Luscinia. 21. 193.

Pavone, & Pica. 26. 196.

Pavone, & Grue. 15. 215.

P2.

INDEX.

Pavone, & Monedula. 6.	97.
Perdice, & Gallis. 15. p. 78. & 13. p.	240.
Philomela, & Accipitre. 4.	233.
Piscatore, & Pisciculo. 20. p. 218.	
& 2. p.	205.
Piscatore, & Smaride pisciculo. 9.	237.
Piscatore, & Cinaride. 20.	82.
Piscatore quodam. 21.	245.
Piscatore. 36.	113.
Piscatoribus quibusdam. 22. p. 246.	
& 5. p. 304. & 25. p.	247.
Piscibus. 37.	228.
Piscatoribus. 3.	304.
Puero, & Fuere. 26.	221.
Puero oves pascente. 53.	267.
Puero quodam fure. 90.	294.
Puero, & Scorpione. 86.	291.
Puero, & Fortuna. 39.	257.
Pulice. 97.	298.
Pulice, & Homine. 98.	299.
Punica, & Malo arboribus. 92.	296.

Q

D E Quercu, & arundine. 1. pag.	
204. & 16. p.	215.
Quodam admorso à Cane. 24.	86.

R

D E Rana. 2. p. 94. & 33. p.	112.
Rana, & Bove. 31.	165.
Ranis Regem petentibus. 26.	248.
Rauls, & carum Rege. 17.	135.
Ra-	

I N D E X.

Rana , & Vulpe. 6. p. 210. & 80.	
pag.	278.
Rege , & Simiis. 3.	303.
Rustico , & Colubro. 7.	145.
Rustico , & Juvenco. 27.	221.
Rustico , & Fortuna. 12.	213.
Rustico , & Hercule. 31.	224.
Rustico , & Angue. 26.	161.

S

D E Satyro , & Rustico.	307.
Satyro , & Viatore. 28.	222.
Salice , & Securi. 89.	294.
Scarabæo , & Aquila. 7.	305.
Sene Mortem vocante. 28.	250.
Serpente , & Agricola. 81.	288.
Serpente. 68.	132.
Serpente , & Cancro. 20.	104.
Silva , & Rustico. 39.	173.
Simia. 96.	298.
Simiis , & Pardale. 8.	306.
Simia , & Vulpe. 41. 259. & Vul-	
pecula. 41. p.	174.
Simia , & ejus Prole. 14.	277.
Simia , & Delphinis. 37.	114.
Simia , & duobus ejus Natis. 34.	225.
Singulari , & Vulpe. 7.	97.
Sole , & Aquilone. 4.	209.
Sue , & Cane. 18. p. 103. & 19. p.	104.

T

D E Talpa , & Matre. 63.	296.
Tau-	

INDEX.

Tauris, & Leone. 18.	216.
Tauro, & Mure. 30.	223.
Tauro, & Capro. 13.	100.
Testudine, & Aquila. 12. & 2.	208.
Tigride, & Vulpe. 17.	216.
Tubicine. 9. 74. & 46.	263.
Tynno, & Delphino. 25. p. 86. & 49. p.	265.

V

D E Vate quodam. 67.	278.
Vaticinator. 28.	88.
Venatore, & perdice. 87.	292.
Verme, & Vulpe. 75.	136.
Vespertilione, Rubo, & Mergo. 5. 96.	
Vespertilione, & Mustela. 58.	126.
Vespis, Perdicibus, & Agricola. 94.	297.
Viatore. 59. p. 127. & 83.	287.
viatore, & Jove. 30.	90.
Viatoribus. 32.	111.
Vipera, & Lima. 37.	171.
Viro inope, & Infirmo. 236.	246.
Viro, & Uxoribus. 100.	300.
Viro, & Agricola. 18.	243.
Vitulo, & Cerva. 69.	279.
Vitula, Bove. 38.	257.
Vulpe quadam. 85.	291.
Vulpe, & fele. 2.	302.
Vulpe, & Rubo. 10.	238.
Vulpe, & Leone. 14. p. 78. & 13. p. 188. & 6. p.	235.
	Vul-

INDEX.

Vulpe, & Pardale. 1.	302.
Vulpecula, & Mustella. 44.	176.
Vulpecula, & Ciconia. 27.	162.
Vulpe, & Pardo. 2.p.69.& 24.p.	247.
Vulpe, & Crocodilo. 11.	238.
Vulpe, & Venatoribus. 12.	239.
Vulpe, & Larva. 14.	241.
Vulpe sine cauda. 8.	237.
Vulpe esuriante. 20.	245.
Vulpe, & Trago. 5.	234.
Vulpe, & Aquila. 14.	191.
Vulpe, & Capro. 1.	68.
Vulpe, & Capite quodam. 16.	79.
Vulture, & aliis Avibus. 34.	201.

FINIS.

111111

JT 454

1832